

Sancakta Araplar, Ermeniler silâhlandı

İktisat Vekilinin Nutku

“Vatandaşların iştirak ve vergi tediye kudreti gözle görülür bir sür’atle artıyor,”

Celâl Bayar “Türkiye yalnız mahsullerini değer fiata satmak imkânını bulmuş ilk memleket değil, piyasalarında stoku kalmıyan, uzun seneler için peşin paralı müşteri peyleyen yegâne memleketdir,” dedi

Celâl Bayarın radyoda söylediği nutuk

İktisat Vekili malî ve sınaî vaziyetimizi de bütün teferruatla anlattı

Bayram tatilinden bilistifade Ankara’ya gelmiş bulunan İktisat Vekilimiz Celâl Bayar, dün Yalovadan hareket eden vapurla saat yediye çeyrek kala İstanbul’a gelmiş, Köprüden otomobile İstanbul radyo istasyonuna giderek Yerli Mallar Haftası hakkındaki nutkunu söylemiştir.

İktisat Vekilimiz Celâl Bayarın radyo ile bütün memleketi yayılan nutku bir saatten fazla sürmüştür.

Sayın dinleyiciler; Tasarruf ve Türk malı haftasını, taammül, bu mevzula alakadar vazife almış olanlar için, hesap verme haftası haline koymuştur.

(Devamı 11 inci sayfada)

Celâl Bayar nutkunu söylerken

Celâl Bayarın “Son Posta,, ya mühim beyanati

“Kalitesi düşük mal yapanlara karşı sıkı tedbirler alacağız !,”

Dün radyoda İktisat haftası hakkında bir konferans vermek ve haftayı kapatmak üzere Yalovadan İstanbul’a gelen İktisat Vekilimiz Celâl Bayar, vapurda bir muharririmizle görüşmüş ve arkaşımızın suallerine şu cevapları vermiştir:

(Devamı 12 inci sayfada)

Türk - İngiliz dostluğu

Atatürkle Majeste Altıncı Jorj arasında dostane telgraflar teati edildi

Ankara, 18 (A.A.) — Cumhurbaşkanını K. Atatürk ile Kral Altıncı Jorj

(Devamı 8 inci sayfada)

Bugün

Değerli mizahçımız İsmet Hulusî (İMSET) in çok güzel bir yazı serisine başladı

Sen kimsin?

Müdürü umumi, kaptan, tüccar, avukat, rejisör, gazeteci, memur, şık kadın, doktor, tramvay biletiçisi, bekçi, dans hocası, eczacı! Biliyor musun...

Sen kimsin?

Mezihyetlerin, kusurların, hatalı hareketlerin, düşüncelerin, kanaatların nelerdir? Neye kızsın, niçin gülersin? Kederlendiğin zaman ne yapar, sevindiğin zaman ne hal alırsın... Kendini tanyor musun?

Sen kimsin?

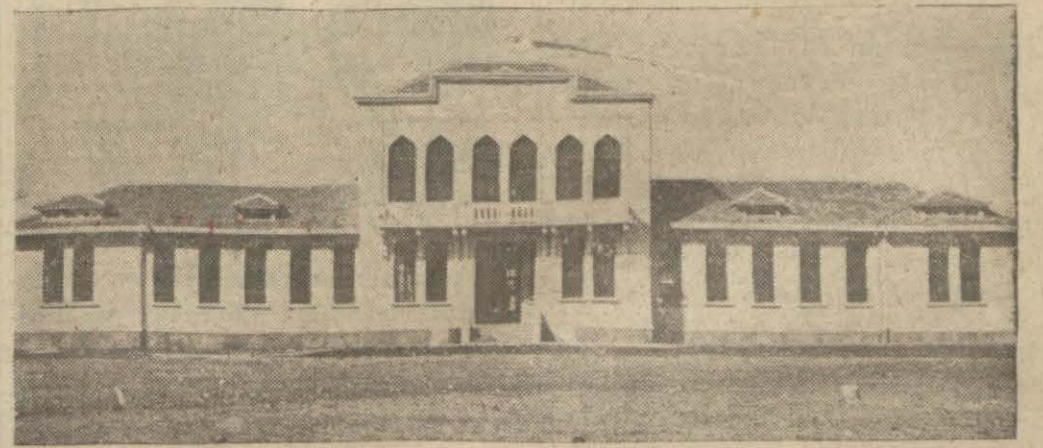
Bugün başladık. İlk yazı 9 uncu sayfamızdadır.

MÜŞAHİTLER OKUSUN...

Türk talebeye millî varlıklarını unutturmak için tedbirler aldılar

Sancağa müşahitlerin gitmesi mandater memurlar ve vatanîleri müteessir etti

Türklerin emlakı Suriyenin hiçbir muntakasında tatbik edilmeyen kanunlarla Halepli Arap ve hristiyanların eline geçmektedir. Türk köylüsünün vaziyeti acıklıdır. Vergiler köylüyü borç içinde bıraktı

Talebesi bir çok tazyiklere maruz kalan Antakya Türk Lisesi binası Lâzikiye, 18 (Husûsî) — Sancakta aleyhine tahrik, mandater devlet memurlarının gündelik faaliyetleri haline karşısında Sancaktaki unsurları birbirleri

(Devamı 3 üncü sayfada)

Fransız gazeteleri nihayet bir noktada hakikati görmeğe başladılar

Barişsever devletler grupuna dahil olan Ankara ile bozuşmakta menfaatimiz yoktur, diyorlar. O halde Sancakta yapılmakta olan tazyikin önüne neden geçilmiyor?

Antakya ve İskenderun ihtilâfının sükküt içinde geçişirmekte olduklarını çıktığı günlerde Fransız gazetelerinin kaydetmiştik ve bu sükkütü da anlaşabilmek için muannidane bir ısrar ile

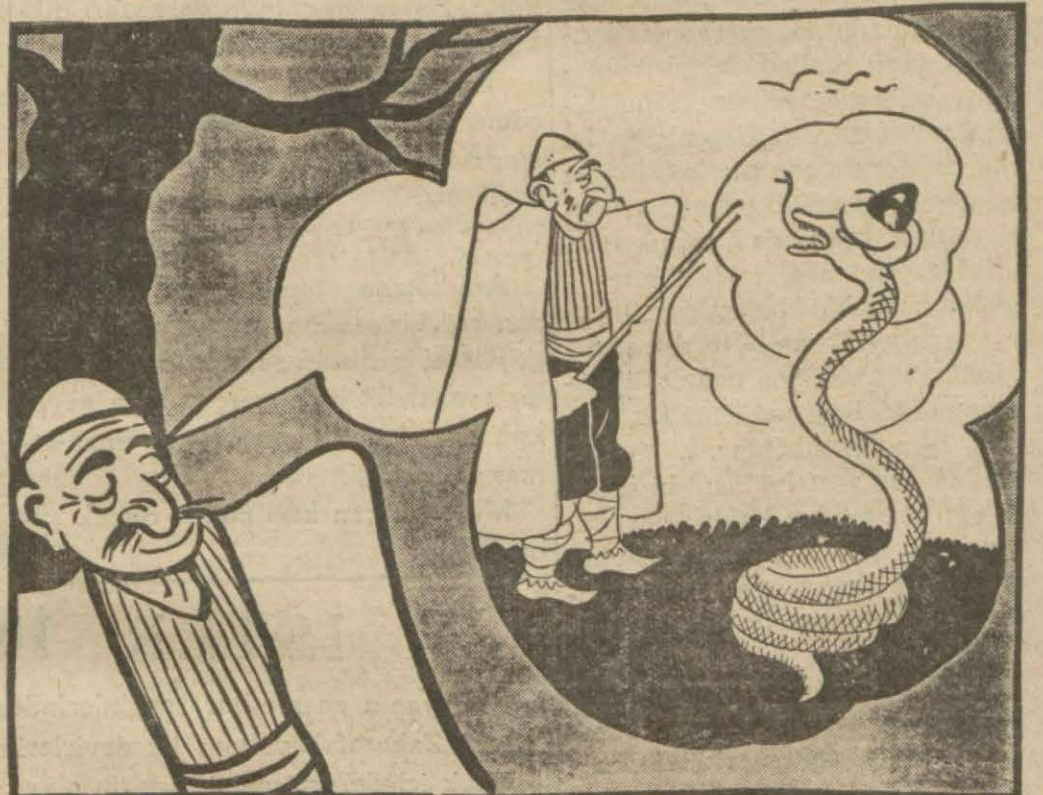
(Devamı 6 ncı sayfada)

Bir yılan hikâyesi!

Türkiyenin bir çok yerlerinde gül yaprakları üzerinde yılan şekli görülmüş; bu, harbin pek yakın olduğuna delâlet edermiş

Halk arasında dolaşan şayanın aslı ne?

(“ Son Posta ,, nın ziraat mütehassısı yazıyor)

Bayramın bir kat daha kalabalıklaştığı, ana cadde üzerindeki kahvelerin birisinde idim. Yanı başımdaki masaya, sonradan gelen birisi, elinde ge-

irdiği bir yığın gül yaprağını ötekilerin önüne yayarak: — İşte dedi. Siz de görün de inanın! (Devamı 6 ncı sayfada)

Bulgaristanda her türlü toplantılar yasak edildi

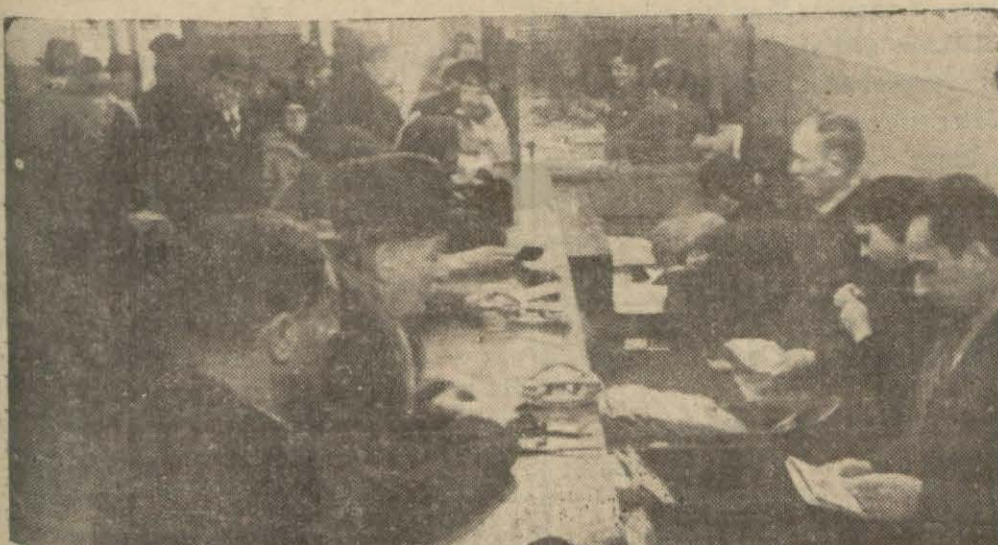
Siyasî teşekküller faaliyetlerini yeniden arttırdılar, hükümet Sofyada sıkı tedbirler aldı

Sofya, 18 (Husûsî muhabirimizden) — Bulgar zabıtası, dağıtılan siyasi partilerin tekrar faaliyete geçmek üzere olduklarını haber almıştır. Dün gece saatlerce süren bir içtima akteden

(Devamı 6 ncı sayfada)

Bu 5000 lira nereye gitti?

Emlâk Bankasındaki hâdisenin tahkikatı inkişaf ediyor

Mütekaitlere para dağıtılırken

(Yazısı 8 inci sayfada)

Hergün

Yerli malı kullanmak
Bahsında madalyenin
Öbür tarafı

Yazan: Muhittin Birgen

— Yurddaş yerli malı kullan!
Bu bir propaganda düsturudur ki senelerdenberi, her gün bir defa mutlaka ya okuruz, yahut işitiriz. Bu seneki tasarruf ve iktisat haftası da bizim gözlerimizi ve kulaklarımızı kaç gündür aynı propaganda ile doldurdu. İyi bir şey. Yurddaşın yerli malını tercih etmesi, daima onu kullanmayı hatırlatmaktan başka bir işi yoktur. Bunun için de, arada bir onun dikkatini bu bahis üzerine celbetmek üzere daima propagandayı eksik etmemek elbet hayırlıdır. Dünya hep aynı yoldan gidiyor ve bundan dolayı da Türkiye, senelerdenberi milli iktisadın bir düsturu halinde bu sözü tekrar ediyor.

Fakat bütün düsturlarda olduğu gibi bu düsturda da bir nisblik ve izafilik vardır. Düsturlar durur, hayat ise yürür ve binaenaleyh değişir. İctimai hâdiselere ait bütün kanunları zaman mutlaka değiştirir, tadil eder ve hattâ bazan büsbütün ortadan kaldırarak bunun yerine zıddını koymaya kadar gider.

★
Zannediyorum ki «yurddaş yerli malı kullan!» düsturunu da zaman hayli ezip büzümüştür. Bugün yurddaşın yerli malı kullanması için o kadar büyük propagandaya lüzum kalmamıştır. Beş on sene evvel böyle bir propagandaya lüzum vardı, çünkü yurddaşın bir mal almak için müraaata edeceği piyasada hemen aynı fiyatta değilse bile yakın fiyata yabancı mal da bulabilirdi. Fakat, bir zamandan beri gerek gümrükler, gerek kontenjanlar ve M. listeleri, yavaş yavaş bir takım yabancı malları ortadan kaldırarak bunların yerlerine ya yerli ve yahut yarı yerli, dörtte üçü yerli malları koydu. O surette ki bugün yurddaş her hangi bir istihlak maddesini tedarik etmek için piyasaya çıktığı zaman karşısına evvelâ bu zevi mallar çıkıyor. Ara yerde, bunların arasına eğer tek tek yabancı mallar karışmışsa artık bunlar da fiatlarının yüksekliği hasebile, büyük bir lüks maddesi olmuş ve binaenaleyh bunların yanına yaklaşmak ta yurddaş için müşkül bir iş haline gelmiştir.

Şu halde, bugün, işler beş on sene evvelki halde değildir: Propaganda olsa da, olmasa da, yurddaş vazifesini düşünse de, düşünmese de nizam kendisini doğru yürümeğe sevk edecek hale gelmiştir. İş böyle olunca da propaganda için nefes tüketmek, nihayet bir âdetin devamından başka bir şey olamaz.

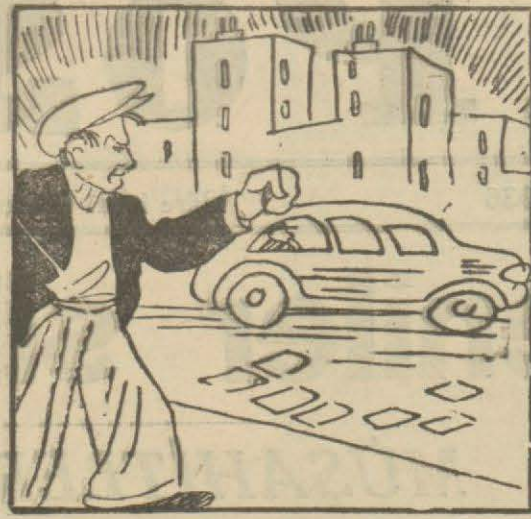
★
— Yerli malı, temiz ve ucuz ol!
Şimdi nöbet bu propagandaya geldi. Bu, madalyenin öbür tarafıdır ve iktisat ve tasarruf cemiyeti ile mütehiden artık madalyenin bu tarafını çevirecek olursak, zannedersem, çok iyi bir propaganda devresine geçmiş bulunacağız. Çünkü, yerli malına karşı gösterdiğimiz bu kadar rağbete mukabil bazı yerli mallardan gördüğümüz mukabele çok fenadır ve bu, bizim gücümüze gidiyor. Geçenlerde bu sütunlarda çürük çoraplarla İngiliz kumaşı diye bize pahalı pahalı sürülen yerli kumaşlar hakkında yazdıklarım acaba bir fayda verdi mi? Bilmiyorum; fakat muhakkak olarak bildiğim bir şey varsa yerli malların daha temiz yapılması ve daha ucuz satılmaları lüzumudur. Bazı yerli mallar hem iyi değil, hem de pahalıdır.

İktisat ve tasarruf haftası biterken bu haftayı tertip eden hayırlı cemiyete bu noktayı hatırlatmaktan kendimi menedemedim: Bugün, yerli malı kullanmak için propaganda yapsak ta, yapmasak ta netice pek az değişir, çünkü bugün yerlisi var denecek derecede kuvvetle mevcut olan bir malın yabancıyı almak mevkiinde zaten değil. Fakat, yerli malların kısmen çok ıslaha muhtaç oldukları hâdisesi ise muhakkaktır.

Bunun için şimdi propagandanın iktisametini de bu tarafa çevirmek lâzım!

Muhittin Birgen

Resimli Makale:

Hayatta muvaffak olamıyanlar, başkalarının muvaffak olduklarını gördükleri zaman çekemezler, kıskanırlar. Bu aczin ifadesidir.

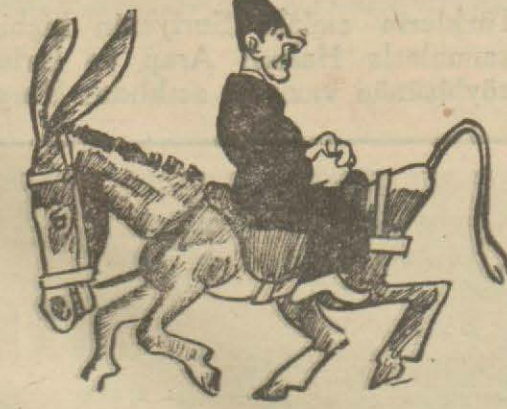
Hayatta parasız kalanlar bir diğerini servete müstağrak gördükleri zaman içlerinde bir sızı duyarlar, bu fakrin iniltisidir.

Ne kimseyi kuskandır, ne kimseyi inlet, muvaffak olduğunuzu, para kazandığınızı herkesin bilmesine hiç lüzum yoktur. Gözü üzerine çekmekten her vakit çekin.

SÖZ ARASINDA

Hindistanda kopyacı
Talebelere verilen
Ağır ceza

Pencap üniversiteleri her nedense derslerini ihmal ediyorlar ve imtihanında alın terle kazanmaktansa, şöyle işin kolay tarafını arayarak yanlarında yardımcı unsurlar, sizin anlayacağınız «kopye» götürmekten ve yahut, hocanın vereceği sualleri çalmaktan, daha olmazsa, yerlerine daha zeki talebeleri sokmaktan çekinmiyorlar.

İşte bu yüzden gözlerini dört açan üniversite profesörleri bu devredeki imtihanlarda 150 talebeyi kopye ederken yakalamışlar ve bütün üniversite talebesine bir ibret olmak üzere bunların yüzlerini siyaha boyayıp ve eşeklere ters bindirerek şehrin ana caddelerinde dolaştırmışlar, bir yandan da münadiler, bu gördüğünüz (reziller namussuzdurlar. İmtihanda kopye ettiler) diye bağırıyorlardı.

Boşanmaların önüne geçmek isteyen hâkimin tavsiyeleri

Boşanma davalarının günden güne artmasından müteessir olan Amerikalı bir hâkim senelerce süren tecrübeden sonra edindiği kanaatleri ilerde boşanmaların önüne geçmek üzere yeni evlenecekler tavsye etmeğe karar vermiştir.

Hâkimin tavsiyeleri şunlardır:
Kadınlar için: Evinizi çok temiz tutunuz. Kendinizi güzellik ve cazibeli hale verecek şekilde ihmal etmeyiniz. Başka erkeklerin de nazarı dikkatini celbetmeyi düşünmeyiniz.

Erkekler için: Varidatınıza göre cömert olunuz, ev işlerine karışmayınız. Karınızı gezmeğe çıkarınız, neşeli olunuz.

En kısa cümle

Amerikada otomobil fabrikalarının biri bir reklâm yaptırmak istemişti. Resmî çizirdi ve bu resmî tanınmış bir muharrir göndererek altına gayet kısa bir reklâm cümlesi yazıp imza atmasını bildirdi.

Muharrir; en kısa cümle olarak şunu buldu:

İSTER İNAN İSTER İNANMA!

Dünyanın en meşhur zenginlerinden biri olarak ölen Basil Zaharof hayatının ilk devirlerini büyük bir yoksulluk içinde geçirmişti. Zengin olunca bir gün gençliğinde fakirane bir hayat sürdüğü yerleri görmek istedi. Pariste oturduğu sokağı gezdi, Sonra nebatat bahçesine girdi. Burada kapıcılık eden adam çok fakirane

güyünmişti. Basil Zaharof bu adama acıdı. Kendisini yanına çağırdı ve cebinden çek defterini çıkararak (200,000) franklık bir çek yazdı ve adama uzattı.

Kapıcı hiç tanımadığı bir adamın kendisine bir servet verebileceğine inanmadı, karşısındakinin deli olduğuna zahip oldu ve civardan bir polis çağırarak Basil Zaharofu teslim etti.

İSTER İNAN İSTER İNANMA!

Gösterişten çekinelim

HERGÜN BİR FIKRA

Biliyorum.. biliyorum!

Tevfik Fikretin huyu hakkında bir çoklarının telâkkisi, yanlışdır. Merhum, uzaktan halim, selim, kimseyi incitmez, herkesin daima hatırı tatip eder görünürdü.

Lâkin, hakikatte Fikret, çok örsleyici bir lisana malikti ve sırasını düşürürse muhatabını fena halde işnelerdi.

Bir gün, Galatasaray müdürü iken, hoşlanmadığı birisi kendisine söz arasında:

— Geçen gün ziyaretinize gelmiştim. Lâkin hizmetçi evde yok olduğunuzu söyledim.

Diyince, Fikret: Biliyorum.. biliyorum.. dedi; siz kapıda hizmetçi ile konuşurken, ben yukarıdan hepsini işittim!

Bir gecede 60 liralık Çiçek yiyen adam

Evvel... Bir adam 60 liralık çiçek yemiştir. Melbourne'da, bir kömür fabrikasının tevzi müdürüdür. Bir gece, bir baloda tam 60 liralık çiçek yiyerek etrafındakilerin hayretini, hattâ alkışını toplamıştır.

Direktör Harold'un iddiasına göre, çiçek ile yapılan bir tedavi, tıbbi dünyasının daha farkına varamadığı harikulâde bir tedavi usulüdür. Zira, çiçeklerde gayet bol miktarda vitamin vardır. İnsan şişmanlatır, sağlam yapar. Gül ve menekşenin hazmı kolaydır, şifahlıdır. Krizantem ve boru çiçeğinin hazmı ağır ise de, bunların da kendilerine hâs bir lezzetleri vardır.

Öğle ve akşam yemeklerini hususî bahçesinde yetiştirdiği çiçeklerden temin eden direktör, koyun, tavuk gördü mü, Mecusi papazları gibi sokağını değiştirmektedir.

(Resme Bak)

Altına imzasını attı. Sonra düşün-

Para yerine
Balık verilerek
Girilen sinema

Alaskada on iki ay karların buzların içinde bulunan bir şehir vardır. Bethel şehri... Bu şehirde de tek bir sinema mevcuttur. Bütün Eskimolar sinemanın her matinesini hahişle doldururlar. Yalnız duhuliyeye paraları olmadığı için, sinemacı bunlardan vasa-ti boyda, bir balık istemekte ve bu balıkları topladıktan sonra, satmaktadır. Balık toplamak mukabilinde en köhne ve ucuz filmleri gösteren sinemacı rivayete nazaran kısa zamanda büyük bir servet temin etmiştir.

Güneşle beraber dönen sanatoryom

Fransanın cenup taraflarında veremliler için yeni şekilde iki sanatoryom yapılmaktadır. Sanatoryomun her ikisinde de hasta yatakhanelerinin bulunduğu kısmın daima güneşe müteveccih olması için bütün binanın müteharrik olması düşünülmüş ve bunun için çok kuvvetli makineler ile bir takım tesisat yapılmıştır.

Bu suretle hasta'lar sabahın akşamına kadar güneşin şifa verici şuainına maruz kalmakta ve malûm olan tedavi suretinden üç defa daha sür'atle iyi olmağa imişler. Fakat sanatoryomların diğer kısmı yani anbarı, mutfağı, doktorların dairesi de daima gölge içinde bulunmakta imiş.

Sabırlı nişanlılar!

Londralı Mister Rusel bugün 93 yaşındadır. Ve 87 yaşında bir kadınla 15 senedenberi nişanlıdır. Evlenemediğinin sebebi, parasızlığıdır.

Bunların arasındaki macera şöyle cereyan etmiştir:

Rusel 78 yaşında iken bir gün yolda bir Madama rastlar, Madam da o zaman 72 yaşındadır. Birbirlerine aşıkane gözlerle bakarlar ve nihayet evlenmeğe karar verirler. Fakat paraları yoktur. Nihayet aşkın ölmeyeceğine kanaat getirirler, ve para biriktirmeğe başlarlar.

Sözün Kıyası

Kadınların sakalı

E. Talu

İzmir'den, bayram üstü kötü bir haber geldi: Orada Kaşing midir, Kuşing midir, ne Allahın belâsıdır?.. Garip bir hastalık türemiş. Bayanlarımızın üstlerinden irak, bu illet cinsi lâfite âriz oluyor ve gül yüzlerinde sakal, bıyık çıkarıyormuş!

Erkeklerle müsavât yarışında hiç bir şeyden kaçınmayan, haklarından kıl kadar feragatte bulunmak istemeyen kadınların, sonunda bu noktaya varmaları zarurî idi.

Rabbimin hikmeti bunda da tecelli ederek:

— Erkeklerle mutlaka bir mi olmak istiyorsunuz? Alm size! buyurdu.

Şimdi artık, kadınlarla aramızda, ancak pek ehemmiyetsiz bir cinsiyet farkı kalıyor.

Lâkin, sakallı bayanlarla şöyle karşı karşıya oturup ta, kendilerine bazı öğütler vermesini pek arzu ederdim.

Bu mümkün olamayacağına göre, öğütlerimi mücmelen burada vereyim:

Evvelâ: Sakallı olmak, baş başına bir marifet değildir. Eskiden sakal taşıyanlara hürmet gösterilir, kendilerine ağır başlı denilirdi. Bugünkü günde, sakal sahipleri bilâkis kâinatın sarakasına maruz bulunuyorlar. Bu noktaya bilhassa dikkat buyurmanızı ve bu reculiyet alâmeti ile fazla tafâhür edilmemesini hassatan arz ederim.

Saniyen: Sakal, tehlikeli bir nesnedir. Onu başkalarının ve bilhassa karı, koca gibi yakınların eline vermemeye azamî dikkat etmelidir. Zira, bir defa sakal ele verildi mi, maazallah, onun peşi sıra insanın hürriyeti, rahatı, huzuru, her şeyi birden gider.

Salisen: Sakal ağarmayı görsün! İnsan, yok sakaldan ak sakala geldi diye hürmet görür sanırsanız, hâşâ, aslı yoktur! Bu, bir zaman belki öyle imiş. Fakat bugün bugün muteber olan, bilâkis ak sakaldan yok sakala gelmek, ahır zamanında şâbiemretliğe rücu edebilmektir.

İşte, kısaca diyeceklerim budur. Sakalları çıkan bayanlara bu mahariyetleri mübarek olsun! Vaktim olsa, ben de eski divan şairleri gibi kendilerine manzum bir sakal mübarekesi yazar ve hediye ederdim.

Ne yapayım ki, bunun artık modası geçmiştir. Benim şimdi yapabileceğim, bana adresini bildirmek lütûfünde bulunacak sakallı bayana en iyi tıraş biçiminin hangisi olduğunu söylemekten ibarettir.

E. Talu

Biliyor musunuz ?

- 1 — Andronicus kimdir?
- 2 — Budistlerin peygamberi olan Buddanın ikinci ismi nedir?
- 3 — Kleber kimdir?

(Cevapları Yarın)

★

Dünkü Suallerin Cevapları:

- 1 — Napolyon Bonapartın kumandanlık muvaffakiyetinin ilki, Brien harbiye mektebini bitirip müllâzım olduktan sonra Tulon şehrinin İngilizlerin ellerinden istirdat etmiş ve o zamanı inkilâp idaresi tarafından Tuğgeneralliğe terfi ettirilmiştir.
- 2 — Edvard isimleri ile anılan İngiliz kralları içinde kraliçe anasının yerine geçen hükümdar 7 inci Edvard'dır. Anası kraliçe Viktorya yıllarca hükümdarlık yapmış, 1841 de yedinci Edvardı doğurmuştur. Edvard 1901 de tahta çıkmış, 1916 da ölmüştür. Yerine oğlu - geçen yıl ölen - beşinci Jorj geçmiştir.
- 3 — Nicephore Gregoras Bizanslı müverrihlerdendir. En meşhur eseri Romalıların tarihidir.

TELGRAF HABERLERİ

İspanyada vaziyet tehlikeli

Eden: "Tehlikeleri mübalağalandırmak onları hiç görmemezliğe gelmekten daha iyidir. Vaziyet hiç de memnuniyete şayan değildir," diyor

Londra, 18 — Avam Kamarasında harici siyasetin müzakeresi esnasında Eden, bilhassa İspanyanın vaziyetinden bahsedeceğini söylemiştir. Muhtelif suallere cevap veren Eden, İspanya da İspanyanın istemekte olduğu bir hükümeti görmek arzusunda bulunduğu söylemiş ve şöyle demiştir: Bütün milletlerin İspanyadaki müca dele haricinde kalmaları ve İspanya

milleti kendi müşkülâtını dilemediği ve hile halletmekte serbest bırakmaları bir vazifedir.

Avam Kamarası, Fransa hükümetinin geçen sonbaharda harp tehlikelerini izâm etmiş olduğu mütaleasında bulunabilir. Fakat Avam Kamarasının hatırlaması lâzımdır ki tehlikeleri mübalâğalandırmak onları hiç görmemezliğe gelmekten daha iyidir. Şunu da

söylemek isterim ki ademi müdahale siyaseti, bir zaaf eseri değildir. Böyle bir siyasetin sadıkane takibi, gerek bizim için ve gerek Avrupa için çok âkilâne bir harekettir. Maamafih vaziyet, hiç te memnuniyete şayan değildir. Ademi müdahale itilâfını aslah için bir çare arıyoruz ve bedihidir ki en iyi çare bir kontrol usulü bulmaktır.

Elektrik ve hava gazı istihlâk vergisi kanununda değişiklik

Nüfusu 10 bine kadar olan kasabalardaki elektrik sarfiyatı istihlâk resminden istisna edilmektedir

Ankara, 18 (Telefonla) — Elektrik ve havagazı sarfedenlerden alınacak istihlâk vergisini gösteren kanunda bazı değişiklikler yapılmaktadır. Bu tadil madenlerimizin maliyet fiyatları üzerinde de müessir olacağından gerek lâyiha ve gerek Gümüşhane meb'usu Edip Servetin bu mevzu ile alakadar tefsir talebi bütçe, maliye ve iktisat encümenlerinde tetkik edilerek meclis ruznamesine alınmıştır.

Bu lâyiha ile menafii umumiyeye hâdim müesseselerle hususi idare, belediyeler, hastane mektep ve buna benzer tesislerde ve nüfusu 10 bine kadar

olan kasabalarda, elektrik sarfiyatı istihlâk resminden istisna edilmektedir.

Maden kömür ocaklarının içerisinde bulunan bilyümlü tesisat âlât ve edevat ve bu ocaklardan çıkarılan cevherlerin eritme, yıkama, kurutma veya buna benzer mahallerde kullanılan kuvvei muharrike merkezleri aynı suretle bu resimden muaf tutulmaktadır.

Vapurlar, şimendifer katarları hülâsa hareketleri sırasında elektrik istihsal eden zatülhareke nakliye vasıtaları da bu resimden istisna olunmuşlardır.

İzmirde İhracat işleri

Vali Ankaradaki temasları neticesini anlatıyor

İzmir, 18 (Hususi) — Bir müddet beri Ankarada bulunan İzmir valisi Fazlı Güleç İzmirde dönmüş ve muharririmize temasları hakkında şu beyanatta bulunmuştur:

— İhracat mallarımızın dış piyasalar da korunmasını temin için icap eden tedbirler alınmıştır. İzmir turizm işine de büyük ehemmiyet verecektir. Hükümet İzmir fuvarile yakından alakadar olarak yeni direktifler vermiştir. Bundan başka önümüzdeki yıl zarfında İzmirde yeni orta mektep açılacaktır. İzmirde sıtma mücadele teşkilâtı da kurulacaktır.

Üç Vekil İzmirde gidiyor

İzmir, 18 (Hususi) — Ankaradan gelen haberlere göre Nafia ve Ziraat Vekilleri refakatlerinde Ege meb'usları ile ziraat mütehassısları olduğu halde yakında İzmirde geleceklerdir. Gediz ve Mendereste yapılacak tesisat hakkında tetkikatta bulunacaklardır.

Bundan başka Menemen civarında da baraj yapılacak, Bakırçay yatağı temizlenecektir.

İktisat Vekili Celâl Bayarın da iktisadi tetkiklerde bulunmak üzere İzmirde gelmesi muhtemeldir.

Ankara tiyatro mektebi

Ankara, 18 (Telefonla) — Ankara tiyatro mektebine yeniden 25 talebe alınacaktır. Mektepte tedrisata devam edilmektedir.

Ertuğrul âbidesi

Abdülhamit zamanında Japonyaya yaptığı ziyaretten avdet ederken batan Ertuğrul gemisi şehitleri için Kışın Oşma adasında hükümetimiz tarafından bir âbide inşasına başlanılmıştır. Temelata merasimi yapıldığı gün ada halkı ellerinde Türk ve Japon bayrakları olduğu halde merasime iştirak et-

Sekizinci Edvardın hatıratı

Amerikalılar sabık Krala 1 milyon dolar teklif ettiler

Newyork, 18 (A.A.) — Gazetelere beyanatta bulunan meşhur muharrir Las ker, Amerikan Sendikası namına eski Kral Edvard ile telefonda görüşüğünü ve hâziranı yazması için kendisine bir milyon dolar teklif ettiğini söylemiştir.

Roma, 18 (A.A.) — Cenovadan Popolo di Roma gazetesine haber verildiğine göre İngiliz Madam Elly Pringle'e ait olan Verona yatı Cannes'den Cenovaya gelmiştir. Madam Simpson ile Dük dü Vindsorun buldukları bu yat elli gün kadar Cenovada kaldıktan sonra Amerika'ya hareket edeceklerdir.

Türk - İngiliz Klering ofisi

Londra, 18 (A.A.) — Lordlar kamarası, Türkiye ile yeni bir klering ofisi ihdasına dair olan emirnameyi tasvip ettikten sonra içtimalarını 26 Kânunu saniye talik etmiştir.

Cazibe ölçü aleti

Kandilli rasathanesi müdürü Fatih Almanyada yaptığı tetkik seyahatinden dönmüştür. Bay Fatih rasathanede eksik olan bir cazibe ölçü aleti de getirmiştir. Bu alet bilhassa maden arama işlerinde pek fazla işe yaracaktır.

Hukuk talebesinin temennisi

Hukuk fakültesinde 4 yıllık rejimin tatbiki dolayısıyla fakülte ikinci sınıf talebesinin Maarif Vekâleti nezdinde yaptıkları temenni müsait bir şekilde karşılanmıştır. Yüksek tedrisat müdürü Ankaraya dönünce bu temenni bir karara bağlanacaktır.

Altın mevcudumuz

Cumhuriyet Merkez bankasının neşrettiği bir istatistiğe göre altın mevcudumuz 4 senede iki misli fazlaşmıştır. Bugün dahilde ve haricte mevcut altınlarımızın yekünü 32 milyon lira kıymetindedir.

Afyon işlerimiz

İdarenin kararlarından müstahsil köylü memnun olmaktadır

Ankara 19 (Hususi) — Alınan malûmata göre Afyon İnhisar idaresi, köylüden satın aldığı 936 senesi mahsulü afyonundan, vasatî morfin derecesi (12) yi bulan afyonların beher kilosuna (480) kuruş fiyat verecektir.

İdarenin bu kararı umumiyetle müstahsil köylüyü memnun etmiştir.

Sümer Bankın sermayesi

Ankara, 18 (Telefonla) — Sümer bank sermayesine evvelce 42 milyon lira ilâve olunmuştur. Bu sermaye ile verilen salâhiyetlere istinaden girişilen taahhütler tamamen karşılanmıştır. Ancak teşkil edilen şeker fabrikaları anonim şirketine Sümer bankın 7 milyon 330 bin liradan ibaret olan hissesinden bir kısmı temin edilebilmiştir. Kalanını ödemek için Sümer bank sermayesine yeniden 3,5 milyon lira eklenmesi zarureti hasıl olmuş ve hükümet bu hususta meclise bir lâyiha vermiştir.

Irak hükümeti Ankarada sefaret binası yaptırıyor

Ankara, 18 (Telefonla) — Irak hükümeti Çankayada hükümetimizin verdiği arsa üzerine yeni bir sefarethane binası inşa edecektir. Sefarethane binası 25 bin İngiliz lirasına mal olacaktır.

Atina elçimiz Yunan Edipler Cemiyetinin fahrî Âzası oldu

Atina 18 (Hususi) — Türkiye elçisi Ruşen Eşrefin Parnassos edipler cemiyeti fahrî âzâlığına kabulü üzerine dün cemiyet merkezinde samimî bir merasim yapılmış, elçiye diploması verilmiştir. Bu münasebetle cemiyet reisi ve Ruşen Eşref dostane nutuklar söylemişlerdir.

Rami tarlalarında bulunan ceset

Ramide tarlalar içinde başından aldığı bir yaranın tesiriyle öldüğü anlaşılan cesedin hüviyeti tesbit edilmiştir. Bu adam 25 yaşında Kenan isminde birisidir. Ramiye bayramın ikinci günü İstanbuldan gittiği anlaşılmıştır.

Kenanın bir cinayete mi kurban gittiği, yoksa bir kaza neticesinde mi öldüğü henüz malûm değildir. Ceset morga kaldırılmıştır. Tahkikata müddetini muavimlerinden Übeyd el koymuştur.

Bir kadın cesedi daha bulundu

Dün Balatta iskele civarında denizden bir kadın cesedi daha çıkarılmıştır. Bu cesedin hüviyeti tesbit edilememiştir.

Müşahitler Okusun...

(Baştarafı 1 inci sayfada)

girmiştir. Bunun için yapılan hareketler arasında Arapların teslihi birinci plânda gelmektedir. Kuseyri köylerindeki Araplar açıktan açığa silâhlanmak tadır.

Ermeniler de silâhlandırılıyor

Sancakta birbirleriyle araları açık bulunan Ermenilerin aralarını bulmak ve bunları Taşnak partisi emellerine göre organize etmek için de geceli gündüzlü faaliyet sarfolunmaktadır. Gene bu maksatla Musa Dağındaki Ermenilere silâh dağıtılmaktadır.

Vatanîler müteessir

Hama, 18 (Hususi) — Üç bitaraf müşahidin Sancağa gönderilmesi için Milletler Cemiyeti tarafından verilmiş olan karar mandater memurlar ve Vatanîler arasında iyi tesir bırakmamıştır.

Müşahitler nelerle karşılaşacak

Müşahitlerin Sancak sahasında yapacakları tetkiklerde bilhassa şu noktalar derhal gözlerine çarpacak bir haldedir:

1 — Türkler mandanın başladığı zamandanberi kültür bakımından birçok tazyiklere maruz kalmışlardır. Bilhassa köylerde Türklere mektep açtırmak suretiyle tutulan yol dikkate şayandır.

Kasabalarda ise talebeye millî varlıklarını unutturmak için her türlü tedbirler alınmıştır.

Türkçe yerine arapça

Türkçe yerine arapça okunması için bazı mutaassıp kimselerin müzaheretle faaliyetleri ilerletilmiştir. Bunları görmek için müşahitler hiç bir müşki lâta uğramayacaklardır.

Türklerin emlakı

2 — Türklerin elindeki emlak büyük bir sür'atle, bilhassa Halepli Arap ve Hristiyanların eline geçmektedir. Bunun için Suriyenin hiç bir mntakasında tatbik edilmeyen kanunlar ve zecrî usuller tatbik edilmektedir.

Köylünün acıklı hali

1926 da buğdayın kilosu 20 kuruşa satıldığı zaman tarhedilen âşar vergisi 1 sene sonra buğday kilosunun 4 kuruşa düşmesine rağmen 936 ya kadar aynı vergi alınmaktadır. Öyle zaman olmuştur ki gelen varidattan tohumluk dahi ayırmak imkânını bulamayan köylü üstelik borcederek bu vergiyi ödemiştir.

Borçluların sayısı

Sancağın en zengin mntakası olan Amuk ovasında bugün fabih bir surette borçlu olmayan tek köylü ve çiftlik sahibi kalmamıştır.

Gayri müsavi nisbetler dahilinde te diye edilen vergiler yüzünden banka lara borçlu Türklerin miktarı çoğalmaktadır.

Sade Kilis bankasına borçlu olan 68 kişidir. Sancakta sıhhi teşkilât Türk kesafeti aleyhine olarak tanzim edilmiştir.

Bilhassa Amuk mntakasında sıtma mücadelesi sureti mahsusada ihmal olunmuştur.

Her şeye rağmen

Halep, 18 (Hususi) — Sancagın Suriyenin bir parçası olduğunu ıleri sürmek isteyenlerin müraaatları bütün Sancak mntakasında güllünc bulunmaktadı. Türklere muhalif olanlar da bilirler ki Sancaktaki mühim coğrafya isimleri türktedir. Kozluca, Gümüşpınar, Sakallı, Topboğazi, Çataltepe, Yeniyapan, Düztepe, Acarköy ve saire...

Gene Sancakta yaşayan ve en fazla nüfusu ihtiva eden aileler hep Türktür. Meselâ Antakyada Şemsettinler, Halefağa zadelere, Civelek zadelere, Fesci zadelere, ilâh...

Müşahitler heyeti

Cenevre, 18 (A.A.) — Bugün İskenderun Sancagına gidecek olan müşahitlerin tayini kararlaştırılmaktadır. Norveç temsilcisi bir diplomat, Hollandalardan eski bir müstemleke idarecisi ve İsviçreden bir zabitan namzet gösterilmesi istenmiştir. Milletler Cemiyetine mensup birkaç memura birlikte heyetin Noelden evvel Sancağa hareket edeceği sanılmaktadır.

Siyaset ALEMİNDE

- Tehlike artıyor
- Brezilya Sulh Konferansı

İspanyanın vaziyeti, bütün Avrupa için mühim bir mesele olmakta devam ediyor. Çünkü Fransa solu kânaatlara yumuşak yüz gösteren bir hükümet vardır. Bu hükümetin de Sovyet Rusya ile bir ittifakı mevcuttur. Madridi elinde tutan hükümetçi İspanyanın gidişi sola doğrudur. Hatta çok sola doğru. Bu sebeple gerek Fransanın ve gerek Sovyet Rusyanın tevccühünü haizdir. Halbuki Almanya, İtalya ve Portekiz gibi otoriter memleketler, İspanya gibi Akdenizin garbına ve Afrika ile muvasala yollarının bir kısmına hâkim olan bir memlekette Marksist bir rejim kurulmasına rıza göstermek istemiyorlar. Çünkü Fransanın dışından de emin değildirlere. Eğer yarın şu veya bu esbap ile Fransada da bir Sosyalist ihtilâli vuku bulacak olursa, İtalya ile Almanya, iki taraflı bir tazyikî ağırlığı altında kalacaklardır. İspanya mücaadesinin General Franko lehine inkişaf edip Madrid hükümetinin ezilmesi neticelenmesini istemelerinin başlıca ve en mühim sebebi budur. Birbirine zıt olan bu iki kânaatin karşılaşması ve çok defa İspanya işlerine fiili müdahale halinde tezahür etmesidir ki korkulan tehlikeyi doğuruyor. Halbuki Almanyanın dürüst bir hareketi, mümkündür ki bir gün Fransanın bir mukabelesini davet etsin. Ve bu mukabele, kendisini Fransaya bağlı bilen Sovyet Rusyayı fiili bir harekete sevketsin. Uzak Şarkta mevcut olmakta devam eden Japon tehlikesi Sovyet Rusya için böyle bir harekete kolay imkân vermezse de, bazı ahvalde hâdiselerin inkişafı sebeplerini kavramak mümkün olmadığı için, her ihtimali, berveçhi peşin hesaba katmak lâzım gelir. İşte bütün korku, şimdilik bundan ileri geliyor.

Şimal ve Cenup Amerikasını ideal bir ülke haline koymak için Brezilyada açılan sulh konferansı, bütün neveleri gibi bir konferans olmaktan öteye geçemedi. Roosevelt'ten evvel Hoover de ilk defa Reiscumhür seçildiği zaman bir harp gemisine binecek bundan evvelki konferansa gitmişti. Şimdi olduğu gibi pek parlak sulh fikirleri teati edildi. Birleşik Amerika, diğer devletleri tatmin etmek için bir çok fedakârlıklara katlandı. Bu arada bir de komik hâdiseler oldu: Roosevelt nütuk söylerken, bir ses: «Kahrolsun emperyalizmi!» diye bağırıldı. Bağırın adamı yakaladılar, bu Arjantin Reiscumhurunun öz evladı bir komünistfi ve bir müddet evvel komünist propagandası yaptığı için Brezilyadan kovulmuştu. Maamafih hâdisenin umumî müzakerat üzerinde hiç bir tesir ve ehemmiyeti olamazdı. Nitekim olmadı. Fakat işler tatsayıp ta konuşmaların harareti azalınca alttan alta birtakım aksi cereyanlar başgösterdi. Bu arada, Avrupa işleriyle alakadar olmamak vaadinde bulunan memleketlerden Şilin, Habeş ilhakını tanıdığı şayiaları meydana çıktı. Evvelce de işarete etmişim: Devlet işlerinde, söz ile fiil arasındaki mesafe ziyadesiyle nisbetsiz ve en iyi niyetli olarak söylenen sözler, muhakkak ki, karşdakini atlamaya matuf, maharetli bir manevradan ibaret — Selim Ragıp

da açılan sulh konferansı, bütün neveleri gibi bir konferans olmaktan öteye geçemedi. Roosevelt'ten evvel Hoover de ilk defa Reiscumhür seçildiği zaman bir harp gemisine binecek bundan evvelki konferansa gitmişti. Şimdi olduğu gibi pek parlak sulh fikirleri teati edildi. Birleşik Amerika, diğer devletleri tatmin etmek için bir çok fedakârlıklara katlandı. Bu arada bir de komik hâdiseler oldu: Roosevelt nütuk söylerken, bir ses: «Kahrolsun emperyalizmi!» diye bağırıldı. Bağırın adamı yakaladılar, bu Arjantin Reiscumhurunun öz evladı bir komünistfi ve bir müddet evvel komünist propagandası yaptığı için Brezilyadan kovulmuştu. Maamafih hâdisenin umumî müzakerat üzerinde hiç bir tesir ve ehemmiyeti olamazdı. Nitekim olmadı. Fakat işler tatsayıp ta konuşmaların harareti azalınca alttan alta birtakım aksi cereyanlar başgösterdi. Bu arada, Avrupa işleriyle alakadar olmamak vaadinde bulunan memleketlerden Şilin, Habeş ilhakını tanıdığı şayiaları meydana çıktı. Evvelce de işarete etmişim: Devlet işlerinde, söz ile fiil arasındaki mesafe ziyadesiyle nisbetsiz ve en iyi niyetli olarak söylenen sözler, muhakkak ki, karşdakini atlamaya matuf, maharetli bir manevradan ibaret — Selim Ragıp

da açılan sulh konferansı, bütün neveleri gibi bir konferans olmaktan öteye geçemedi. Roosevelt'ten evvel Hoover de ilk defa Reiscumhür seçildiği zaman bir harp gemisine binecek bundan evvelki konferansa gitmişti. Şimdi olduğu gibi pek parlak sulh fikirleri teati edildi. Birleşik Amerika, diğer devletleri tatmin etmek için bir çok fedakârlıklara katlandı. Bu arada bir de komik hâdiseler oldu: Roosevelt nütuk söylerken, bir ses: «Kahrolsun emperyalizmi!» diye bağırıldı. Bağırın adamı yakaladılar, bu Arjantin Reiscumhurunun öz evladı bir komünistfi ve bir müddet evvel komünist propagandası yaptığı için Brezilyadan kovulmuştu. Maamafih hâdisenin umumî müzakerat üzerinde hiç bir tesir ve ehemmiyeti olamazdı. Nitekim olmadı. Fakat işler tatsayıp ta konuşmaların harareti azalınca alttan alta birtakım aksi cereyanlar başgösterdi. Bu arada, Avrupa işleriyle alakadar olmamak vaadinde bulunan memleketlerden Şilin, Habeş ilhakını tanıdığı şayiaları meydana çıktı. Evvelce de işarete etmişim: Devlet işlerinde, söz ile fiil arasındaki mesafe ziyadesiyle nisbetsiz ve en iyi niyetli olarak söylenen sözler, muhakkak ki, karşdakini atlamaya matuf, maharetli bir manevradan ibaret — Selim Ragıp

da açılan sulh konferansı, bütün neveleri gibi bir konferans olmaktan öteye geçemedi. Roosevelt'ten evvel Hoover de ilk defa Reiscumhür seçildiği zaman bir harp gemisine binecek bundan evvelki konferansa gitmişti. Şimdi olduğu gibi pek parlak sulh fikirleri teati edildi. Birleşik Amerika, diğer devletleri tatmin etmek için bir çok fedakârlıklara katlandı. Bu arada bir de komik hâdiseler oldu: Roosevelt nütuk söylerken, bir ses: «Kahrolsun emperyalizmi!» diye bağırıldı. Bağırın adamı yakaladılar, bu Arjantin Reiscumhurunun öz evladı bir komünistfi ve bir müddet evvel komünist propagandası yaptığı için Brezilyadan kovulmuştu. Maamafih hâdisenin umumî müzakerat üzerinde hiç bir tesir ve ehemmiyeti olamazdı. Nitekim olmadı. Fakat işler tatsayıp ta konuşmaların harareti azalınca alttan alta birtakım aksi cereyanlar başgösterdi. Bu arada, Avrupa işleriyle alakadar olmamak vaadinde bulunan memleketlerden Şilin, Habeş ilhakını tanıdığı şayiaları meydana çıktı. Evvelce de işarete etmişim: Devlet işlerinde, söz ile fiil arasındaki mesafe ziyadesiyle nisbetsiz ve en iyi niyetli olarak söylenen sözler, muhakkak ki, karşdakini atlamaya matuf, maharetli bir manevradan ibaret — Selim Ragıp

da açılan sulh konferansı, bütün neveleri gibi bir konferans olmaktan öteye geçemedi. Roosevelt'ten evvel Hoover de ilk defa Reiscumhür seçildiği zaman bir harp gemisine binecek bundan evvelki konferansa gitmişti. Şimdi olduğu gibi pek parlak sulh fikirleri teati edildi. Birleşik Amerika, diğer devletleri tatmin etmek için bir çok fedakârlıklara katlandı. Bu arada bir de komik hâdiseler oldu: Roosevelt nütuk söylerken, bir ses: «Kahrolsun emperyalizmi!» diye bağırıldı. Bağırın adamı yakaladılar, bu Arjantin Reiscumhurunun öz evladı bir komünistfi ve bir müddet evvel komünist propagandası yaptığı için Brezilyadan kovulmuştu. Maamafih hâdisenin umumî müzakerat üzerinde hiç bir tesir ve ehemmiyeti olamazdı. Nitekim olmadı. Fakat işler tatsayıp ta konuşmaların harareti azalınca alttan alta birtakım aksi cereyanlar başgösterdi. Bu arada, Avrupa işleriyle alakadar olmamak vaadinde bulunan memleketlerden Şilin, Habeş ilhakını tanıdığı şayiaları meydana çıktı. Evvelce de işarete etmişim: Devlet işlerinde, söz ile fiil arasındaki mesafe ziyadesiyle nisbetsiz ve en iyi niyetli olarak söylenen sözler, muhakkak ki, karşdakini atlamaya matuf, maharetli bir manevradan ibaret — Selim Ragıp

da açılan sulh konferansı, bütün neveleri gibi bir konferans olmaktan öteye geçemedi. Roosevelt'ten evvel Hoover de ilk defa Reiscumhür seçildiği zaman bir harp gemisine binecek bundan evvelki konferansa gitmişti. Şimdi olduğu gibi pek parlak sulh fikirleri teati edildi. Birleşik Amerika, diğer devletleri tatmin etmek için bir çok fedakârlıklara katlandı. Bu arada bir de komik hâdiseler oldu: Roosevelt nütuk söylerken, bir ses: «Kahrolsun emperyalizmi!» diye bağırıldı. Bağırın adamı yakaladılar, bu Arjantin Reiscumhurunun öz evladı bir komünistfi ve bir müddet evvel komünist propagandası yaptığı için Brezilyadan kovulmuştu. Maamafih hâdisenin umumî müzakerat üzerinde hiç bir tesir ve ehemmiyeti olamazdı. Nitekim olmadı. Fakat işler tatsayıp ta konuşmaların harareti azalınca alttan alta birtakım aksi cereyanlar başgösterdi. Bu arada, Avrupa işleriyle alakadar olmamak vaadinde bulunan memleketlerden Şilin, Habeş ilhakını tanıdığı şayiaları meydana çıktı. Evvelce de işarete etmişim: Devlet işlerinde, söz ile fiil arasındaki mesafe ziyadesiyle nisbetsiz ve en iyi niyetli olarak söylenen sözler, muhakkak ki, karşdakini atlamaya matuf, maharetli bir manevradan ibaret — Selim Ragıp

da açılan sulh konferansı, bütün neveleri gibi bir konferans olmaktan öteye geçemedi. Roosevelt'ten evvel Hoover de ilk defa Reiscumhür seçildiği zaman bir harp gemisine binecek bundan evvelki konferansa gitmişti. Şimdi olduğu gibi pek parlak sulh fikirleri teati edildi. Birleşik Amerika, diğer devletleri tatmin etmek için bir çok fedakârlıklara katlandı. Bu arada bir de komik hâdiseler oldu: Roosevelt nütuk söylerken, bir ses: «Kahrolsun emperyalizmi!» diye bağırıldı. Bağırın adamı yakaladılar, bu Arjantin Reiscumhurunun öz evladı bir komünistfi ve bir müddet evvel komünist propagandası yaptığı için Brezilyadan kovulmuştu. Maamafih hâdisenin umumî müzakerat üzerinde hiç bir tesir ve ehemmiyeti olamazdı. Nitekim olmadı. Fakat işler tatsayıp ta konuşmaların harareti azalınca alttan alta birtakım aksi cereyanlar başgösterdi. Bu arada, Avrupa işleriyle alakadar olmamak vaadinde bulunan memleketlerden Şilin, Habeş ilhakını tanıdığı şayiaları meydana çıktı. Evvelce de işarete etmişim: Devlet işlerinde, söz ile fiil arasındaki mesafe ziyadesiyle nisbetsiz ve en iyi niyetli olarak söylenen sözler, muhakkak ki, karşdakini atlamaya matuf, maharetli bir manevradan ibaret — Selim Ragıp

da açılan sulh konferansı, bütün neveleri gibi bir konferans olmaktan öteye geçemedi. Roosevelt'ten evvel Hoover de ilk defa Reiscumhür seçildiği zaman bir harp gemisine binecek bundan evvelki konferansa gitmişti. Şimdi olduğu gibi pek parlak sulh fikirleri teati edildi. Birleşik Amerika, diğer devletleri tatmin etmek için bir çok fedakârlıklara katlandı. Bu arada bir de komik hâdiseler oldu: Roosevelt nütuk söylerken, bir ses: «Kahrolsun emperyalizmi!» diye bağırıldı. Bağırın adamı yakaladılar, bu Arjantin Reiscumhurunun öz evladı bir komünistfi ve bir müddet evvel komünist propagandası yaptığı için Brezilyadan kovulmuştu. Maamafih hâdisenin umumî müzakerat üzerinde hiç bir tesir ve ehemmiyeti olamazdı. Nitekim olmadı. Fakat işler tatsayıp ta konuşmaların harareti azalınca alttan alta birtakım aksi cereyanlar başgösterdi. Bu arada, Avrupa işleriyle alakadar olmamak vaadinde bulunan memleketlerden Şilin, Habeş ilhakını tanıdığı şayiaları meydana çıktı. Evvelce de işarete etmişim: Devlet işlerinde, söz ile fiil arasındaki mesafe ziyadesiyle nisbetsiz ve en iyi niyetli olarak söylenen sözler, muhakkak ki, karşdakini atlamaya matuf, maharetli bir manevradan ibaret — Selim Ragıp

da açılan sulh konferansı, bütün neveleri gibi bir konferans olmaktan öteye geçemedi. Roosevelt'ten evvel Hoover de ilk defa Reiscumhür seçildiği zaman bir harp gemisine binecek bundan evvelki konferansa gitmişti. Şimdi olduğu gibi pek parlak sulh fikirleri teati edildi. Birleşik Amerika, diğer devletleri tatmin etmek için bir çok fedakârlıklara katlandı. Bu arada bir de komik hâdiseler oldu: Roosevelt nütuk söylerken, bir ses: «Kahrolsun emperyalizmi!» diye bağırıldı. Bağırın adamı yakaladılar, bu Arjantin Reiscumhurunun öz evladı bir komünistfi ve bir müddet evvel komünist propagandası yaptığı için Brezilyadan kovulmuştu. Maamafih hâdisenin umumî müzakerat üzerinde hiç bir tesir ve ehemmiyeti olamazdı. Nitekim olmadı. Fakat işler tatsayıp ta konuşmaların harareti azalınca alttan alta birtakım aksi cereyanlar başgösterdi. Bu arada, Avrupa işleriyle alakadar olmamak vaadinde bulunan memleketlerden Şilin, Habeş ilhakını tanıdığı şayiaları meydana çıktı. Evvelce de işarete etmişim: Devlet işlerinde, söz ile fiil arasındaki mesafe ziyadesiyle nisbetsiz ve en iyi niyetli olarak söylenen sözler, muhakkak ki, karşdakini atlamaya matuf, maharetli bir manevradan ibaret — Selim Ragıp

da açılan sulh konferansı, bütün neveleri gibi bir konferans olmaktan öteye geçemedi. Roosevelt'ten evvel Hoover de ilk defa Reiscumhür seçildiği zaman bir harp gemisine binecek bundan evvelki konferansa gitmişti. Şimdi olduğu gibi pek parlak sulh fikirleri teati edildi. Birleşik Amerika, diğer devletleri tatmin etmek için bir çok fedakârlıklara katlandı. Bu arada bir de komik hâdiseler oldu: Roosevelt nütuk söylerken, bir ses: «Kahrolsun emperyalizmi!» diye bağırıldı. Bağırın adamı yakaladılar, bu Arjantin Reiscumhurunun öz evladı bir komünistfi ve bir müddet evvel komünist propagandası yaptığı için Brezilyadan kovulmuştu. Maamafih hâdisenin umumî müzakerat üzerinde hiç bir tesir ve ehemmiyeti olamazdı. Nitekim olmadı. Fakat işler tatsayıp ta konuşmaların harareti azalınca alttan alta birtakım aksi cereyanlar başgösterdi. Bu arada, Avrupa işleriyle alakadar olmamak vaadinde bulunan memleketlerden Şilin, Habeş ilhakını tanıdığı şayiaları meydana çıktı. Evvelce de işarete etmişim: Devlet işlerinde, söz ile fiil arasındaki mesafe ziyadesiyle nisbetsiz ve en iyi niyetli olarak söylenen sözler, muhakkak ki, karşdakini atlamaya matuf, maharetli bir manevradan ibaret — Selim Ragıp

da açılan sulh konferansı, bütün neveleri gibi bir konferans olmaktan öteye geçemedi. Roosevelt'ten evvel Hoover de ilk defa Reiscumhür seçildiği zaman bir harp gemisine binecek bundan evvelki konferansa gitmişti. Şimdi olduğu gibi pek parlak sulh fikirleri teati edildi. Birleşik Amerika, diğer devletleri tatmin etmek için bir çok fedakârlıklara katlandı. Bu arada bir de komik hâdiseler oldu: Roosevelt nütuk söylerken, bir ses: «Kahrolsun emperyalizmi!» diye bağırıldı. Bağırın adamı yakaladılar, bu Arjantin Reiscumhurunun öz evladı bir komünistfi ve bir müddet evvel komünist propagandası yaptığı için Brezilyadan kovulmuştu. Maamafih hâdisenin umumî müzakerat üzerinde hiç bir tesir ve ehemmiyeti olamazdı. Nitekim olmadı. Fakat işler tatsayıp ta konuşmaların harareti azalınca alttan alta birtakım aksi cereyanlar başgösterdi. Bu arada, Avrupa işleriyle alakadar olmamak vaadinde bulunan memleketlerden Şilin, Habeş ilhakını tanıdığı şayiaları meydana çıktı. Evvelce de işarete etmişim: Devlet işlerinde, söz ile fiil arasındaki mesafe ziyadesiyle nisbetsiz ve en iyi niyetli olarak söylenen sözler, muhakkak ki, karşdakini atlamaya matuf, maharetli bir manevradan ibaret — Selim Ragıp

da açılan sulh konferansı, bütün neveleri gibi bir konferans olmaktan öteye geçemedi. Roosevelt'ten evvel Hoover de ilk defa Reiscumhür seçildiği zaman bir harp gemisine binecek bundan evvelki konferansa gitmişti. Şimdi olduğu gibi pek parlak sulh fikirleri teati edildi. Birleşik Amerika, diğer devletleri tatmin etmek için bir çok fedakârlıklara katlandı. Bu arada bir de komik hâdiseler oldu: Roosevelt nütuk söylerken, bir ses: «Kahrolsun emperyalizmi!» diye bağırıldı. Bağırın adamı yakaladılar, bu Arjantin Reiscumhurunun öz evladı bir komünistfi ve bir müddet evvel komünist propagandası yaptığı için Brezilyadan kovulmuştu. Maamafih hâdisenin umumî müzakerat üzerinde hiç bir tesir ve ehemmiyeti olamazdı. Nitekim olmadı. Fakat işler tatsayıp ta konuşmaların harareti azalınca alttan alta birtakım aksi cereyanlar başgösterdi. Bu arada, Avrupa işleriyle alakadar olmamak vaadinde bulunan memleketlerden Şilin, Habeş ilhakını tanıdığı şayiaları meydana çıktı. Evvelce de işarete etmişim: Devlet işlerinde, söz ile fiil arasındaki mesafe ziyadesiyle nisbetsiz ve en iyi niyetli olarak söylenen sözler, muhakkak ki, karşdakini atlamaya matuf, maharetli bir manevradan ibaret — Selim Ragıp

ŞEHİR HABERLERİ

İstanbul iş bürosu dünden itibaren işe başladı

İş kanununun tatbikından mütevellit vecibelerden kurtulmak maksadile bazı fabrikaların aldıkları vaziyetlerle alâkadar olunacak

İstanbul iş bürosu dünden itibaren faaliyete geçmiştir. Bu münasebetle baş müfettiş Halûk, müfettiş ve memurları dün saat 14 de Ticaret Odası konferans salonunda toplayarak kendilerine vazifeleri hakkında izahat vermiştir.

İstanbul iş bürosu kadrosu Başmüfettiş Halûk, müfettiş Niyazi ve Müfide üç memurdan yani altı kişilik bir kadrodan ibarettir.

Büro ilk iş olarak, yeni iş kanunu tatbik mevkiine konuluncaya kadar kanunun tatbikatına ait hazırlıklarla meşgul olacaktır. Fabrikalarda ve sa-

nayi muntakalarında kanunun hükümlerine göre kurulacak teşekküller üzerinde hazırlık yapılacak, fabrika idareleriyle temas edilecek, nahiy müdürleri, kaymakamlar ve valilerle kanun tatbikatında alacakları roller hakkında görüşmeler yapılacaktır.

İş kanununun tatbikine geçilmeden evvel kanunun vecibelerinden kurtulmak için bazı fabrikaların amellerini işten çıkarmak, yevmiyelerini azaltmak suretile yaptıkları hareketlere ait vukubulan şikâyetler de tetkik edilecektir.

İplik idhali işi

Sanayi Birliği afyon inhisarı nam ve hesabına Birlik tarafından yapılmasını istiyor

İstanbul Sanayi Birliğinde dün bir toplantı yapılmıştır. Toplantıda İktisat Vekâleti teftiş hey'eti reisi Hüsnü Yaman, İş Bürosu Baş müfettişi Halûk, Sanayi Birliği umumî kâtibi Halid ve Sanayi Birliği memurları hazır bulunmuş, muhtelif sanayi meseleleriyle bilhassa iplik idhali işi görüşülmüştür.

Sanayi Birliği, uyuşturucu maddeler inhisar idaresi tarafından idhal edilecek pamuk ipliğinin memleket dahilinde bugünkünden daha yükseğine satılacağını tesbit etmiş ve bunun üzerine İktisat Vekâletine yeni bir teklifte bulunmuştur.

Bu teklifinde Sanayi Birliği, iplik idhalinin uyuşturucu maddeler inhisarı nam ve hesabına Sanayi Birliği tarafından yapılmasını istemektedir.

Esas itibarile bu teklif muvafık görüldüğünden Vekile arz edilecektir. Toplantıda bulunan teftiş hey'eti reisi Hüsnü Yamana da teklifin metni anlatılmıştır.

Hüsnü Yaman'ın Tetkikleri

İstanbulda bulunan İktisat Vekâ-

Santralla idare edilen saatlar

Akay idaresi Almanyadan 8 elektrikli saat getirtti

Akay idaresi tarafından yeni Kadıköy iskelesine konmak üzere Almanya'ya sipariş edilen sekiz elektrik saati getirilerek yerlerine asılmıştır.

Bu saatlerden üçü iskelenin köprü tarafındaki cephesine, ikisi içeriye, diğer ikisi Akay binasına ve biri de işletmeye konmuştur.

İşletmede bulunan saat nâzım vaziyettedir. Bu saat durunca diğer saatler de beraberce durmaktadır.

Bu suretle bu sekiz saat arasında tam bir müvazene temin edilmiştir.

ti teftiş hey'eti reisi Hüsnü Yaman dün Ticaret Odasında ve Türkofisinde uzun müddet meşgul olmuştur. Hüsnü Yaman Ticaret Odalarının yerine kurulacak İktisat odaları hakkında da tetkikat yapmaktadır. Ayrıca yumurta ve fındık kontrolü işleri etrafında da Ofis müdüriyetinden izahat almıştır.

Hüsnü Yaman bu akşam Ankara'ya dönecektir.

Küçük Haberler

Meklep Yavrularına Yardım

Çocuk Esirgeme Kurumu hey'eti merkezî toplantı yaparak meklep yavrularına yapılacak yardım sahasını genişletmek için alınacak tedbirleri görüşmüşlerdir.

Şehir Plânı

Şehirlik mütehassısı M. Prost şehrin müstakbel plânı için hazırladığı projenin ilk ve esas kısmını tesbit etmiştir. Mütehassıs bugünlerde Ankara'ya gidecektir.

Muallimlerin Kıdem Zamları

Maaşları 55 lira olan ilk tedrisat muallimlerinin kıdem zamlarının verilmesi emri üzerine İstanbuldaki muallimlerden kıdem zammı görenlerin kâffesi zamlarını almışlardır.

Daha evvelki yıllarda zam görenlerin maaş farklarının verilmesi için bazı tedbirler düşünülmektedir.

Şark Demiryolları Hattı

Şark Demiryollarının bir kaç gün zarfında resmen tesellüm muamelesine başlanacaktır.

Devlet Demiryolları idaresi bu yeni hatta çalışacak memurların kadrolarını tesbit etmekle meşguldür.

Devlet Demiryolları tarafından Almanya'ya sipariş edilen lokomotifler şehrimize gelmiştir. Bunlar Şark Demiryollarında işletilecektir. Şark Demiryollarında işletilmek üzere Avrupa'ya vagonlar da sipariş edilmiştir.

Gümrüğün Yeni Binası

Gümrük dairelerinin Çinli Rıhtım hanına nakline bu ayın 25 inden itibaren başlanacaktır. Ayın 28 inde bazı daireler bu hana faaliyete geçmiş bulunacak, gelecek ayın 2 inde ise tekmil nakil işleri tamamlanmış olacaktır.

Güzel San'atlar Akademisindeki İslahat

Profesörler mektepte ikamet etmeyecek, her profesör için bir atölye yaptırılacak

Güzel San'atlar Akademisi resim şubesi için kendisiyle temaslara yapılan M. Leopold Lvey şehrimize gelmiş ve Akademideki tetkiklerine başlamıştır.

Akademideki ıslahat esnasında her şeyden evvel devam tarzının değiştirilmesi düşünülmektedir. Bugünkü şekilde mimarî şubesinde bütün dersler birinci sınıfa yükletilmiştir. Diğer ikinci, üçüncü ve dördüncü sınıflarda ise dersler az olduğu gibi devam zamanları da muayyen değildir.

Birinci sınıftaki derslerden bir kısmı 2 - 3 ve 4 üncü sınıflara mütesavîyen taksim edilecek ve her sınıf talebesinin muntazaman devamı mecburî kılınacaktır.

Diğer taraftan bütün şubelerde de tedrisatın muntazaman yapılabilmesi için bazı noktalarda esaslı tetkikler yapılmaktadır.

Heykeltıraş şubesi için de M. Belling şehrimize gelmiştir.

Akademide kısım şeflerinin ikametine tahsis edilen daireler mektebe ilâve edilecek, mektepte ikamet menedilecektir.

Her muallim ve profesör için ayrıca birer atölye inşa ettirilecektir.

Bir adam evinde ölü bulundu

Bakırköyde oturan ve çimento fabrikasında amelelik yapan İsmail evinde ölü olarak bulunmuş, belediye doktoru ölümü şüpheli gördüğünden cenaze dün geç vakit Morg'a kaldırılmıştır.

Nöbetçi Eczaneler

Bu geceki nöbetçi eczaneler şunlardır:

İstanbul cihetindekiler:

Aksarayda: (Şeref). Alemardada: (Ali Rıza). Bakırköyünde: (İstapan). Beyazıtta: (Asador Vahram). Eminönünde: (Beşir Kemal, Cevat). Fenerde: (Hüsameddin). Karagümrükte: (Kemal). Küçükpazarda: (Necati). Samatya'da: (Erofilos). Şehremininde: (A. Hamdi). Şehzadebaşında: (Üniversite).

Beyoğlu cihetindekiler:

Galatada: (Hüseyin Hüsnü). Hasköyde: (Nisim Aseo). Kasımpaşada: (Müeyyet). Merkez mahiyede: (Dellâ Suda, Kinyoli). Şişlide: (Nargileciyan). Taksiminde: (Limonciyan).

Üsküdar, Kadıköy ve Adalardakiler:

Büyükdada: (Şinasi). Heybelide: (Tanaş). Kadıköy Muvakkithane'de: (Saadet). Kadıköy Söğütluçeşmede: (Hulûsi Osman). Üsküdar İmrahorda: (İmrahor).

Cildiye ve zühreviye mütehassısı

Dr. ÇİPRUT

Beyoğlu, Rus sefarethanesi sırasında Posta sokağı Meymenet apartmanı. Telefon: 43353

Bugün **SAKARYA** (Eski Elhamra) Sinemasında

Eşine rastgelineyemeyen bir eser ...

Zevkine doyumlanmayan bir neşe ...

Yüksekliğine yetişilemeyen bir fazilet ...

DONANMA GELİYOR

Gençlik ... Ateş ... Aşk ... Hayat ... ve Zevk dolu

Lewis Stone - Ruby Keeler - Dick Powell

İlaveten: 1 - Büyük Millet Meclisinin açılma töreni ve Ulu Önder Atatürk'ün irad buyurdıkları son nutuk. 2 - Ankarada Cumhuriyet

Bayramında yapılan muazzam resmî geçit

Yarın saat 11 de tenzilat matine.

SARAY Sinemasının

Vâsi salonunu, Perşembe akşamındanberi her seansda mütemadiyen dolup boşaltan mevsimin hakiki Paris filmi

GÜNÜN ADAMI

emsalsiz şaheserini yaratan

MAURICE CHEVALIER

ve **ELVİRE POPESCO**

takdir ve alkış tufanlarıyla karşılanmaktadır.

Son günlerinden istifade ediniz!

Emsalsiz atlet aslan adam lakabıyla anılan **BUSTER CRABE**'in harikulâde maceralarını tasvir eden ve görülmemiş bir muvafakiyetle

SÜMER SİNEMASINDA

tekmil bir defada gösterilmekte olan

BAY TEKİN MEÇHUL DÜNYALARDA

(Flash Gordon)

filmni gidip görünüz. FOX JURNALDE: Eski ve yeni İngiltere kralları: Akşam

modası ve saire. Seanslar: 2 1/2, 5 ve 8 1/2 da

Bugün ve yarın

Matine saat 16 da, suvare saat 20.15 te

Pr. ZATI SUNGUR

veda müsameresi münasebetle harikulâde bir program. Fiatlarda büyük tenzilat, ve programa ilâveten **GÖSTAV FRÖHLIH**'in

ÇAPKIN MÜLAZİM

film gösterilecektir.

FERAİH SİNEMADA

RADYO

Bugünkü Program

İSTANBUL

19 Birincikanun 1936

Öğle neşriyatı:

12.30: Plâkla Türk musiki. 12.50: Havadis. 13.05: Plâkla hafif müzik. 13.25: Muhtelif plâk neşriyatı.

Akşam neşriyatı:

18.30: Plâkla dans musiki. 19.30: Şehir tiyatrosu komedi kısmı tarafından bir temsil. 20: Türk musiki heyeti. 20.30 Münür Nurettin ve arkadaşları tarafından Türk musiki ve halk şarkıları. 21: (Saat ayarı) Orkestra. 22: Ajans ve borsa haberleri. 22.30 Plâkla sololar.

BUKREŞ

16.15: Askerî bando. 17.10: Hafif orkestra. 21: Dans fakültesi. 21.45: Haberler. 24: Caz havaları.

BUDAPESTE

17: Kral müzik akademisinden nakil. 18.55: Çigan orkestrası. 22.41: Çigan orkestrası. 24.05: Haberler.

PRAG

16.45: Tiyatro. 17.55 Almanyadan nakil. 18.45: Haberler. 19.15: Dans musiki. 20.30: Bratislav'dan nakil. 22.15: Plâk neşriyatı.

VARŞOVA

16.15: Orkestra konseri. 17: Viyolon havaları, şarkılar. 19.30: Orkestra. 21: Dans musiki. 22.30: Şuman'dan parçalar. 24: Dans plâkları.

VİYANA

16.50: Plâk neşriyatı. 18.35: Halk şarkıları. 19.40: Viyana senfoni orkestrası. 22.20: Caz havaları.

Yarınki program

20 Birincikanun 1936

İSTANBUL

Öğle neşriyatı:

12.30: Plâkla Türk musiki. 12.50: Havadis. 13.05: Plâkla hafif müzik. 13.25: Muhtelif plâk neşriyatı.

Akşam Neşriyatı:

Şehir Tiyatrosu

İstanbul Belediye

Şehir Tiyatrosu

Şehir Tiyatrosu

Şehir Tiyatrosu

Şehir Tiyatrosu

Şehir Tiyatrosu

Şehir Tiyatrosu

Şehir Tiyatrosu

Şehir Tiyatrosu

Şehir Tiyatrosu

Şehir Tiyatrosu

Şehir Tiyatrosu

Şehir Tiyatrosu

Şehir Tiyatrosu

Şehir Tiyatrosu

Şehir Tiyatrosu

Şehir Tiyatrosu

Şehir Tiyatrosu

Şehir Tiyatrosu

Şehir Tiyatrosu

Şehir Tiyatrosu

Şehir Tiyatrosu

Şehir Tiyatrosu

Şehir Tiyatrosu

Şehir Tiyatrosu

Şehir Tiyatrosu

Şehir Tiyatrosu

Şehir Tiyatrosu

Şehir Tiyatrosu

Şehir Tiyatrosu

Şehir Tiyatrosu

Şehir Tiyatrosu

Şehir Tiyatrosu

Şehir Tiyatrosu

Şehir Tiyatrosu

Şehir Tiyatrosu

Şehir Tiyatrosu

Şehir Tiyatrosu

Şehir Tiyatrosu

Şehir Tiyatrosu

TAKVİM

1 inci KÂNUN

Rumî sene 1852	19	Arabî sene 1355
1 ci Kânun 6	Resmî sene 1936	Kasım 42

CUMARTESİ

SABAH	Şevval	İMSAK
S. D.	4	S. D.
2 38		12 51
7 21		5 33

Öğle	İkinci	Akşam	Yatsı
S. D.	S. D.	S. D.	S. D.
7 28	9 48	12 -	1 39
Z. 12 10	14 30	16 42	18 21

Fred Astaire - Ginger Rogers

Pek yakında Şehrimize tekrar geliyorlar

BUGÜN İPEK

Sinemasında

İlaveten: PARAMOUNT JURNAL: İngilterenin son krallık hâdiseleri bütün tafsilâtile gösterilmektedir.

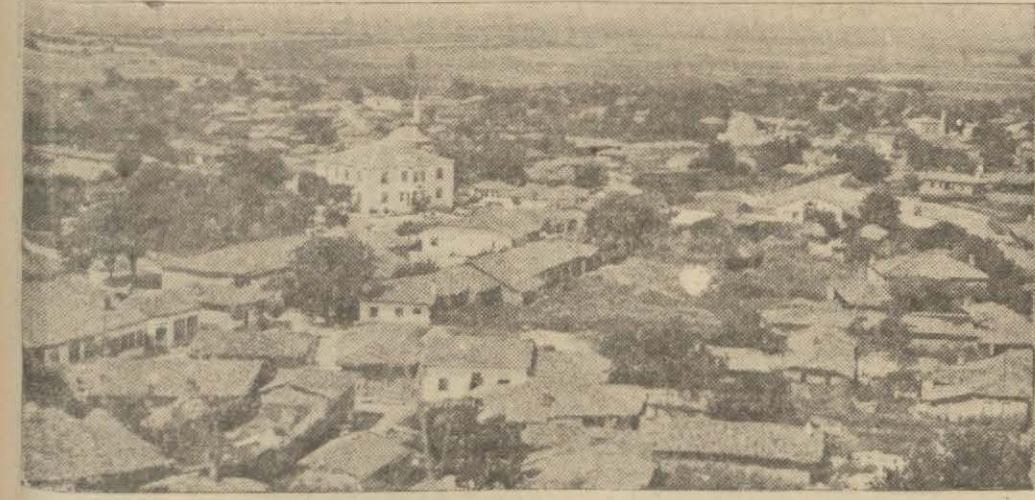
Çölde Bir Türk Genci

Türkçe sözlü - Türkçe musiki şaheser

MEMLEKET HABERLERİ

Mimar Sinanın yaptırdığı kaldırımları hâlâ muhafaza eden kasaba: İpsala

Piyasaya verilen Edirne peynirleri bu kasabada imâl edilmekte, münbit meralarında hayvan sürüleri otlar arasında göze görünmeyecek kadar küçük kalmaktadır.

İpsalanın umu mi görünüşü

İpsala (Hususî) — 16000 nüfuslu bir kasabadır. 23 parça köyü, İbriktepe lminde bir tane nahiyesi vardır. Osmanlı Türkleri ilk defa Rumeline geçtikleri zaman buraya uğramışlar, kasabanın üsttarafında Teketepesi denilen mahalle bir de taştan âbide dikmişlerdir. Bu âbide hâlâ mevcuttur. O sırada taşkın bir halde bulunan Meriç bunlara yol vermemiş, Dimetuka yolile Edirneye geçmek istemişler, bir sal kurmuşlar ve salı bir ipe bağlamışlardır. İpsala kelimesi buradan kalmış, sonraları bu kasabanın ismine alem olmuştur.

Burada mimar Sinanın eserlerinden bir kervansaray, kasabanın suyunu getiren eski su kemerleri ve o günden kalma kaldırımlar vardır. Başlıca mahsulâtı hububat, pirinç, fasulye, siyam ve sairedir. Bu sene pirinç zer'i yatına çok ehemmiyet verilmiş, sair senelele kıyas kabul etmeyecek derecede pirinç tarlası hazırlanmıştır. Avrupa'dan sulama aletleri getirilmiştir.

İpsala mevaşi yetiştirmek hususunda değil Trakyada bütün Türkiyede birinciliği almaktadır. Meriç nehrinin Edirnedan başlayarak denize münâap olduğu geniş ova ve mer'alarda sürülerle gübüz besli hayvanat göze çarpmaktadır. Her sene Yunanistana büyük mikyasta ihracat yapılmaktadır. Hayvan cinsinin islâhi için hükümetçe boğalar getirilmiştir. Kasaba ciyarında müteaddit mandıralar vardır. Bu mandıralarda manda, inek sütleri lerinden makineler vasitasile külliyetli miktarda kremalar yapılmakta, İstanbula sevk edilmektedir. Edirne peyniri diye piyasada şöret alan peynirler burada yapılmaktadır. Köylerde de müteaddit mandıralar vardır. Bu mandıralarda kaşar peyniri yapılmakta, senevi külli miktarda Edirne kaşarı namile piyasaya arz olunmaktadır. Maarif vaziyeti iyidir. Kasabada tam teşkilâtli bir mektep, köylerde de yirmiyi müteccaviz mektep vardır. Harala köyünde eskiden kalma bir kale harabesi vardır. Mıntaka malaryalıdır. Meğin etrafına taşan suları geniş göz gö-

rebildiği kadar uzanan çayırıklar husule getirir. Bu çayırklarda beslenen sığırlar, mandalar, koyunlar adetâ otların içerisinde kaybolmaktadır. Trakyanın müntehasında bulunan bu kasabanın şimendiferle itibatı olmadığından nakliyatı müşkülâtla yapılmaktadır.

Yenice köyü yolunda

Yeni doğmuş bir çocuk bulundu ve bir adam tarafından evlât edinildi

Tarsus (Hususî) — Yenice istasyonuna 200 metre mesafede Tarsusun Yenice köyüne giden yol üzerinde gece köy bekçileri tarafından ağzına bir tülbent içinde lokum verilmiş yanına bir kat yedek çamaşır bırakılmış, iki çocuk bataniyesi içerisinde sarılmış henüz 15 - 20 günlük bir erkek çocuğu bulunmuştur. Hâdisi mahalli hükümet memurlarına haber verilmiş ve çocuk hükümetçe Yeniceköyünden Ali oğlu Kalenderin şefkatli bakımına terk edilmiştir.

Hiç evlâdı olmamış olan Kalender en müşfik bir baba gibi çocuğa bakmakta ve evlâtsizlik acısını bu yavru ile tamamen teselli etmektedir. Yenice istasyonu ve köy Haydarpaşa - Nuseybin - Adana - Mersin hatlarının geçtiği bir yerdedir.

Bu yavruçuğun bir yolcu tarafından bırakıldığı tahmin edilmektedir. Yavru sağ ve sıhhati yerindedir.

Sakarya köprüsü inşaatı

Adapazarı (Hususî) — Adapazarı-Bolu şosesi üzerindeki Sakarya köprüsü beton olarak inşa edilmektedir. Köprünün inşası sür'atle ilerlemekte inşaat suyun üstüne çıktığı için nehrin yağmurlar dolayısıyla yükselmesinden faaliyet durmamaktadır. Köprünün üçüncü gözü de son günlerde ikmal edilmiştir.

Sivasta bir piyango talihlisi

Sivas (Hususî) — Tayyare piyan-

gosunun son kesidesinde büyük ikramiyenin onda biri hususî muhasebe odacısı Hakkıya isabet etmiştir. Hakkı tam dört bin lira alacaktır. Bu para Hakkı için büyük bir servettir. Fakat o bu serveti bankada tenmiye edeceğine, işinden ayrılmıyacağını söylemektedir.

Sivas hususî muhasebe odacısı Hakkı

— Ben zaten bir gün gelip bana piyango vuracağımdan emindim. Yemez, içmez, dişinden, tırnağımdan arttırır, bir piyango bileti alırdım. Umudum boşa çıkmadı demektir.

Adapazarı evkaf memurluğu

Adapazarı (Hususî) — Kazamız evkaf memuru İbrahim Kâhya oğlu Ankarada evkaf genel direktörlüğünde evrak tetkik memurluğuna tayin olunmuştur. Yerine henüz kimse gelmemiştir.

Sivasta bir ayda satılan et

Sivas (Hususî) — Sivas mezbahasında ikinciteşrin ayı içerisinde 1478 koyun, 2899 keçi, 107 oğlak, 214 sığır ve manda kesilmiştir.

Hesaba göre Sivasta bir ay zarfında satılan et mikdarından nüfus başına 3 kilo isabet etmektedir.

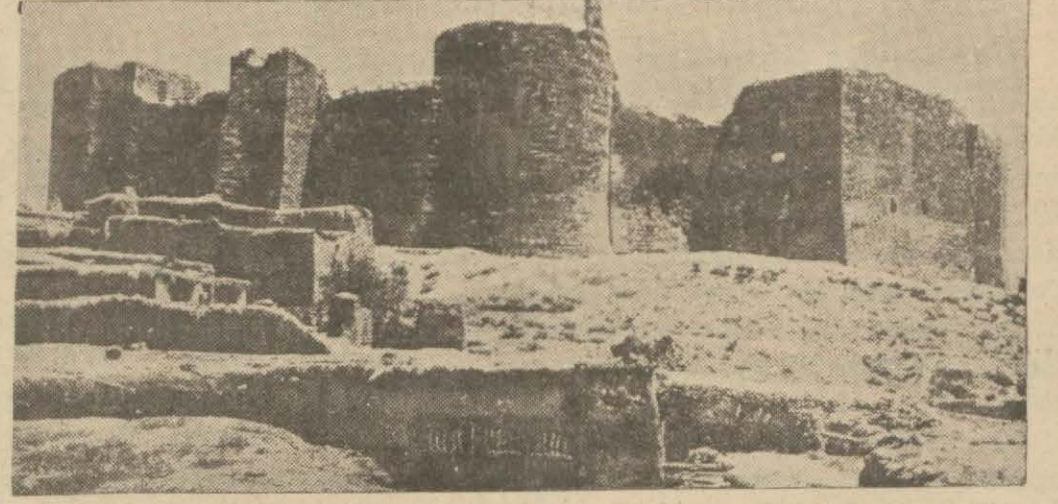
Nazilli muallimleri bir arada

Nazilli (Hususî) — Beş eylül okulunda öğretmenler bir toplantı yapmışlardır.

Toplantıda bütün Nazilli öğretmenleri hazır bulunmuşlardır. İlk öğretim espektri Hüsamettin Üzener bölge öğretmenlerine (Ulusal ve sos-

Bir maliye tahsildarı zimmetine 10,000 lira geçirdi

Karamanda yakacak buhranı baş gösterdi, halk alâkadar makamlara baş vuruyor, korucular bir örnek elbise giyecekler

Karaman kalesi

Karaman (Hususî) — Orta Anadolu büyük tarihî hâdiselere sahne olan Karaman eski devirlerden kalmış pek çok kıymetli eserleri ihtiva etmektedir.

Şehrin Hisar mahallesine giden cadde üzerinde bulunan Hatuniye medresesi mevcut eserlerin en değerlisi meyanındadır. Karaman oğullarından Mehmet Karaman tarafından yaptırılan bu eser maalesef bugün pek harap bir haldedir.

Bu medresenin ilk ismi Nefise Sultan medresesi idi. Bilâhare halk arasında Hatuniye medresesi olarak söylenmiş ve öylece kabul edilmiştir.

Karamanda mevcut diğer tarihî eserlerden biri de henüz kimin tarafından inşa ettirildiği tesbit edilemeyen ve Alâeddin Keykubatın yaptırdığı zannolunan kaledir.

Mezkûr kale girintili ve çıkıntılı olup kutru 18, irtifai 15 metredir. İçinde bir zindan ve bir de kuyu vardır.

Bu eserlerden başka tarihî kıymetli büyük Karaman kapıları, Gaziler köprüsü, Kızlar türbesi, Yeraltı yolları ve Aktekte adlanırla anılan daha bir çok eserler de vardır.

Odon buhranı

Son günlerde Karamanda büyük bir odun buhranı göze çarpmaktadır. Geçen yıl 20-25 kuruşa alınan odunun yükü bu yıl 60-70 kuruşa kadar yükselmiştir.

Karaman halkı bu buhranın gideril-

mesi için icap eden her makama başvurumağa karar vermiştir.

Diğer taraftan bir haftadanberi sürrekli olarak devam etmekte olan yağmurlar şehri âdeta bir göl haline getirmiş, sular evlere kadar yükselmiştir. Yağmurla beraber başlayan fırtına da haylıca hasarı mucip olmuştur.

Bir tahsildarın zimmeti

Aladağ mıntakası maliye tahsildarı Saffet tahsil ettiği paralardan bir kısmını zimmetine geçirmekten suçlu olarak tevkif edilmiştir. Saffetin zimmetine geçirdiği para miktarının 10 bin lira kadar olduğu söylenmektedir. Tahkikata devam olunmaktadır.

Karamanda köy korucuları yeknesak giyinecekler

Köy korucularının aynı renk ve aynı biçim elbise giymeleri takarrür etmiştir. Bu işin temini maksadile köy bütçelerinden tahsisat ayrılmıştır.

Adapazarında iki kaçakçı yakalandı

Adapazarı (Hususî) — Hendeğin Kalayık köyünden Mustafa ve Akyazılı Hüseyin namlarında iki kişi Hendeğin getirdikleri üç yük kaçak tü-tünü Adapazar köylerinde satarlarken cürümüş halde yakalanmışlar ve adliyyeye verilmişlerdir.

Edirne'de kar yağıyor

Edirne (Hususî) — Burada şiddetli soğuklar hüküm sürmektedir. Bayramda yağar kar 75 - 80 santim irtifale yapmıştır.

Antalya parti üyeleri

Antalya (Hususî) — Parti yonkurul üyeliklerine Ali Asım Barut, Enver, Münir, Halit, Hasan Fehmi, Kadri, Mehmet seçilmişlerdir. Yedek üyeliklere İbrahim, Ahmet, Murat, Zeki, Mehmet, İsmail seçilmişlerdir.

Hâdiseler Karşısında

Mevsimin lûgatından

Kürk — Erkeklerin başlarının kadınların da sırtlarının belâsıdır.

Kürkçü dükkânı — Karının, dönüp dolaşıp gideceği yer.

Kürk modası — Her kış kadınlara âriz olan sarı bir hastalık.

Kürkklü — Tutulduğu hastalığı etrafındaki kadınlara da sirayet ettirecek olan «kürk modası» hastası.

Kürk yaka — «Kürk modası» hastalığını yakaya yapılan bir aşı ile giydirmek çaresi. (Bu aşı ile tedavi usulünde ancak yüzde beş müsbet netice alınabilir.)

Kürksüz — Yüzü hiç gülmiyen kadın.

Kürk almak — Sermayeyi kediye yüklemek, top atmak, aç kalmak manalarına gelir.

Kürkklünün kocası — Paltosuz erkek, demektir.

Peşin para ile kürk almak — Füt'eten ölmek.

Taksitle kürk almak — Uzun uzun can çektiğikten sonra ölmek.

İMSET

PAZAROLA HASAN BEY DİYORKİ:

— Şu modanın ne garip cilveveri var Hasan Bey?

... Avrupada kadınlar giydikleri a-raip şapkaları beğenmez olmuşlar.

... Şimdi de külâh şeklinde şapkalar giymeğe başlamışlar. Artık bu kadarı da gülünç değil mi?

Hasan Bey — Bu işte yanlışlık var dostum. Külâh şekline giren erkek şapkaları olacak. Kadınlar külâh giymezler.

Fransız gazeteleri nihayet bir noktada hakikati görmeğe başladılar

Barişsever devletler grupuna dahil olan Ankara ile bozuşmakta menfaatimiz y...tur, diyorlar. O halde Sancakta yapılmakta olan tazyikin önüne neden geçilmiyor?

(Baştarafı 1 inci sayfada)

lan Fransa dış işleri bakanlığından aldıkları direktife uyarak iltizam ettiklerini söylemiştik. Aradan geçen müddet zarfında direktif değişmiş olacak ki Fransız gazeteleri nihayet dillerini çözdüler ve bunu da meselenin Uluslar Kurumunda müzakere mevkiine konulmuş olması münasebetile yaptılar.

İlk günde söyledikleri, Fransız delegesinin Uluslar Kurumunda teşrih ettiği Fransız görüşünün, tabiatile bir müdafaa şeklidir. Bu müdafaa bir kaç noktaya hasrettiler:

— Sancakta Türk unsuru yüzde kırkı geçmez.

— Sancağın müstakil bir devlet haline ifrağı Uluslar Kurumunun kararına aykırıdır.

— Türkiye - Fransa ile mukavelesini, Fransanın mandater devlet sıfatile aktetmiştir.

Gibi.

★

Sancakta Türk unsurunun yüzde kırkı değil 90 nı geçtiği istatistiklerle sabittir, ve bitaraf bir idare altında yapılacak bir inceleme ile yeniden ve her vakit tesbiti de mümkündür. Kaldı ki geriye kalan yüzde onun mühim bir kısmı da Türkiyeyi iltizam eden unsurlardan mürekkeptir. Fransızların hukuk bakımından ileriye sürdükleri noktaların çürüklüğüne gelince, bu defalarca anlatılmıştır, Uluslar Kurumunda meselenin esasının incelenmesine girişileceği zaman tekrar anlatılacaktır. Burada bugün için tazelenmesine lüzum görmüyoruz.

Fransız gazetelerinin neşriyatında bizim ehemmiyet verdiğimiz nokta: Kendi hesaplarına nihayet bir dereceye kadar tabii ve zoraki görülebilecek olan bu müdafaa değil, bu müdafaa sırasında Türk dostluğu hakkında serdedilen mütalealardır.

Meselâ bakınız, (Petit Journal) m Cenevreye yolladığı siyasî muharriri diyor ki:

— Burada bu elim meselenin politika bakımı endişe ile görülmekte ve Türk - Fransız münasebatının bu anlaşmazlıktan müteessir olmasının son derece teessüfe değer bir hâdise olacağı sanılmaktadır.

Türkiye ile Fransa samimî münasebette bulunuyorlardı. Ve Türkiye bu dakikada hiç bir toprak istemeyen, toprak istatükosunu iltizam eden sulh seven devletlerin birlikleri arasında bulunmaktadı.

Şu halde Paris ile Ankara arasında samimî ve itimad verici münasebetlerin muhafazasında yüksek bir menfaat var demektir.

İşte bu ümit iledir ki yalnız koruyucu tedbirler üzerinde değil meselenin esası üzerinde dahi bir uyuşma vukua gelmesi temenni edilmektedir.

Koruyucu tedbirler Fransız - Türk müzakereleri için müsait bir hava husule getirdiği takdirde Cenevrede her iki hükümetin, mazbata muharririnin delâletile müzakereye girişmekte gecikmeyecekleri ümit edilmektedir.

Cenevrede herhalde istenilen şeyi ikincikânun ayı içinde tarafların bir itilâf temin etmeleri ve akisleri bütün alâkadarlar için fazla nahoş tesirler yapabilecek olan alenî bir müzakereye devam edilmemesidir.

★

Bu, Türk dostluğuna Journal'ın siyasî muharriri Saint Brice de aynı derecede ehemmiyet vermektedir.

Bu zat diyor ki:

«Bu mesele bizi bîlhassa alâkadar etmektedir. Çünkü Türkiyenin karşısında zahiren Fransa vardır. Zahiren diyoruz, zira hele dostumuz İngilizlerin dostları haline geldikten sonra Türklerle bozuşmamız için hiç bir sebep yoktur. Fazla olarak Yakın Şark devletlerine karşı, bizim için kolay olmayan (himaye) sisteminden vazgeçip, daha ziyade gâile verecek olan ittifak sistemine geçmek üzere olduğumuz zamanlarda.

Sonu gelmeyecek bir kavgayı sırtımıza yüklenmenin sırası gerçekten değildir. Halbuki İskenderun meselesi usule ait kırtasiye muamelelerine boğulacak olursa başımıza gelecek olan budur.

Hukuk bakımından Türkiye Uluslar Kurumuna girmekle manda rejimini ve Fransanın yaptığı tamamıyeti mülkiye taahhüdünü unutmuyoruz.

Türk görüşünün mantığı sonu Uluslar Kurumundan çıkması olur. İşte bir ayrılış daha.

Eğer bu son çareye gidilmenin önüne geçilmek istenilirse siyasî âmili gözönüne almak lâzımdır. Bu siyasî âmil de Türk milliyet severleri ile Arap unsuru arasındaki önüne geçilmez itibahtır.

Ve şu halde tek tarzihal Türke ait olanı Türke Araba ait olanı da Araba vermektense ibaret olacak demektir.»

Journal'ın söylediği gibi Türkiye manda sistemini hiç bir zaman kabul etmemiştir. Muahede meydandadır, ve daha geçenlerde bizzat o muahedeyi yapanın ağzından bir defa daha dinlenmiştir.

Fakat bu dakika mesele burada değil, Fransız meslekdaşlarımızın Türk dostluğuna verir göründükleri kıymettedir.

Fakat mademki böyledir ve mademki bu dakikada müteakabil dostluğun muhafaza edileceği ümidi berdevamdır, o halde soruyoruz: Sancakta koloni memurlarının el'an tatbik ettikleri tazyik siyasetine neden nihayet verilmeyor.?

Çankof Sofyaya Dönünce...

(Baştarafı 1 inci sayfada)

kabine, başlıca bu mesele etrafında müzakerelede bulunmuş, herhangi muhtemel bir hareketin önüne geçmek için alınması lâzımgelen tedbirleri kararlaştırmıştır. Kabine içtimandan sonra, Da hilye Nezaretinin emriyle bir beyanname neşreden Emniyet Müdürlüğü açık ve kapalı yerlerde her türlü toplantıları kat'iyen yasak etmiştir. Sokaklarda da nümayişler menedilmiştir. Emirnameye muhalif hareket edenler şiddetle cezalandırılacaktır. Dahilye Nazırı Krasnovski, vaziyet hakkında malûmat istiyen gazetecilere şu beyanatta bulunmuştur:

— Zabita tarafından alınan tedbirler, son zamanlarda bazı siyasî teşekküllerin gösterdiği faaliyetle alâkadar. Bu mahafili ikaz ettim. Niyetlerinden vazgeçmelerini tavsiye eyledim. Şimdi ise asayiş ve huzuru temin etmek için zabıtaya geniş salâhiyet vermiş bulunuyorum.

Asayiş bozmaya teşebbüs edenler, böyle bir hareketin kendileri için doğuracağı neticeleri iyice hesaplamalıdır.

Sofyanın her tarafında sıkı inzibat tedbirleri alınmıştır. Sokaklarda atlı devriyeler gezmektedir.

Bir yılın hikâyesi!

Gül yaprakları üzerinde yılan şekli görülüyormuş; bu, harbin yakın olduğuna delâlet edermiş

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Sanki biraz evvel, bir türlü dinlemediği iddiasının isbat edici delili idi bunlar. Zavallının kimbilir tâ nereden bulup getirdiği bu yapraklar, kendisini pek yormuşa benziyordu. Ve belli ki bu mesele yüzünden, çok üzüntü çekiyordu. İhtiyarsız, gözlerimle kulaklarımı onun masasına misafir ettim. İçimden «bir çiçek meraklısı olsa gerek» diyordum. Meğer ötekileri bu iddiaya karşı koyduran, berikini de bu derece üzen mesele, bu çiçek merakı değil; bir felâket haberi imiş. Ve bu felâket haberini de işte şu gül yaprakları getirmişler.

★

Bilmem nerede? - daha küçükcükten babasile birlikte Mekkeye götürüldüğü için - Hacı adını takınan bir çoban varmış. Hacı çoban, bu yakınlarda e-linde sopasile gezerken iri bir yılan rastlamış.. (Kişin yılanlar gezmez ama.. rastlamış işte!) Hacı çoban, yilandan pek korkmuş. Yarı üstüne saldırmak, yarı kaçmak isterken:

— Dur kaçma, diye bir ses işitmiş. Bakmış ki yılan doğrulmuş, Hacı çobana lâf söylüyor:

— Dur acele etme. Ben erenlerden Yılan babayım. Sana bir haberim var. Onu köylüne ulaştır. Tadarıklı davran sınılar! demiş.

Hacı Çoban, yılanın hüviyetini öğrenince azıcık duraklamış:

— Hayır ola, Yılan Baba! demiş.

— Çok geçmez, yakında pek büyük bir harp olacak. Tadariksiz davrananlar acı çecekler. Boş vakit geçirmeyin!

Çoban şaşırmış:

— Aman Yılan Baba.. Bu haber sahiden ehemmiyetli.. Fakat bunu köylüye dinletmek ve inandırmak bu zaman da pek müşkül. Onları nasıl kandıracağım?

— İnanmıyanlara gül yaprağını göster, benim tasvirimi orada görecektir dir.

★

Çoban tez ayakla köyüne dönmüş. Haberi ulaştırırken köyün güllerini de budayıp ortaya dökmüş ve tıpkı masa komşumuz gibi:

— İşte siz de görün de inanmı demiş. Kahvede birçok kimseler komşu masaya birikmişler, yaprakları gözden geçiriyorlardı. Ve filhakika Yılan babanın kerameti yerinde idi: Yaprakların çoğuna, kendisinin kıvrım kıvrım tasvirini nakşolunmuştu. Bakanların bir kısmı gülüp geçiyor, fakat ekseriyeti de kulağın kulağa tâ bilmem neredeki Hacı çobandan buralara kadar gelen Yılan babanın haberine az buçuk inanmadan geçiyorlardı.

Bana gelince, yaprakları görür görmez katılaşmış güldüm. Kahvede anlatmış gibi söyleyeyim de siz de biraz gülünüz.

★

Gülün eşsiz güzelliğini, tabiatla kıskanan o kadar çok düşman vardır ki.. Bugün on bine yaklaşan çeşitleri, daha da çok artıktır. Bu düşmanları öylece arıp gidiyor.. Bu düşmanlardan bir tanesi de boyu beş milimetreye bile var myan küçücük bir kelebektir. Bu kelebek mevsiminde, gül yapraklarının altına birer, ikişer yumurta bırakarak gezer. Birakılan bu yumurtadan az sonra, âdeta gözle görülemeyecek kadar ufak bir kurt fıskırarak yaprağın içine dalar. Yedikçe pisliğini arkasına salan ve boyuna büyüyen turtıl, çok defa öte başa varmadan ömrünün gezgin kısmını tamamlar. Böylece kendisi büyüdüğüce genişleyen tünelin nihayetinde (ipek böceğinin koza içindeki hali gibi) krizalitleşerek kalır. Bir müddet sonra buradan yeni bir kelebek halinde çıkar ve gene uçmağa başlar.

★

İşte (gül yaprağı iç kurdu), dediğimiz bu böcünün istilâsına uğramış bir gül fidanına sokulup ta bazı yaprakları gözden geçirecek olursanız üstlerin

Kocasının doğduğu tarihi uğursuz görüp boşanmak isteyen Amerikalı kadın

Kadın mahkemede boşanma sebebini şöyle izah etti: «Onunla evlenirken bana 18 ağustosta doğmuş olduğunu söylemişti. Halbuki 18 değil, 28 ağustosta doğmuş, doğduğu tarihte yıldızlar aslan burcuna teşkil ediyorlar. Bu bir izdivaç için çok uğursuz bir şeydir. Ben aslan burcunun tesiri altında doğan bir insanla nasıl evlenebilirim?»

Nevyork 28 Teşrinisani (Hususî) — Bugün Nevyork efkârı umumiyesini İkiye bölen bir boşanma davasını dinlemeğe gittim.

Şu Amerikalılar hakikaten garip insanlar, biz burada her gün şaşırarak yeni bir hâdise ile karşılaştığımız halde, gene karşımıza çıkan garaiplerin karşısında hayret etmekten kendimizi alamıyoruz.

Gazeteler bir haftadanberi bu acayip dava hakkında uzun uzun tafsilât veriyorlardı. Nihayet son duruşmanın yapılacağı ve kararın verileceği gün geldi çattı, elimdeki gazeteci vesikası olmasaydı, içeri giremeyecektim. Mahkeme samimî kalabalığını istiap edebilmek için salon değiştirmişti. Davacı madam şık giyinmişti, kibar sosyeteye mensup olduğu gazeteciler arasında söyleniyordu. Çirkin değildi, fakat güzel de değildi. Çok asabi olduğu halinden anlaşılıyordu. Davasının bu derece alâka uyandırmış olmasından memnun olmadığı yüzünden belli idi.

Kocasını ise gülüyordu. Uzaktan kendisine elleriyle işaret yapan arkadaşlarına bakıyor, o da onlara işaretler veriyordu.

Nihayet davanın mahiyeti anlaşıldı.

Yüksek sosyeteye mensup bayan kocasından fevkalâde memnunmuş, kocası evvelâ kıskanç değilmiş, bu itibarla hayatları bitmez, tükenmez dirtilarla geçmiyormuş, sonra asabi değilmiş, kendisine ne dense hilmile, şefkatle cevap verirmiş, zenginmiş, yalnız muhterem zevcesinin tuvaletine ayda 400 dolar harcedebiliyormuş, eli açkılmış, karısının bir istediğini iki yapmıyormuş... Ve sonra da bundan 12 sene evvel sevişerek evlenmişlermiş.

Bu kadar iyi bir kocadan aklı başında bir zevcesinin niçin ayrılmak istediğini soracakmışız değil mi? Bunun sebebini imkânı yok bulamazmışız? Sizi fazla merakta bırakmamak için hemen söyleyeyim..

Kocasını nüfus kâğıdında gösterilen tarihten on gün küçükmüş te ondan... Nüfus kâğıdında 18 ağustos tarihinde doğduğu yazıldığı halde mösyö 28 ağustosta doğmuş.

Hâkim sordu.

— Bu on günden ne çıkar? Niçin boşanmağa kalkıyorsunuz, dedi?

Madam tefâşla ayağa kalktı, mendil ile burnunun etrafındaki terleri silererek:

— Ben elhamdülillâh huristyanım, dedi, maneviyata da fevkalâde itikadım vardır. Şimdiye kadar yıldızlar gösterdiği yoldan, falın işaret ettiği tarihten kat'iyen ayrılmış değilim. Kocamla da evlenirken ilk işim onun yaşını sormak oldu, bana 18 ağustosta doğduğunu söyledi, hesap ettim, baktım yıldızları iyi idi, ve evlendim, fakat şimdi öğreniyorum ki 18 ağustos değil, 28 ağustosta doğmuş ve doğduğu tarih te aslan burcuna tesadüf ediyormuş... Ben aslan burcunun tesiri

de koca başlı bir yılan şekline rastlar sınız. Bu şekil bizim mini mini turtılın içini yiyip oyduğu tünelin görünüşünden başka birşey değildir. Eğer aydınlığa doğru bakarsanız, bazan sarımsak renkli, siyah baş turtılın kendisini de farkedebilirsiniz. Kan alâmeti sayılan ve yaprağın ters tarafından bakınca kırmızı görünen siyah yol da turtılın çikardığı pisliktir.

Hülâsa - Yılan babaya karşı gelmek gibi olmasın ama (!) - onun tasvirini taşıyan gül yapraklarını toplayıp yakmak bahçenizin selâmeti namına hayırlı bir harekettir. Ve yılan baba, kırk Hacı çobanı elçi gönderse de bu masala inanmayınız!

Çiftçi

Hurafelere inanan biçare kadın

altında doğan bir insanla hayatımı nasıl teşrik ederim?

Reis gülmemeğe çalışarak bu izahatı dinledikten sonra, bu sefer de a damcağız gülererek ayağa kalktı.

— Muhterem hâkimler, dedi, müddetimin davasını işittiniz. Davanın esasının neden ibaret olduğunu anlamıyorsunuz, böyle tuhaf vak'alarla karşılaşarak, acayip kararlar vermek mevkiine düşüğünüze her halde sizler de hayret edersiniz.. Saçmalığı bahir ve zahiri olan böyle bir iddiayı reddediniz..

Reis bu talep üzerine şu cevabı verdi:

— Bizce her dava muhteremdir. Esas hakkında müdafaanızı yapmadan davanın reddini istiyemezsiniz, zevcenizin iddiaları hakkında ne diyorsunuz?

Biraz evvel gülen adam mahkememin bu işi ciddiye aldığı görünce suratını astı.

— Hâkimler, dedi. Davacı olan ve bugün beni mahkemeye sürükleyen zevcemle sevişerek evlendik, gönlümü müzi birbirimize kaptırdığımız zaman birbirimizin kaç yaşında olduğumuzu bilmiyorduk. Bir gün söz arasında sevgilim aslan burcunda doğan kelekler ile evlenmeyeceğini söyledi, ben derhal kendi doğum tarihimin tekkik ettirdim ve filhakika aksi gibi aslan burcunda doğduğumu anladım. Böyle manasız ve saçma bir sebepten dolayı sevgilimden ayrılacak değilim ya... Gittim kulbunu buldum ve yaşımı on gün küçülttüm.

Aradan 12 sene gibi uzun bir müddet geçti, bu müddet zarfında birbirimizle kat'iyen incitmedik, sevgi ve muhabbetimiz uzun uzun devam etti. Fakat işte ne olduysa oldu, araya şeytanın işi girdi ve karım benim aslan burcunda doğmuş olduğuma muttali oldu. Şimdi böyle saçma bir sebepten boşanmak istiyor, 12 senedir kendisine uğursuzluk getirmiyen bir kocanın bundan sonra uğursuz olması için hiç bir sebep yoktur.

Taraflar davanın mevzuu üzerinde ittifak etmişlerdi.

Reis madama teveccüh etti: — Artık beraber yaşayamaz mısınız diye sordu.

Madam bir dakika düşündü: — Reis hazretleri, dedi, görüyorsunuz ki 12 senelik hayatımı, saadetimi, sevgimi feda ediyorum, demek ki hurafata olan bağlılığım bunların hepsinden fazla... Ayrılmak istiyorum.

★

Mahkeme işi uzatmadı, kısa bir müzakereden sonra boşanma kararını verdi.

Adam gülerken girdiği salondan çıkarak çıkıyordu. Zevci onu çağırıyor, Kusuruma bakma şekerim, dedi, bir birlerinin boyunlarına sarıldılar, uzun uzun öpüştiler, ve her ikisi de huşurak birbirlerinden ayrıldılar.

Son Postanın Amerika muhabiri

Tarihten sayfalar:

"Hindistan bana mirastır, onu iyilikle vermezseniz zorla almasını bilirim!,"

Babürün Ordusu on bin kişiden mürekkepti, Hindistan Sultanı İbrahim'in ise 100.000 askeri 1000 tane fili vardı. Fillerin hepsi birden hücumla geçmişlerdi, ovada yerler sarsıyor, fillerin homurdanışları gök gürültüsünü andırıyordu.

Pencap valisi Devlet Han aksak Timur'un torunu Mehmet Babürü Hindistan üzerine yürüme ve orada büyük bir devlet kurmayı teklif ediyordu.

Tarihçi (Catrou), Devlet Hanın sözlerini şöyle nakleder:

— Arzuna karşı gelmek ve yahut bir türediye karşı pek haklı olarak karmakta olan kinini yatıştırmak istemem. Seni Semerkand tacından mahrum eden bir adamla harbetmek elbet doğru bir iştir. O tacı senin başına geçirmek için canımı fedaya hazırım. Fakat bir kere şimal tarafa ve bir kere de cenup tarafa bakınca eski yurdunu bırakarak yenilerini fethetmeyi daha uygun bulurum.

Devlet Han sesini biraz daha yükseltmek üzere devam etmişti:

— Hayır, ey ulu hakan! Özbek Hanı Şeybanî ile boy ölçüşmek bizim için şüpheli netice verir. Semerkandî olan Şeybanî, harpte saç sakal ağartmış bir adamdır. Askerleri ise aksak Timur'un yenilmez askerlerinin yerlerini tutmuşlardır. Hakanım, öfkemizin gösterdiği yola gitmiyelim. O bizi aldatır. Bir türediye kovmak çok güzel bir şeydir; lakin daha az bir kuvvette onun üstüne yürümek tehlikelidir. Hindistanı fethetmek senin için daha faydalıdır. Büyük baban Timur orayı zaptetti, fakat yerleşemedi. Gün geçtikçe oradaki Mogollar azahor ve bir gün onu bugünkü gibi kolaylıkla fethetmek ihtimali kalmıyacaktır. İndus nehrini aş. Hindistanın göbeğine پایتختini kur. Tataristanın karlı çölleri yerine Hindin cennet gibi olan ovalarına git. Her şey seni Hinde çekiyor. Ecdadının Hindistan şehirlerine koyduğu valiler, seni görür görmez, askerleriyle birlikte senden yana geçeceklerdir. Ordun her adımda büyüyecektir. Orayı fethettikten sonra Semerkandî almak kolay olacaktır. O zaman Özbeklere karşı harp açabiliriz.

Devlet Han sözün sonunu güzel bağlamıştı.

Babür o zamana kadar geçen hayatını acı acı hatırlıyordu:

Henüz on bir yaşındayken amcası Semerkand Hanı Sultan Ahmetle dağını Taşkent Hanı Mahmut, Babürün babası Ömer Mirzaya taarruz etmişler ve o sırada Ömer Mirza ölmüştü. Babür ancak askerlerinin fedakârlığı sayesinde canını kurtarabilmişti.

Babür, Ferganede hanlık yapıyor, gençlik hayatı pek tehlikeli maceralar ve harplerle geçiyordu. İki defa Semerkandî geri aldı. Fakat en sonra Özbeklerin hanı Şeybanînin karşısında duramamış, Efgan taraflarına gelmişti. Burada kuvvet toplıyordu. Fakat taarruzları bir semere vermiyordu.

Devlet Hanın sözleri onu cenuba çevirdi.

Fakat o, çabuk ve hesapsız yürüyen bir adam değildi.

O yaz Efganla Hindistan arasındaktı yalçın ve kokmuş dağların dar geçitlerinden, biri otuz beş ve diğeri kırk beş yaşlarında iki adam geçiyordu. Arkalarında beyaz bir harmani, başlarında birer beyaz külâh ve ayaklarında Efgan işi pabuçlar vardı. Omuzlarında bir torba taşıyorlardı ve bu torbada yiyecek şeyler bulunuyordu. İlk vardıkları Hind şehrinin kale kapısında mızraklı askerler onlara sordular:

— Yabancıyınız, değil mi?
— Evet... Lâkin din kardeşiyiz..
— Biz ateşe taparız.
— Biz de...

İhtiyar yolcu baş eğdi ve gözlerini kapıyarak yalvarır gibi mırıldandı:

— Haccetmek için gidiyoruz.

Ateşe ve puta tapan Hindliler her yıl muayyen zamanda Ganj nehrinin sularında yıkanırılar; mabetlerde ağızlarından alev çıkan kocaman heykellerin önünde yerlere kapanırlardı.

Askerler bu fakir insanlara dudak bükerek baktılar. İçlerinden biri çıkıyordu:

— Haydi, daha ne duruyorsunuz? Yakılın buradan...

İki yolcu çökmeye başlıyan akşam karanlığında bu Hind şehrinin esrarlı sokaklarında kayboldular.

Biri diğerine şöyle dedi:

— İlk adımda yakalanmaktan o kadar korktum ki...

Diğeri pek yavaş bir sesle fısılda-
dı:

— Hakanım...

— Sus... Benim adımı ne çabuk unuttun?

— Kusurumu bağışlayınız!.. Bundan sonra bu kadarcık zorluğa da rastlamayacağımızı size söyleyebilirim.

Bu iki yolcu Babürle veziriydi.

Babür Hindistanı baştan başa gezmiş, buradaki insan kalabalığının yansımasını, halkın ayrılmış olduğu sınıflar arasındaki geçimsizlikleri, vali ve hükümdarların idare tarzlarını yakından görmüştü.

1523 de bütün Hind hükümdarlarına şu notayı gönderdi:

— Hindistan imparatorluğu bana dedem Timurlenkten kalan bir mirastır. Onu sahibine veriniz. Yoksa sahibi onu almasını bilir.

Hind hükümdarları Efganistandaki bu fakir ve küçük hükümdara büyük altından güldüler.

Babür Hindistana girdi ve Lâharı aldı.

1526 da Hindistanın daha içerilerine yürüdü. Bu sefer de kumandasına aldığı ordu ancak on iki bin kişilikti. Tarihten sayfalar

(Devamı 12 inci sayfada)

FENNİ BAHİSLER

Ciğer hastalıklarının kat'î ilâcı nihayet keşfedildi mi?

Amerikalı iki doktor da sun'î kan vücuda getirmeye muvaffak olmuşlar

Berlin fizik ensitüsü direktörü Gercke şöyle bir yazı yazmıştır:

«İnsanlar seviyorsunuz, zira yaptığım uzun araştırmalar neticesinde başta verem olmak üzere bütün ciğer hastalıklarının önüne geçecek bir ilâç buldum.»

Dr. Gercke ilâcın ne olduğunu bildirmiyorsa da Almanyada çıkan tıbbi mecmua bu hususta şu izahatı vermektedir:

«Gercke hemen hemen 40 senedir bu uğurda çalışıyordu. Birçok defalar verem âfetini kat'î surette yere serecek çareler bulunduğunu zannetti. Usullerinin çoğu iyi neticeler vermekle beraber beşeriyeti için için kemiren bu derdi tamamiyle bertaraf edemiyordu.»

Nihayet geçen sene tetkikatını ilerletmek için Afrika'ya geçti, Sahrayı Kebirde doladı. Veremin memaliki hararekenesi arasında yaptığı tahrifatı tetkik etmek istedi. Sahranın tam ortalarında misafir bulunduğu bir kabilenin, bronşit, nezle, grip, zatürree ilâh gibi ciğer hastalıklarının ne olduğunu bilmediklerini gördü ve bunun sebebini araştırmaya koyuldu.

Nihayet kabile ile sakin olduğu arazi arasında bir münasebet keşfetti ve bir müddet sonra gördü ki oradaki kumun muhtevelî bulunduğu bir madde ciğerde

ki bütün mikropları imha etmektedir. Gercke kumu aldı, tabli etti, ve nihayet veremi kökünden mahvedecek maddenin ne olduğunu tesbit etti. Oradaki kumdan birkaç ton Almanyaya getirerek hastalarına koklattı ve şayanı dikkat neticeler aldı.

Şimdi alelâde grip olanlara bile bu kumu kaynar suda koklatıyor, bir buğu yapıyor, ve bir defada gripi tedavi ediyormuş. Eczacılar bu keşiften memnun olmadıkları için böyle bir ilâcın hiç bir işe yaramadığını söylüyorlar. Doktor Gercke ise son asırda beşeriyete yapılabilecek en büyük hizmeti ifa ettiği kanaatinde imiş.

Akrep zehirlerine karşı serum

Bilhassa sıcak memleketlerde akreplerin insanları sokarak zehirlediklerini ve ölüme sebep olduklarını hep duyarız. Bu me'lun hayvanlar bilhassa Cezairde her sene yüzlerce insanın kanına girerler. Akrepleri imha mücadelesi d tesirli bir netice vermemektedir.

Zira bu hayvan, muhitini iyi bulduğu takdirde fevkalâde sür'atle yayılmaktadır.

İşte senelerden beri bu zehirli ve sinisi de tesirli bir netice vermemektedir. için çalışan, Cezair Pastör enstitüsü müdürü Profesör Sergent nihayet Antiscorpionique bir serum keşfetmeğe muvaffak olmuştur.

Cenubî Afrikanın en zehirli ve büyük akrebi Prionurus australis ismiyle tesmiye olunandır. Doktor Sergent bu akrebin zehirini toplamak imkânı olmadığı için zehir kesesini ezmekte ve

usare haline getirmektedir. Bu usareyi gliserinli suda karıştırdıktan sonra farelere injecte etmektedir. En az mu kavemet eden hayvan merkep olduğu için tecrübelerde de en ziyade merkep işe yaramaktadır.

İşte eşeklerin üzerine tatbik edilen ve sonra da eşek kanından istihsal edilen bu serum şimdi Prio nurus australis namındaki müthiş akrebin zehirini tamamilen tesirsiz bırakıyormuş.

Sun'î hayat

Aleksî Carell ile tayyareci Lindbergin sun'î bir kalp yaptıklarından bahsetmiştik. Gene bir Rus profesörünün ölü bir köpeği tekrardan bir müddet yaşattığı da Avrupa ilim muhitinde hayli dedikodular uyandırmıştı. Amerikada intişar etmekte olan Popular Science mecmuasına nazaran ilim âleminde yeni bir mucize daha olmuş, ve küreyvata hamra sun'î ve kimyevî olarak meydana getirilmiştir.

Bu işle meşgul olan kimseler Oregon Üniversitesi profesörlerinden Dr. Trwin ve Alfred Muscovits'tir. Bunlar 20 senelik mütemadi bir çalışma neticesinde laboratuvarlarında insan kanını vücuda getirmişlerdir.

Bu kanın yapılan tahlihi neticesinde aynen insan kanına benzediği anlaşılıyor, hâcenenin protoplazmasının mevcut olduğu tebeyün etmiştir.

Bu hâdisi şimdilik laboratuvarların dört duvarı arasında kalmış olmakla beraber umumiyet kesbettiği takdirde dünya yüzünde büyük bir inkılâp yaratacak, hayatın gidişini değiştirecek mahiyettedir. Tetkik ve araştırmalar devam etmektedir.

Kadın Kösesi

Şapka modası

Çok şık bir fôtr şapka. Rengi siyah-tar. Yuvarlak bir kalot, ufak bir bere şeklinde hafifçe gözlere doğru iniyor. Kendinden yapılmış müselleş şeklinde bir parça, sivri uçlarından biri alın üzerine gelmek üzere, önden arkaya doğru konulmuştur. Bu parça şapkaya tatlı bir yükseklik veriyor. Kendilerine bu senenin yüksek şapkaları yaraşmadığını düşünen bayanlar hem yüksek sayılan, hem de yaraşan bu modelden istifade etmelidirler. Alın üzerindeki gri iki tüy orijinal bir şekilde konulmuştur. Gözlere kadar inen ince bir tüy yüz ve şapkaya ayrı bir güzellik vermektedir.

Okuyucu Mektupları

Okuyucularımızın Sorgularına Cevaplarımız

Okuyucularımızdan Bay Muhid - dine:

— Şiiriniz güzeldir, ancak şiir neşretmek mutadımız olmadığı için edebî mecmualardan birine göndermenizi tavsiye ederiz.

Kütahyada okuyucularımızdan Bay Mehmet Yüksel:

— Sorgularımıza cevaplarımız şudur: 1 - Sihat mektebi orta mektep mezunu kabul eder. Kayıt ve kabul nizamnamesinde sizin bahsettiğiniz şekilde bir sarahat yoktur. Ancak şahsî olarak müracaat ederseniz belki bir istisna yapılabilir. Kurslar bittabi ilkbaharda yeniden açılacaktır. Bu hususta bir mektupla kurs müdürlüğüne başvuracak olursanız iyi bir malûmat edebilirsiniz sanırım.

İttihat ve Terakkide on sene henüz bitmemiştir. Kitap halinde çı-

karılması için bu dakikada verilmiş bir karar yoktur.

Kadıköyünde Bay Halide:

Babanız eserlerini, bu satırları yazan muharrir bile küçüklüğünde okumuş, her birinden ayrı ayrı istifadeler temin etmiştir. Fakat bu eserlerin yeni harfler ile tekrar basılmasında, bilhassa gazete okuyucusu bakımından mahzur vardır. Bununla beraber bizi hatırladığınız için size teşekkür ederiz.

Ankara Yenişehirde Vehbi İsmail:

— Teveccühlerinize teşekkür ederiz. Mizahçı arkadaşımız İmset arzularınızı maalmemnuniye yerine getirecektir.

Gemlikte inşaat amesi üç arka - daşa:

— Bize yazdığınız mektupta verdiğiniz izahatı aynen bir istida ile İktisat Vekâletine bildiriniz. Celâf Bayarın nazarı dikkatini celbedecek olursanız, müsbet bir netice alacağımız muhakkaktır.

Bu 5000 lira nereye gitti?

Emlâk Bankasındaki hâdisenin tahkikatı inkişaf ediyor

Emlâk ve Eytam Bankasının kapısı

Son üç aylıklar dağıtılırken, Emlâk bankasının İstanbul şubesinde beş bin liralık bir açık çıkmıştı. Eksik çıkan bu beş bin liranın ne olduğu bir türlü anlaşılamamıştı. Günlerdenberi, bu paranın nereye gittiğini tahkike devam eden zabıta, vaziyeti henüz mutlak surette aydınlatmış değildir.

Biz, bu açık hâdisesi etrafındaki tahkikatımıza dün de devam ettik. Tahkikatla meşgul olan arkadaşlarımızın muhtelif membalardan edindikleri malûmata nazaran, bu açık hâdisesi şöyle vukubulmuştur:

Emlâk ve Eytam bankası, Eytam ve eramil maaşı alanlara üç aylıklarını bayramdan önce dağıtabilmek için büyük bir faaliyet ve gayret göstermiştir.

Bayram arifesine tekaddüm eden günlerde, oradaki maaş tevziatının nasıl yapıldığını Son Postaya yazmıştık. Maaşların dağıtıldığı sıralarda, Emlâk ve Eytam bankasında bulunan bir muharririmizin yazdığı o intibaları ve müşahedeleri okuyanlar, banka memurlarının o sıralardaki tehacüm karşısında uğradıkları müşkülâtı tasavvur edebilmişlerdi.

İşte, mevzuu bahsolan açık hâdisesi, o günlerin hummalı faaliyeti sırasında vukubulmuştur.

Emlâk ve Eytam bankası baş veznedarı, İzzet adında bir zattır. Bu zat, o günlerde, maaş dağıtan veznedarlara para yetiştirmekle meşguldür.

Baş veznedardan o gün de para alan veznedarlar arasında Bay Sermed de vardır.

Bay Sermedle ser veznedar Bay İzzet iki eski ve teklifsiz dostlardır. Aralarındaki müteakıl samimiyet ve emniyet bittabi çok kuvvetlidir. Açık hâdisesinin vukubulduğu gün, Bay Sermed, ser veznedardan para istiyor. Ser veznedar İzzet, kendisine, iki tomar para veriyor. Bay Sermed, baş veznedara soruyor:

— Kaç bin lira bunlar?

Bay İzzet cevap veriyor:

— 89 bin!

Bu cevap, bay Sermed'i tatmine kâfi geliyor. Ve o, ekseriya olduğu gibi, aralarındaki müteakıl emniyete güveniyor, ve o sıkışık vaziyette elindeki paraları saymakla vakit kaybetmeye lüzum görmüyor.

Gene aynı emniyetle bu sefer de paraları saymayan veznedar Sermed, ser veznedarın hazırladığı 89 bin liralık makbuzu da imzalıyor.

★

Tedyat bittikten sonra kasasını kapamaya hazırlanan veznedar Sermed, hesaplarını yapınca beş bin liralık bir açık görüyor. Evvelâ fazla te lâş göstermiyor ve bunun bir hesap yanlışlığı olduğunu zannediyor. Fakat hesapları iki defa tekrarlayıp da kasasından beş bin lira eksik bulunduğuna kâni olunca, pek tabii olarak şaşalıyor. Ve derhal ser veznedara koşarak:

— Yahu İzzet, diyor, sen bana beş bin lira eksik vermişsin!

— Hayır... Sana tam 89 bin lira verdim. İşte makbuzul..

— Canım ben, sen doğru saymışsındır diye makbuzu verdim tabii. Fakat sen yanlışmış olacaksın. Şu kasayı bir kere daha sayıver. Bana eksik verdiğin beş bin lira çıkacaktır meydana!

İzzet, Sermedin bu ricasını da yerine getiriyor. Fakat alınan netice, Sermedin son ümidini de kırmıştır. Bu vaziyet karşısında da hâdisi evvelâ banka müdürlüğüne aksediyor, sonra da bittabi zabıtaya ve adliyeye intikal ediyor.

Yapılan ilk tahkikat, ser veznedarın kasasında beş yüzer liralık on tane varakai nakdiye bulunmasını icap ettirmektedir.

Çünkü ser veznedar İzzetin teslim ettiği paralar içinde beş yüzer liralık on tane varakai nakdiye mevcuttur.

Ve o gün maaş sahiplerine yüksek para verilmediği için, bu paranın ser veznedarın kasasından çıkamayacağı tabiidir.

Halbuki, ser veznedarın kasasında, bu beş yüz liralıklar yoktur. Ve bu beş yüz liralıkların da nerelere tediyelendükleri aydınlatılamamaktadır.

Bu itibardır ki şimdilik bu cihet, ser veznedar İzzetin lehinde görülmemektedir.

★

Banka Müdürü, hâdisi etrafında sorulan suallerimiz karşısında tam bir sükûtu tercih etmektedir.

Fakat banka memurlarından bazıları, hâdisenin, yazdığımız şekilde cereyan ettiği fikrindedirler.

Tahkikata vaz'iyet eden ikinci şubenin müdürü ise, hâdiseden tamamen bihaber davranmaktadır.

Bütün bu cihetler de, hâdiselerin tahkikati cinsasında, gazetecilerin karşılaştıkları güçlüklerle bir kuvvetli misal daha katmaktadır.

Bu hâdisi etrafında ilk tafsilât verilirken açık veren veznedarların isimleri Nuri ve Zeki olarak kaydedilmişti.

Bu isimler, zabıta tahkikatını güçleştirmek maksadile kullanılmışlardır. Hâdisenin hakikî alâkadarları, yukarıda yazdığımız gibi, Ser veznedar İzzet, ve veznedarlardan Sermeddir. Bu işle başka bir kimsenin alâkası mevcut değildir.

Türk - İngiliz Dostluğu

(Baştarafı 1 inci sayfada)

arasında aşağıdaki telgraflar teati edilmiştir:

Majeste Altıncı Jorj

Londra

Majestelerinin kudretli Britanya İmparatorluğunu teşkil eden milletlerin mukadderatını ellerine aldıkları esnada kendilerine en hâr ve kalbi tebriklerimi takdim etmek isterim. Bu vesileden bilistifade Majestelerile hanedanı kralilerinin saadetleri, Britanya milletlerinin refahı ve memleketlerimiz arasında mevcut an'anevî dostluk bağlarının takviyesi hakkındaki en güzel temennilerimi arz ederim.

K. Atatürk

Türkiye Cumhuriyeti Başkanı

Ankara

Tahta cülusüm münasebetiyle hatırlar.

Beşiktaş izmitte bir maç yaptı

İzmitliler güzel bir oyundan sonra 4-0 mağlûp oldular

Vukubulan davet üzerine Beşiktaş jimnastik klübü futbol takımı 17/12/1936 günü sabahı İzmitte gitmiş ve İzmitte İdmanyurdu ile bir futbol maçı yapmıştır.

Çok samimi cereyan eden merasimi müteakıp birlikte iki komşu vilâyet futbolcularının resimleri çekilmiş ve saat 15 de yüzbaşı Nazımın idaresinde oyuna başlanmıştır.

Beşiktaşlıların 4-0 galibiyetile neticelenen bu maç bir tek favül yapılmadan çok samimi ve çok tatlı bir surette cereyan etmiş ve kalabalık seyirciler iyi bir gün yaşamışlardır.

Siyah beyazlıların hâkim oyunları karşısında kaybeden İzmit İdmanyurdu futbolcuları bu maçta büyük enerji sarfîle ve teknik oyun tarzı ile, kabiliyetlerini ve değerlerini göstermiş ve takdirle karşılanmışlardır.

İzmitte spor hareketlerine canlılık veren ve sporu yüksek himayelerinde yaşatan İlbay Hâmid Oskay da seyirciler arasında bulunuyordu. Aynı zamanda Beşiktaş klübünün çok eski ve değerli müessis âzası bulunan İlbay Hâmit Oskay, maçıtan sonra Beşiktaşlıları evine davet ederek bir çay vermek suretile de alâkasını izhar etmiştir. Beşiktaşlılar, İzmit sporcularının coşkun ve samimi tezahüratı arasında aynı gün akşam İstanbul'a uğurlanmışlardır.

19 mayısta yeni statta Şehirler arası atletizm Müsabakaları Yapılacak

Ankara 18 (Hususî) — Yeni açılan büyük stadyomdan azamî derecede istifadeyi düşünen Atletizm Federasyonu 19 mayısta Atatürk spor bayramı günü İstanbul, İzmir, Ankara atletleri arasında bir müsabaka yapacaktır. Üç şehir arasındaki müsabakalar her sene Ankarada aynı tarihlerde tekrarlanacaktır.

Atletizm antrenörü İzmir'e gidiyor

İki senedenberi İstanbul'da çalışan atletizm muallimi Amerikalı Luiz bir müddet için İzmir'e gönderilecektir. Antrenör Luiz İzmirden sonra da Ankara'ya gidecektir.

Atletizm Federasyonu, antrenörü muhtelif şehirlere yollamağı düşünmektedir.

Bigada avcılık

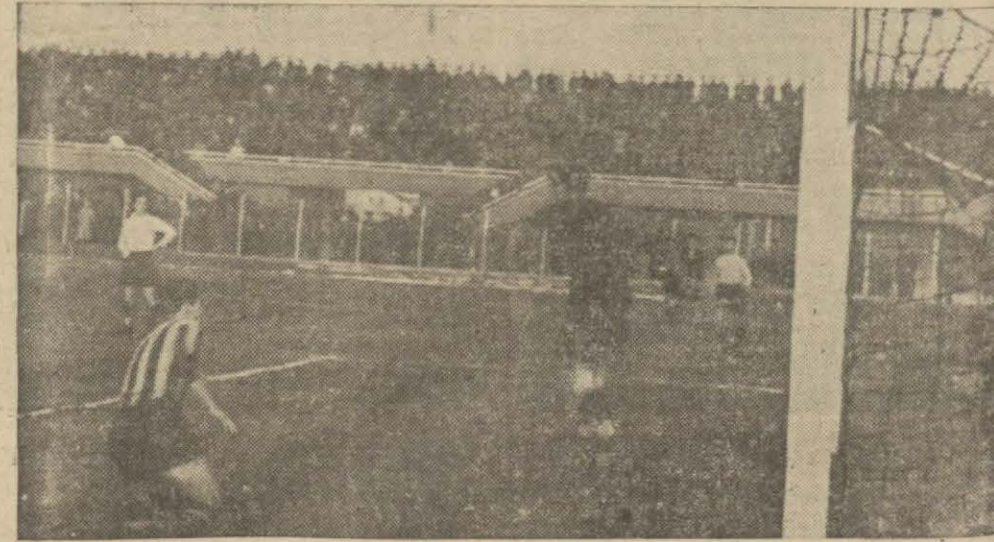
Biga (Hususî) — Biga halkında büyük bir av merakı vardır. Her yıl 200 den fazla avcı avlanmak için ruhsatıye alır. Tezkeresiz olanların da adedi malûm değildir. Buranın av hayvanları keklik, tavşan, çakal, tilkiden ibarettir. Bu kadar av merakına rağmen henüz avcılar kulübü tesis edilmiş değildir. Biganın en meşhur avcısı Ahmet isminde 70 yaşında bir adamdır.

nüvaz telgrafını almak, Mister President, beni çok mütehasis etti. Güzel temennilerinize bütün samimiyetimle teşekkür ederim. Memleketlerimiz arasındaki dostluk münasebetlerinin, müteakıl menfaatler ve milletler arasındaki sulh ve refahın inkişafı nefine te kâmil etmekte berdevam olması en hâr emelimdir.

Georges

Fener - Galatasaray tekaütleri maçında oynayan yaşlı Fenerliler

Fenerbahçe - Ankaragücü maçından bir görünüş

Fener - Altınordu maçından bir enstantane

Turnuva şampiyonu Fenerbahçe takımı istasyonda

Fenerbahçe Altınordu maçında iki takım bir arada

SEN KİMSİN?

1-Müdürü umumî

Yazan :

İsmet Hulusi

Haddi zatında belki hiç fena adam değil, ama müdürü umumî! Müdürü umumîliğin bütün vasıflarını haiz olması lâzım.. Eh, o da bunları haiz..

— Bu vasıflar nedir?

İşi hakkında söz söyleyecek değilim, her gün sütun sütun yazı yazan elimdeki kalemle, onun meşagili yevmiyesine karışmak istemem.. Fakat bilirim ki:

Her sabah otomobilinden inip şirketin kapısından içeri girerken yüzünü buruşturur. Bu yüz buruşturmak meslek ciddiyetinin kendinden beklediği bir vecibedir. Merdivenleri çıkınca kadar rastgele bütün insanlar birer zaviye kaime şeklinde yere eğilirler. O bunları belli belirsiz bir baş selâmle karşılar.

Bastonunu bir odacı, şapkasını bir başka odacı, eldiveninin bir tekini bir başka odacı, öteki tekini gene bir başka odacı alır..

Odasına girer, koltuğuna gömülür. Kapı vurulur:

— Gir.

Bir memur, ama ufak bir memur zannetmeyin, büyük memur, yani ufak memurlara:

— Höt!

Deyince; ufak memurların yürekleri tir tir titriyen bir memur girer. Çeketinindeki bütün düğmeler ilikiidir.

— Şey, emretmişsiniz..

— Ne?

Bu:

— Ne?

Yok mu, memurcuğu rüzgâra tutulmuş bir ince dal gibi tir tir titretmeye kâfi gelir. Artık diyeceğini unuttuğundur.

— Bırakın evrakları, ben tetkik ederim.

Memur evrakları bırakmış, kapıdan çıkmıştır. Yüzü pancar gibi kıpkırmızıdır.

Zavallılık...

Müdürü umumî zile basar; giren odacıya:

— Filân kimseyi çağırın! der..

Bu çağrılış haberini alan filân kimse anasının ölüm haberini almış gibi beyhüshanlıktan vurulmuşa döner:

— Ya haşlıyacaksa..

★

Akşam olur, müdürü umumînin partosu, şapkası, eldivenlerinin her teki ayrı birer odacı tarafından kendisine verilir, otomobilin kapısını açan şoför eğilir.. Müdürü umumî artık evine dönüyordur.

Otomobil döner, dolaşır.. Köprü'nün Adalar iskelesinin önünde durur. Şoför kapıyı açar. Müdürü umumî otomobilin inerken biraz müteessirdir. Bu teessürünün sebebini de bilirim. Çünkü otomobilin kapısından çıkarken eğilmek mecburiyetinde kalmıştır. İçinden;

— Bu otomobilleri böyle yapanlara da lânet olsun!

Demistir. O ister ki otomobilin kapısı biraz yüksek olsun ve eğilmek, kendi karşısında eğilen memurlar gibi eğilmek lüzumunu velev ki otomobilin inerken bile hissetmesin!

Vapurun hareketine bir dakika vardır, kapının önünde duran iskele memuru avazı çıktığı kadar bağırır:

— Koşalım baylar vapur kalkacak..

Müdürü umumî bu, koşar mı?.. Vapur bir saniye dursa sanık ne olur? O, ağır ezgi fıstıklı makam yürürken memur tekrar bağırır:

— Bayım yürü.. Vapur kaçacak.

Bağırın iskele memurunu, tepeden tırnağa kadar süzer.. Bu süzüşün manası şudur:

— Maiyetimde olsaydın ben sana gösterirdim.

Vapura girer, lüks mevkide bir sandalyeye kurur.

Yani boştur, bir dakika sonra da bir genç yanındaki sandalyeye oturur. Genç ayak ayak üzerine atar, sigarasını yakar..

Müdürü umumî bu, genç ise, kim bilir belki de maiyetinde bir memur; böyle ayak ayak üstüne atıp otursun ha.. Hem de sigara içsin..

Acaba hakikaten öyle mi? Maiyetinde bir memur mu bu? Olmasa bile günün birinde belki olacaktır.

Ne haddine yanında otururmuş cesaret edebiliyor?

Genci şöyle bir süzer, genç orali değil, o süzerken genç te sigarasını üfler. Bir söz söylese ve kendisinin kim olduğunu anlatsa acaba nasıl olur?

— Affedersiniz, sizi bir yerden tanıyorum zannederim.

Gencin nerede çalıştığını öğrenmek için bu suali sormuştur.

— Olabilir, ihtimal vapurda birimizimize tesadüf ediyoruz. Ben de sizi tanıyorum. Çehreniz hiç yabancı değil!

Bu cevap hiç hoşuna gitmemiştir. Demek yalnız çehresini tanıyor.. İşini bilmiyor..

— Ben filân şirketin müdürü umumîmisi..

— Öyle mi, müşerref oldum.

Genç ayağa kalkmamıştır, önünü

ikilememiştir. Hattâ ayağını ayağının üstünden bile indirmemiştir.

Müdürü umumî artık hiddetlidir. Hele bu saniyede karşısına maiyetinden biri çıksa paçavraya çevirecektir..

Kendi kendine düşünür:

— Adadan dönmeliyim.. Bu olacak şey değil. Bu vapurlar fena, çok fena.. Seviye farkı gözetilmiyor. On kuruşu veren benimle aynı yerde oturmak hakkını alıyor. Fena.. Fena..

Vapurdan inerken aceleci bir yolcu kendisini iter..

— Ah, sen benim kim olduğumu bir bilsen buna zor cesaret ederdin.

Ada iskelesinde kendini tanyan, daha doğrusu maiyetinde çalışan bir kişiye rastlar; adam müdürü umumîyi görür görmez rükûa varmıştır.

Yüreğine biraz su serpilir.

— Oh..

Hafif, amma hissedilmeyecek kadar hafif bir baş selâmle rükûa varanın rükûunu cevapladıktan sonra iki tarafına bakılır..

— Ada bakıştaki mana da şudur:

— Hey etraftakiler, benim nasıl adam olduğumu anladınız mı?

★

Sayırsız müdürü umumîlerim, sizin bana darılmayın, ben bu yazımla hepimiz böylesiniz demedim. Amma, siz de:

— İçimizde böyleleri yoktur, diye mezsiziniz ya!

İsmet Hulusi

Kayıp beşler, meğer neredelermiş

Küçükpazarda çömlekçi İsteban isminde bir adamla marangoz Ali, kunduracı Hüseyin, sobacı Ahmet ve sandıkçı İsmailin bayramın ikinci günü eğlenti yapma üzere bir otomobil gezintisine çıktıklarını, bir daha avdet etmediklerini, ailelerinin zabıtaya ve müddeiumumîliğe müracaatla aranmalarını rica ettiğini yazmıştık.

Bu beş adam bulunmuştur. Meğer bunlar Galatada bir müddet eğlendikten sonra yola çıkmışlar, İsteban sokakta ötekine berikine satılmaya başlamış, kavga çıkmış, İsteban hakkındaki kanunî takibata başlanmış, sarhoş olan arkadaşları da şahit olarak onunla beraber karakolda kalmışlardır. Esteban bilâhara hâkim kararla tevkif edilmiş, arkadaşları da serbest bırakılmış, evlerine avdet etmişlerdir.

Sabık Kral Edvard, tahttan çekilişine ait filmi seyretti

İngiliz gazetelerine göre Madam Simpson günde 500 tehdit mektubu alıyormuş

Viyana'dan İngiliz gazetelerine bildiriliyor:

Sabık Kral Edvard bu gece yemekten sonra, Enzesfeld şatosunun yemek salonunda, kendi tarihî feragat dramının filme çekilmiş sahnelerini seyretti. Etrafındakilerle hiç konuşmadı. Ve he yecansız bir çehre ile gözlerini beyaz perdeye dikerek, filmde bir Amerikalı spikerin söylediği sözleri dinledi ve uzun müddet ayrı yaşayacağı, öz vatanının parçalarına Downing Streek - Bu kingam sarayına, (Fort Belvedere) (Portsmouth) a uzun uzun baktı.

★

Bu sabah, kendisini filme alan bir Amerikalı ve Avusturyalı film operatörünü polisler tevkif ettiğini duyan Edvard, kendilerini serbest bıraktı. Filmlerini kendilerine iade ettirdi ve iyi çıktığı takdirde bu filmleri satın alacağını onlara söyledi.

★

Akşama doğru Enzesfeld köyünün bandosu millî İngiliz ve askerî havaları çalarak Krala tatlı saatler geçirtti.

★

Sabık Kralın bugün ilk işi, kardeşi Altıncı Corca 41 inci yıldönümünü kutulayan bir tebrik telgrafı çekmek oldu. Sonra da Lou Vici villası ile 23 dakika telefonla konuştu.

Edvardın kulak rahatsızlığı pek fazla olmamakla beraber, arada sırada tuttuğundan bugünlerde profesör Nöymannın tedavisi başlaması muhtemeldir.

★

Sabık Kralın ilk günü oldukça neşeli ve hareketli geçti. Havanın soğuk olmasına rağmen, sabah saat 10,30 da ayağında golf pantolonu, sırtında bir sveter olduğu halde şatonun bahçesinde gezindi durdu. Çok sıhhatli görünüyordu. Sonra bir saat kadar golf oynadı.

★

Dükün senebaşına kadar burada kalacağı anlaşılmaktadır. Belgratta çıkan politika gazetesine göre, Noelden sonra da, Korfoda sabık Avusturya Kraliçesi Elizabetin sarayında oturacaktır.

Kan şehriden İngiliz gazetelerine bildiriliyor:

İki otomobil çarpıştı Bakkalköy cinayeti

Bir otobüs tramvaya çarptı, bir çocuk motosikletten düştü

Küçükpazarda Hacıkadın mahallesinde oturan 65 yaşında Hacı Mehmet evinin kapısından çıktığı sırada 13 yaşlarında bir çocuğu bindiği beygirin altında kalmış, başından ağır surette yaralanmış, hastaneye kaldırılmıştır.

★ Şişli - Beyazıt hattında işleyen vatman Süleymanın idaresindeki tramvay Sirkeci'de sinemalar önünde Bakırköyüne işleyen Aflin idaresindeki otobüsle çarpışmış, otobüs hasara uğramış, yolculara bir şey olmamıştır.

★ Kadıköy Selâmi çeşme caddesinde gitmekte olan Emine tramvaydan kaçmak üzere kaldırma koşarken yere yuvarlanmış, başı kaldırma çarpmış, ağır surette yaralanmış, Nümune hastanesine kaldırılmıştır.

★ Şoför Haydarın idaresindeki 2262 numaralı otomobil ile şoför Bekirin idaresindeki 2168 numaralı otomobil Tarlabasından geçerken çarpışmışlardır. Otomobil içinde bulunan Zeki başından, dokumacı Mustafa kolundan, Terzi Bekir de sol kaşından yaralanmışlardır. Ootomobiller de ehemmiyetli surette hasara uğramışlardır.

★ Sultanahmette ötekine berikine motor kiralayan Ali evvelki gün 13 yaşında Mustafa isminde bir çocuğa da bir motosiklet kiralamış, çocuk bu

Madam Simpsonun son resimlerinden biri

Son günlerin yarattığı asabi havada, Edvarda karşı yükselen tariz ve tenkit seslerinden dolayı fena halde üzülen Madam Simpson bu gece sabahın üçüne kadar bir dakika bile gözünü kırpmamış, mütemadiyen odasında dolaşmış, Kraldan telefon gelince içi rahatlayarak yatağına uzanmıştır.

Sabahleyin saat on birde kalkarak lâ civert bir eteklik, beyaz bluz giymiş, boynuna siyah bir şarp atmış ve zeytin likler arasında uzun müddet gezinmiştir. Bahçeye inerken, orada biriken halkı başıyla selâmlamıştır.

Bugün öğleden sonra, bir kadın berberi ile, bir güzellik ve makyaj mütehassısı şatoya gelmiş, ve doğrudan doğruya Madam Simpsonun odasına alınmışlardır.

Madam Simpson günde beşyüze yakın mektup almaktadır. Bunların çoğu tehdit mektuplarıdır.

★

Madam Simpson ile Dük dö Vindsor 17 Nisanda bitirilmesi mukarrer olan talâk davası muameleleri nihayet leninceye kadar buluşmamayı karar laştırmışlardır.

Tbbı Adli Seyfettinin kasaturasında ve gömleğinde kan lekesi bulamadı

Küçük Bakkalköy cinayeti etrafındaki tahkikat devam etmektedir. Seyfeddinin polisteki ikrarına rağmen müddeiumumîlikte cinayeti işlediğini inkâr ve bu inkârında ısrar etmektedir. Tıbbî adli kimyahanesi Seyfettinin gömleğine kasaturası üzerinde yaptığı tahfîle ait raporunu vermiştir. Bu raporda gerek kasaturada, gerek gömlekte kan lekesi görülmediği bildirilmektedir.

Diğer taraftan Seyfettin polistê kendisine dayak atıldığını iddia etmekte ve bu hususta davacı olduğunu söylemektedir. Kendisi tabibi adliye muayene ettirilmiş, tabibi adli Seyfettinin tabanlarında dayak âsarı görüldüğünü, fakat bu âsarın Seyfettin tarafından da yapılabilesi mümkün olduğunu zikretmiştir.

Seyfettin hakkında polisteki ikrarından başka henüz hiç bir delil bulunamamıştır. Zabıta Seyfettini itham eden delilleri toplamakla meşguldür.

motosikletle tur yaparken yere yuvarlanmış ve motörle birlikte 10 metre kadar sürüklenmiştir. Mustafa âdetâ hurdaş bir hale gelmiştir. Yaralı çocuk hastaneye kaldırılmış, 13 yaşında çocuğa motosiklet kiralayan Ali hakkında da takibata başlanılmıştır.

Haydi Gülelim

Başka yok ki

Uşak salona kirli ayaklar ile girmişti, bayan kızdı:

— Bu ayaklarla salona girmeye utanmıyor musun?

Uşak bir ayaklarına, bir de bayana baktı:

— Affedin bayan amma, başka ayaklarım yok ki salona onlarla gireyim!

Dikkat et

Yeni bir radyo almışlardı. Bay radyoyu karıştırıyor du, birdenbire yüzü güldü:

— Bu radyo makinesi mükemmel dedi, biraz evvel hattı üstüvayı alı-

yordum, şimdi şimal kutbunu buldum. Bayan telaşlandı:

— Aman dikkat et bay, nezleyle tutulursun..

Ne kadar

Muallim çocuğa sordu:

— Şimal kutbu ile cenup kutbu arasında ne kadar mesafe vardır.

Çocuk düşünmeden cevap verdi:

— Tam bir dünya kadar.

Nasıl oldu ?

Dilenci dileniyordu:

— Aç kaldım, yiyecek ekmeğim yok!

Bir kadın acıdı, on kuruş verdi ve sordu:

— Nasıl oldu da bu kadar düştün?

Dilenci kadına baktı:

— Eskiden sizin gibi cömerttim de..

Resimli Hikâye:

Necati hırsız nasıl yakalattı

Küçük Necati kayaklarını ayaklarına takmış, dağa gitmişti. Dönüşte köydeki evlerinin yanbaşındaki ambarda bir ses duymuştu. Necati ambarrın kapısını üstünden baktı, içeride bir hırsız vardı. Demek bu hırsız ambarı soyacaktı. Necati kapıyı dışarıdan kilitledi. Hırsız kapının kilitlendiğinin farkına varınca pencereye koştı. Fakat pencerede iki tane kalın parmaklık vardı. Hırsızın artık kaçmak ümidi kalmamıştı.

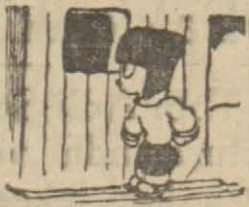
Necati ayaklarını pencereye dayamış, sırtüstü yatmış yerde avazı çıktığı kadar bağırıyordu:

— Ambarda hırsız var gelin.

Evden Necatinin babası sesi duyar duymaz koşmuştu, ilk işi ambarrın kapısını açıp hırsızı yakalamak oldu.. Hırsız ambardan dışarı çıkarıldı. Necati hâlâ aynı yerde idi.. Hırsız onu görür görmez..

— Eyvah, dedi, ben de meğer ne sanmıştım.

Hırsızın pencerede gördüğü parmaklıklar hakiki parmaklık değil, Necatinin ayağındaki kayaklardı. Onları pencereye dayamış ve hırsız, pencerede kalın parmaklıklar var hissini vermişti.

— Nereye?
— Pantolonumu dikeceğim.

— Yok ben kendim pekâlâ diki bilirim.

— Bak gene pantolonunu yırtmışsın, gel de dikeyim..

Monolog:

KORKU NEDİR?

Korku nedir? Nedir, nedir?.. Söyleyin bakayım.. Siz biliyor musunuz? Ben biliyor muyum? Bilsen hiç sorarmıyım? Ömrümde görmedim, yanından geçmedim, yanıma gelmedi.

Korku, tuhaf şey, sorarlar bana:

— Korktun mu?

— Hayır;

Derim.. Amma bu hayırı da ağzım almış olduğu için söylerim. Yoksa hayır dememe de lüzum yok. Çünkü korku nedir bilmiyorum ki; korkup korkmadığım sualine evet veya hayır diyebileyim?

«Korku dağları bekler» derler.. Anlaşılan bu bir dağ bekçisi.. Ben dağa da çıktım, orada da korkuyu aradım amma bulamadım. Vazifesini iyi yapmayan bir bekçi olacak ki kaçmış..

— Korkudan tir tir titredim!

Diyenlere de rastladım. Ben de titrerim amma soğuktan galiba, korku soğukun bir nevi olacak; amma soğukun bu nevini de bilmiyorum.

İşte söylüyorum; korku nedir, bilmiyorum, bilmiyorum. Yani korkak değilim.. Korkak olmaları ne derler söyleyin bakayım? Dur bir adı vardı, onu buldum, buldum.. Cesur.. Yani ben cesurum. Yaşamın benim gibi cesur çocuklar.

★

Şey.. Şey birdenbire neye mi sustum. Şey şurada birdenbire bir gürültü oldu da ben de sustum.

Ne gülüyorsunuz, amma, gülünecek ne var.. Aa ne dediniz anlamadım; korktum da mı sustum. A bu korkmak mı, korkmak buna mı derler.

Kışt, hişt, ay üzerime geliyor. Oh çok şükür gitti.

Aaaa kahkahayla gülüyorsunuz, gülünecek ne var canım, bir fare geçti, ben de kovdum. Üzerime mi çıksın, ne diyorsunuz bakayım, biraz daha hızlı söyleyin de anlıyayım.

Korktum mu? Neden korkayım ca-

num, korkmak buna mı derler.. Hiç bilmiyordum.

Ben geceleri bu yüzden odamda yalnız yatamam.. Olur ya bir fare çukürerir. Buna da mı korkmak diyor sunuz.. Doğrusu tuhaf, ah artık siz bu gidişle her şeye korkmak diyeceksiniz. Şuna da:

— Korkudan!

Diyemezsiniz ya.. Anlatayım. Durun ben geceleri karanlıkta sokağa çıkmam. Çıksam da muhakkak yanımda biri bulunmalıdır. Bu da mı korkudan, korkudan ha, doğru söylüyorum, hiç bilmiyordum. Demek bütün bunlar korkudan ha.. Demek ben korkağım öyle mi? Vah vah vah vah. Halbuki ben kendimi hiç korku bilmez sanırdım. Ne bileydim bunların korku olduğunu nereden tahmin ederdim.

Cesur değil miyim artık? Demin boşuna böbürlenmişim desenize, amma bakın doğrusu kibirime dokundu. Bundan sonra bu korku dediğiniz şeylerin hepsini bırakacağım, cesur olacağım, fareden korkmayacağım, pat diye bir şey düşerse yerimden zıplamıyacağım. Geceleri sokağa çıkmak için muhakkak yanımda birisi olsun istemiyeceğim. Korkmıyacağım korkmıyacağım işte..

Eyvah bir şey hatırıma geldi, burada çeneye daldım, yazılacak vazifemi unuttum. Yarın muallime ne cevap vereyim..

— Şimdi de muallimden korkuyorsun!

Mı dediniz. Bu da korku ha.. Korkmamak için ne yapmak lazım. Vazifemi yapmak değil mi, Allaha ismarladık öyleyse muallimden korkmamak için vazifemi yapmaya gidiyorum.

★★

Şatranç oyunu

Dünyanın en eski oyunu bu oyun dur, meraklısı pek çoktur, bir taş yerinden oynatmak için saatlerce düşünürler. Resimdeki iki kadın şatranç tahtası başında düşünen şatranç meraklılarıdır.

★

En büyük kürrö

Dünyadaki en büyük kürrö Amerika şehirlerinden birindedir. İki adam boyunda olan bu kürröde bütün dünya haritası büyük ölçüde görünür. Çocuklar bu kürröden coğrafya öğrenmektedirler.

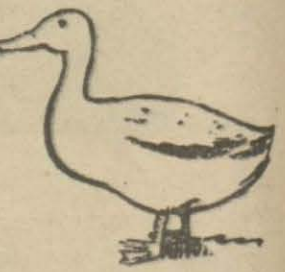
Tokyoya yaya giden Alman

Berlinde oturan yirmi yedi yaşında bir Alman genci yaya olarak Tokyoya gitmek için Berlin'den çıkmıştır. Tokyoyu bilirsiniz değil mi Çindedir. 1940 olimpiyatları da Tokyoda yapılacaktır. Berlinli gencin Tokyoya yaya olarak gitmesinin sebebi olimpiyatlarda bulunmaktır. Esasen hesapça ancak zaman Tokyoya varmış olacaktır.

Beyazlaşan kaz

Büyük bir korku neticesinde insanların saçlarının birdenbire ağardığı duyulmuştur. Fakat bir kazın tüylerinin beyazlaştığı hiç duyulmamıştır. Geçenlerde Amerika'da kaz besleyen bir adamın kazı bir gece tükiden korkmuş ve kaz kül rengi iken birdenbire beyaz olmuştur.

Arıların dostu

Bu adamın göğsüne bakınız.. Siyah gördüğünüz kısım arılardır. Arılar bu adamın vücuduna bu tarzda konuyorlar. Ve bir tanesi bile adamı sokmuyor.

Otomobile hücum eden aslan

Doğu Afrikasında otomobile gezen bir seyyah bir aslanın hücumuna uğramıştır. Seyyah otomobilini gayet yavaş sürüyor muş. Otomobile karşı taraftan bir aslan birdenbire hücum etmiş, soğukkanlı seyyah ta otomobile derhal hız verip otomobilin başını kuvvetli olarak aslana çarpmış ve aslan o anda ölmüş.

★

Yakılan otomobiller

Cenubi Afrikada kaza yapan otomobillere karşı büyük bir kin beslerler. Oranın yerlileri kaza yapan otomobillere nişan koyarlar. Bu otomobiller artık işe yarayacak bir hale geldiği zaman otomobili yaptığı kazanın cezası olarak yakarlar.

Geçen bilmecemizde Kazananlar

BİR KİLO ÇİKOLATA:

Beyoğlu 11 inci mektep 105 Mehmet.

BİR AYLIK ABONEMİZ

Sivas lisesi 3/B den 184 Sami Olgun.

MÜREKKEPLİ KALEM

İstanbul 44 üncü mektep 247 Neriman Ziya, İstanbul 2 nci mektep 5/B den Bir çift şoson kazanan Hüsnü kan, İstanbul 27 inci mektep 5/A dan 675 Fehmi Çöngövel, İstanbul 44 üncü mektep 1/A dan 43 Yaşar, İstanbul 44 üncü mektep 5/A dan 164 Hikmet.

BOYA KALEMİ

İstanbul erkek lisesi 1248 Ferah, İstanbul kız lisesi 1602 F. Yüksel, Galatasaray lisesi Ortaköy şubesi idare memuru Nuri oğlu İhsan, Cihangir Kumrulu S. Kumrulu apartmanı Ayşe Güler, Salihli maliye dairesinde hazine vekili avukat Hayri kızı Muazzez.

TARAK

İstanbul ticaret lisesi 1166 Nuredin Ahmet, Cibali gümrük M. M. oğlu Azmi Özcan, İstanbul erkek lisesi 803 Nihat, İstanbul erkek lisesi 2/C den 85 Muharrem, İstanbul Haseki kadınlar hastanesi eczacı Hayri kızı Enver. (Arkası var)

Yeni Bilmecemiz

Bir kol saati veriyoruz.

Bu resmi gazeteden kesiniz. Bir kartona yapıştırıp muhtelif renk boyalarla boyayınız, en iyi boyayan okuyucularımızdan bir tanesine bir kol saati vereceğiz. Gene iyi boyayan yüz tane okuyucumuz için de başka başka hediyeler hazırlanmıştır. Cevabı on beş gün içinde matbaamıza göndermeniz lazımdır. Cevap zarfın üzerine bilmecenin gazetedeki çıktığı günün tarihini yazmayı unutmayınız. Geçen bilmecemizdeki kesilecek dört köşeler 12 değil, 18 tane dir. Buna dikkat ediniz.

İktisat Vekilinin radyoda söylediği nutuk

(Baştarafı 1 inci sayfada)

İktisat Vekili sıfatıyla, bundan hususi bir memnuniyet duymaktayım.

İktisat Vekili bundan sonra iktisadın tarihte mânasını izah etmiş ve demiştir ki:

— Eski devirlerde, tasarrufun ifadesi: Dişten artırmak veya «Ak akçe kara gün içindir» sözüdür.

Halbuki tasarrufun, ileri, hakiki ve müsbet mânası bugün tam tersindedir. Ak akçe, ak günün hazırlamak içindir; dişten değil, işten artırmak lazımdır.

Tasarrufun bu yeni mânası 18 inci asır Büyük Endüstri inkılabı ile başlamış, omuz omuza ilerlemiştir.

19 uncu asrın cemiyet faaliyeti sahasında en büyük ihtiyacı Anonim ve ona benzer şirketlerdir.

Tasarruf, bu tarihlerden sonradır ki ferdi bir ihtiyat değil, aynı zamanda millî bir istihlal manivelâsı haline gelmiştir.

İleri milletlerin başarmış oldukları muazzam işlerin geniş sermayesini veren, aynı zamanda, büyük temettüleri-ne iştirak imkânı bahşeden yaygın ve gücüne kaynak haline gelmiştir.

Muası tasarruf telâkkisi; küpte, kasada, sandıkta saklanan para değildir. Millî istihlal sevkedilen paradır.

Tasarrufu millî istihsale kanallı eden müesseseler millî bankalardır.

Vekil bundan sonra medenî adamın çekle ve tasarrufla iş gördüğünden bahsetmiş ve çekin faydalarını anlatmıştır. Bunu müteakip sözüne şöyle devam etmiştir:

— Arkadaşlar; Türkiye Türklerindir, Türklere ait kalacaktır, diyoruz.

Bunun mevzuumuz itibarile mânası, yaratacağımız endüstrinin yurdumuza ait varlıkların, biz sahibi, biz efendisi kalacağıdır demektir.

Böyle olmasındaki lüzum ve ehemmiyeti izah edecek değilim.

Memleketin bir koloni gibi şunun bunun hesabına şunun bunun tarafından değil, kendi hesabımıza, kendi evimiz olarak imarı, kalkınması Kamalist davamızın temelidir.

Devlet bütçe gelirinden bu maksatla mümkün olan tasarrufu ayırıp harfetmektedir.

Gayemiz nedir ?

Devletçe deruhite edilmiş ve edilmekte olan işler:

Türk milletinin medenî ve ileri millet olarak var olması.

Türkiyenin seri ekonomik kalkınması ve refahı.

Her Türk için emin, temelli faaliyet imkânlarının çeşitlendirilmesi.

Ve kısaca Türkiyenin ekonomik kurulması ve korunması maksatlı işlerdir.

Umumi surette endüstriyel işletme: devresine girmek üzereyiz, Teknik, ticarî, rasyonel işletme demek istiyorum.

Muası mânada, millî, müsbet tasarrufu temin ve teşvik için, müsbet tasarrufun aradığı bütün elemanları tam olarak muhafaza ediyoruz, muhafaza edeceğiz.

Takip etmekte olduğumuz klering politikası son aylarda bazı memleketlerin, ticarî maksatlar ileri sürerek, girdiği devaluation yani millî para kıymetlerini düşürme yarışından bizi müstağni bırakmıştır.

Hepiniz bilirsiniz: Mallarımızı müşkülâtsiz ihraç edebilmekteyiz. Bugünkü kaygumuz talep nisbetinde mal yetiştirebilmektir.

Millî paramızı düşürmeyeceğiz

Bu şerait dahilinde millî paramızın kıymetini düşürmek lüzumsuzdur. Bu, tasarruf sahibinin cebinden ve tasarrufundan o kadar çekilmez. Tasarruf hareketini zehirlemektir.

Biz enflasyon yani dahilde tedavüldeki paranın hacmini şişirmek politikasının aleyhindeyiz.

Deflasyon yani para ve kredi hacmi ni kısacak politikanın da aleyhindeyiz.

Küpte, sandıkta, kasada para saklamak iptidailiyle, bir deflasyon hareketi olduğu için de, mücadele etmeliyiz.

Bu, bir millî istihlal elemanını rolundan uzaklaştırmak, mahrum etmek millî ekonomi menfaati hilâfına hareket etmektir.

Türk malı davasını, millî tasarruf davasıyla yanyana götürmemizin sebebi, tasarrufa yeni ve hakiki mânasını ver-

diğimiz içindir.

Türk camiası bu yeni anlayışlardır ki, artık, bir lokma, bir hurka cemiyeti olmaktan çıkmıştır. Kamalist inkılabının bütün nimetlerinden eksiksiz istifade etmenin yolunu bulmuş, bu yolda devamla azmetmiş bir cemiyettir.

Bu cemiyet, artık, kültürü, şuru, ta mamen benimsediği tekniğiyle, kendi topraklarında kendi emniyeti, kendi refahı, kendi saadeti ile, kendine ve dünyaya faydalı olmak yolunu tutmuştur.

Kamalist inkılabı içinde Türk vatandaşları, zahmetsiz, gösterişsiz, kendi öz ve hakiki hüviyetini bulmuştur.

Kamalist inkılabı içinde sadece mütesanif ve mütecanis bir (Neo-Türk) yani yeni Türk cemiyeti değil, aynı zamanda yepyeni bir Türkiyedir.

Ev halkı gibi evin içinin de yepyeni bir gözle görülmesi lazımdır.

İktisadi milliyetçiliğimiz, siyasi milliyetçiliğimizizin seviyesine ermektedir.

Tasarruf hareketi millî para kıymetindeki istikrara dayanır. Millî para kıymetinin masumiyeti tediyeye müvazenesinin salâbetine dayanır.

Tediyeye müvazenesinin masumiyeti ve tandasını Türk malına ve Türk olan her şeye artan râğbetine dayanır.

Türk malını, yalnız tasarrufun bir ana desteği olduğu için değil, Türk olduğu için ve Türk olduğumuz için sevmemiz lazımdır.

Bankalarımız sağlamdır

Bankalarımız Büyük Millet Meclisinin kabul ettiği Bankalar kanununun kontrolü altında, mazbut idare ve elindedir.

Bütün dünyada en emniyetli bankalarla boy ölçebilecek vaziyette olduklarımızın ifadesini, her vesile ile işitmekle ve bunu bizzat da söylemekle bir Türk olarak iftihar ve gurur duyurum.

Kıymetli İktisat Vekilimiz bundan sonra bankalarla yapılan mevduatı ve mutlak tasarruf rakamlarını göstermiş mevduatın her sene artarak 1935 de 198 milyona takarrüp ettiğini tasarrufun ise 72 milyonu bulduğunu anlatmıştır. Celâl Bayar sözüne şöyle devam etmiştir:

— Burada tasarruf bakımından hayat sigortaları hareketinden de kısaca bahsetmek isterim:

Hayat sigortaları da tasarruf demektir

Çünkü hayat sigortalarını, millî tasarrufun diğer bir tezahürü olarak alıyorum. Filhakika, gerek bankaya, gerek bu sigortalara tevaccüh eden para lar aynı tasarruf terbiyesinin, rasyonel ferdi bütçenin meyvaları, ve her ikisinde de hâkim olan ruh ihtiyat ve yarım karşılamak gibi sıhhatli bir endişe değil midir?

Sigortalar hakkında yeni mevzuat

Esasen sigorta mevzuatımızı yenileyeceğiz. Bu meyanda hayat sigortalarına millî tasarrufun himayesi bakımından ayrı bir ehemmiyet vereceğiz. Türkiyede çalışan Sigorta Şirketlerinden günü geldiğinde her poliçeyi ödeyecek vaziyette olmalarını istememiz tabiidir. Bunun için hayat sigortalarının da riya zi ihtiyatların çok ikid bir halde bulundurulması icap eder.

İhracat ve idhalâtımız

Celâl Bayar bundan sonra ihracat ve idhalâta temas ederek şu güzel haberleri vermiştir:

Ticarî müvazene vaziyetimizi bildiren rakamlar şunlardır:

	İhracatımız	İthalâtımız	Fark
1933	96.162.00	74.672.000	21.490.000
1934	92.149.000	86.790.000	5.359.000
1935	95.861.000	88.823.000	7.038.000

1934 senesi ilk on ayı zarfında ihracatımız yekûnu 65,5 milyon lira idi. 1935 senesinde bu rakam 68,5 milyona çıkmıştır. Bu senenin ilk on ayına ait yekûm ise 82,840,086 liradır; yani on dört milyon lira fazladır.

İthalâtımıza gelince, yine aynı senelerde onar aylık olarak sırasıyla 72 milyon, 75 milyon, 75,5 milyondur.

Bu seneye ait diğer şayanı dikkat bir noktadır: Son iki sene yani 1934 1935 seneleri ilk on ayı zarfında ticaret müvazenesimiz 6,5 milyon lira kadar açık iken bu sene aynı devrede bilâkıs-

7 milyon lira fazla ile kapanmıştır.

Mahsulâtımız para ediyor

Bu vaziyet, tiftik, fındık, tütün, pamuk, üzüm, incir, krom gibi ana maddelerimiz ihracatında görülen inkişafın eseridir.

Türkiye ithalât ve ihracatının aşağı yukarı yüzde 90 ı halen klering veya benzeri anlaşma ile bağlı bulunduğu memleketler ile yapılmaktadır.

Bildirgin vechile, 1 Kanunusani 937 tarihinden itibaren, kontenjan yani umumî ithalâtın miktarı itibarile tahdidî sistemi kaldırılmakta ve klering veya benzeri anlaşma mevcut memleketlerden hudutsuz ithalât imkânı veren yeni bir rejim ikame edilmektedir.

Bu yeni rejimde, anlaşmalarla Türkiye ihracatı için istihlal edilecek kolaylık ve menfaat karşılığı verilebilecek maddeler ithali memnu kılması icap eden maddeler aynı listeler halinde gösterilmiştir.

Bu senenin 11 inci ayı sonunda klering hesaplarımızın bakiyesi, tabiri diğerle, memleketimizden Türk malı almak için piyasamızda hazır peşin para yekûnu 23,000,000 Türk lirasıdır.

İhracata kastedenler

Türk ihracatının itibarını ve dış piyasalarda şöhretini vikaye ve tarsin için neşrettiğimiz hususî kanun, ve mürakabe hükümleri, simdiden iyi tesirle rinî hissettirmiş bulunmaktadır.

Bu kanunlar hilâfında hareket edenler, bu memleket dahilinde çalışma imkânı bulamayacaklardır.

Memleketimizde iş hacminin genişlemeğe doğru seyrine delil olması itibarile şu birkaç rakamı da zikredeceğim: İstanbul Emniyet Sandığı hariç olmak üzere, yalnız millî bankalarımızın ikrazat, iştirak ve ešham ve tahvilât halinde bilûmum plâsmanları yekûnu:

1933 senesinde	143,374.000
1934 senesinde	161,318.000 lira iken
1935 senesinde	187,616.000 liradır.

Bundan başka ithalât rakamlarımızın tetkiki belli başlı millî faaliyet cereyanlarının istikametlerini vazihan göstermektedir: Mühim gördüğüm bir noktayı burada kısaca ifade etmem faydahlıdır:

Sinai kalkınmada hususî sermayeler

Memleketin endüstriyel kuruluşunda hususî millî sermayelerin payı, seneden seneye mahsûs bir ehemmiyetle artmaktadır. Bunun mânası, Türkiyenin dünya ticaretine şimdi yepyeni bir platform üzerinde iştirak etmekte olduğunu göstermekten ibaret değil, aynı zamanda bu millî sermayenin millî kalkınma hareketindeki uyanıklığına da aşikâr bir delil vermektedir.

935 yılının ilk 7 ayında Türkiye 9 bin tonluk 6,000,000 lira değerinde makine ithal etmişken 1936 ilk 7 ayında bu ithalât yüzde 72 nisbetinde bir artışla 16,000 tona çıkmıştır. Değeri 10000000 liradır.

Hususî endüstrinin makine ve diğer sabit sermayeye amortismanı da, eldeki rakamlara nazaran 1932 de 36, 1933 de 63, 1934 de 68 milyon lirayı bulmuştur.

1935 senesinde bu rakamın daha fazla arttığına şüphe yoktur.

Bu rakamlar millî endüstrileşme plânının, yani devlet sanayii hareketinin, hususî sermaye hareketini de arttıracağının aşikâr delilidir.

Yine millî kalkınmanın beklediğimiz bir feyzi ve neticesi olarak vatandaşların iştirak ve vergi tediyeye kudreti gözle görülür bir sür'atle artmaktadır.

Yaptığımız hesaplara göre, memleket zirai mahsullerinin alın kabiliyeti: 1934 de 1933 yılına nazaran yüzde 25 arttığı halde 1935 de yüzde 43,19 artmıştır. Vergi tediyeleri sureti umumiyede bütün memleket ve bilhassa sanayi mntakalarında müstesna bir inkişaf yapılmaktadır.

Fabrikalarımızın umumî vaziyeti

Devlet fabrikalarından da kısaca bahsedeceğim:

Biliyorsunuz ki beş senelik plânın tatbikatı vazifesini Sümer Banka verdik. Maden işleri için Eti Bankı kurduk.

Bundan başka Maden Tetkik ve Arama Enstitüsü ile Elektrifikasyon bürolarını bu maksatla alâkalı olarak

teşkil ettik.

Endüstrileşme programının tatbiki - na başlandığı 1934 yılı mayısından bu güne kadar başarılan işleri şöyle sıralayabilirim:

Programın birinci senesinde temelle ri atılmış olan Kayseri bez, İzmit kâğıt, Bakırköy bez fabrikaları, bugün devlet endüstrisi manzumesinin, mühim cüzü tamları olarak halî faaliyettedir.

Sümer Bank ve İş Bankası tarafından müştereken kurulan Gülyağı fabrikası faaliyettinin ikinci sezonunu bitirmiştir.

Yine aynı şekilde kurulmuş olan Keçiburlu Kükürt fabrikası, faaliyetini tevsi etmektedir.

Program mucibince kuruluşlarını İş Bankasına verdiğimiz Sömikok, cam ve şişe fabrikaları mallarını piyasada satmaktadırlar.

Programın ikinci yılında temelleri atılmış olan Ereğli Bez fabrikası, yakında, faaliyette bulunan pamuklu fabrikaları grupuna iştirak edecektir.

İnşası plâna uygun olarak devam eden Merinos fabrikası, Nazilli Basma fabrikası, Gemlik sun'î ipek fabrikası 1937 de işletmeye açılması mukarrer fabrikalardır.

Programın tatbikinin üçüncü yılı ortasındayız. Bu üçüncü yıl zarfında meşimiz teksif edeceğimiz büyük iş, Karabükte kurulacak (Demir - Çelik) fabrikalarıdır. Bu fabrikalar grubunun içinde ikinci sanayi plânımıza giren boru fabrikası da mevcuttur.

İş, bu ayın birinde imzalanan kat'î mukavelelerle bir İngiliz grupuna ihale edilmiştir. İki buçuk sene sonra Türk piyasası ihtiyacı olan demir ve çeliği tamamen memleket dahilinden tedarike başlamış olacaktır.

Demir ve çelik fabrikaları, rasyonel endüstrileşmenin en zarurî temeli olduğuna göre ehemmiyeti, kıymeti aşıkardır.

Aynı zamanda başarılabilecek işler içinde, Sümer Bank, Ziraat ve İş bankalarının iştirakiyle Malatyada kurulacak Jakanlı bez kombinasyonu gelmektedir.

Halen Türkiye kâğıt ihtiyacının yüzde 50 sini vermekte olan kâğıt fabrikası 1937 de tevsi edilecek ve yeni başında ayrıca bir sellüloz fabrikası da kurulacaktır. Bu ikinci fabrikanın makinerilerini ihale etmiş, temelini atmış bulunuyoruz.

Kimya sanayii, kendir ve seramik sanayii 1937 senesinde başlayacak işler arasındadır.

Tekrar ediyorum, endüstrileşmeyi Kamalist inkılabın bugüne ait en büyük millî davası ve Türkiye refahının en zarurî temeli sayıyoruz.

Birinci beş senelik sanayi plânının yukarıda kısaca izah ettiğimiz şekilde tatbikatının normal bir surette ilerlemesi yalnız memleketin bu derecede ehemmiyetli bir ihtiyacı temin etmekle kalmamıştır, mahsullerimizin satışı ve aranışını da temin edecek bir mekânza halinde kullanılmıştır. Çünkü, bütün bu fabrikalar için döviz değeri, Türk malı verdik, Türk malı vereceğiz.

Devletin, endüstri plânı tatbikatı dolayısıyla, büyük makine alıcısı olarak sahneye çıkışı, bilmukabele mahsullerimizi almaları ve aramaları kaydını ileri sürmek politikamızı temin etmiştir. Bu sayede Türkiye, zirai ve iptidai mallar ihraç eden memleketler arasında, yalnız, mahsullerini değer fiyata satmak imkânını bulmuş ilk memleket değil, piyasalarında istok kalmayan, uzun seneler için, peşin paralı, müşteri peyleyen, yegâne memleket - tir.

Bu suretle memleketinde hükümetin, yalnız endüstri, yalnız ziraaat veya birinci derecede endüstri veya birinci derecede ziraaat değil, bir küll halinde, Türkiye millî ekonomisi, Türk «Nationalisme economique» i, yani «Ekonomik milliyeti» hedefini takip etmiş ve edecek bulunduğunu bir kere daha ifade etmek isterim.

Endüstrileşme plânımız bulunmasaydı, bugünkü dünya buhranı ortasında, Türk köylüsünün, mahsullerini bugünkü şeraitle satabilmesi çok müşkül olurdu.

İkinci beş senelik plân

Şimdi ikinci bir beş senelik plânın da esaslarını tesbit ettik. İcra Vekille-

ri Heyetince tetkik olunmaktadır.

Yeni plân şu fasılları ihtiva ediyor:

Madenlik, maden kömürü ocakları işletmeleri, mntaka elektrik santralleri, ev mahrukata sanayi ve ticareti, toprak sanayii, gıda maddeleri sanayi ve ticareti, kimya sanayii, mihaniki sanayi, denizcilik.

Türkiyenin endüstrileşmesini istiyoruz. Endüstrileşmeyi, zirai istihlalâtı çok ve çoğalabilir bir memleket olmak bakımından da hayatî bir zaruret gördüğümüz için, bu günün en büyük millî davasıdır diyoruz.

Bundan dolaydır ki, ferdi sermayenin bugün gitmediği veya yetmediği büyük işleri devlet üzerine alıyor.

Ferdin yaptığı, yapabileceği veya yapması istediği büyük küçük sanayii işe, her türlü tedabirle himayesine koşuyor.

Yurdumuzda yalnız mühim bir vatan - tandas kitlesini değil, memleketin bu bakımdan ana politikasını alâkadar eden küçük san'atlar da bilhassa meşgul olduğumuz mevzulardandır.

Küçük sanayii himaye

Bunların muhtaç oldukları himaye tedbirleri ve yardımları hakkında kendilerini dinleyip bir karara vasil olmak için, bu sene Ankarada bir kongre topladık. Aynı zamanda bir de sergi tertip ettik. Memleketin her tarafında, geniş çeşitli, yaygın bir küçük sanayi şebekesine malik olmayı, memlekette büyük sanayi mevzuu kadar ehemmiyetli ve büyük sanayinin tutunması ve inkişafı için zarurî görmekteyiz.

Kongrenin tesbit ettiği talepler, bugün bir lâyiha halinde İcra Vekilleri heyetindedir. Yakında Büyük Millet Meclisine arz edilmiş bulunacaktır.

Fiyat kontrolü ve rasyonizasyon mevzuu etrafındaki düşüncülerimizden de kısaca bahsetmekte fayda vardır:

Bu sene, Vekâlete fiyat mürakabesi salâhiyeti veren kanun, Büyük Millet Meclisinden çıkmış ve malûmunuz olan maddeler üzerinde tatbikatına başlanmıştır.

İki büyük hedefimiz vardır: Birincisi: devletçe ve millete yapılmakta olan fedakârlıkların, herhangi şekilde, müstehtil aleyhine bir istismar vesilesi olmasına meydan vermemektedir.

İkincisi, normal hayat ve rekabet kabiliyeti olan ve bir gün ihracatçı vaziyete geçebilecek bulunan bir sanayi manzumesi temin etmektir.

Eti Bank neler yapacak

Bir yıl evvel kuruluşunu haber verdiğimiz bu Banka, Madenler üzerinde sistemli bir çalışma hazırlamaktadır. Bu bankaya ait olarak yaptığımız işlerden iki mühimmini arz edeyim:

Ergani madenlerindeki ecebi hisseleri, kâmilmen mübaya'a edilmiş ve bu mühim madenin imtiyazı, tamamen Türk sermaye eline geçmiştir.

1938 Mayısında işletmeye açılacak olan bu madene istihlal senede 7,500 ilâ 10,000 ton olacaktır.

Ereğli kömür şirketi, şirketin bilûmum tesisat ve gayri menkûlâtı ve maden, liman ve şimendifer üzerindeki bilmümlerle hukuku ile üç buçuk milyon liraya satın alınmıştır. Bedeli on sene de müsavi taksitle, faizsiz, kömür olarak ödenecektir.

Bankanın şimdiden eli altına vermiş devlet madenleri Türkiye iktisadi kalkınma tediyelerini muntazaman yapma iktidarını bahşedecek ehemmiyette dir. Guleman krom madenlerinin eşsiz bulunduğu ecebi mütehasıslarla da teyit edilmiştir.

Vasatî tenöründe yüzde 50 den aşağı düşmemektedir. Önümüzdeki sene zarfında yalnız bu madenden yüzde 50 vasatî tenörülü olmak şartile 100 bin ton ihraç edeceğiz. Bu sayede Türkiyenin bu maden istihlal ve ihracatında lâyih olduğu mevkie yavaş yavaş yaklaşması temin edilmiş olacaktır.

Kuvarshane bakır madenleri Mayıs ta saf bakır vermeve başlayacaktır. Bu madenden senede 2000 - 2500 ton alaçağz.

Kısaca, madenî harici tediyeye vasatî larımızın en mühimlerinden biri telâkki etmekteyiz.

Maden Arama ve Tetkik Enstitüsü (Lütfen sayfayı çeviriniz)

Mahkemelerde

1900 liraya 3000 altın

Dolandırılan davacı hâkimin sualine cevap veriyor:
" Tamah dünyası. Gözlerim kararı, hallerinden şüphelenmek hatırıma gelmedi. "

Üçüncü ceza mahkemesinde bir dolandırıcılık davası görülmüştür:

Fehmi ve Zekeriya isiminde iki arkadaş amele kıyafetine girerek mavnacılar cemiyeti reisi Yakuba gitmişler:

— Biz Beyoğlunda bir apartmanın lağımlarını tamir ederken bir torba Rus altını bulduk. Sana satmak istiyorumuz. Alır mısın?

Diyerek üzerinde 1914 tarihi bulunan iki tane altın göstermişlerdir. Yakup bunları muayene ettikten sonra satın almağa talib olmuş. Fehmi ve Zekeriya altınların 3000 tane olduğunu ve bunları 1900 liraya vereceklerini söylemişlerdir. Yakup teklifi kabul etmiştir. Bunun üzerine iki ahbab çavuşlar:

— Bize vereceğiniz 1900 lirayı yalnız 50 liralık olmak üzere hazırlayınız. Biz yarın geliriz. Altınları verir paraları alırız. Malûm ya polis duymasın. demişlerdir.

Yakup derhal kasasını açmış ve 38 tane 50 liralık ayırarak bir mendile koymuştur. Mendildeki paraları kasasına koyacağı sırada iki açık göz evvelce hazırladıkları ve içinde kâğıt bulunan bir paketi masanın üzerine bırakıp hakikî para mendilini aşırarak oradan hemen sıvışmışlardır. Adamlar çıkar çıkmaz işin farkına varan Yakup derhal polise müracaat etmiş ve polis bu dolandırıcıların sabıkalı Zekeriya ve Fehmi olduğunu anlayarak bunları yakalamıştır.

Mahkemede reisin: Canım bunların halinden şüphelenmedin mi? tarzındaki sualine Yakup:

— Şüphelenmedim efendim. Tamah dünyası! Gözüm kararı. 3000 altın 1900 lira.. diye cevap vermiştir.

Mahkeme bir şahidin celbi için 8 kânunusanye bırakılmıştır.

eskişeker şirketi aleyhindeki dava

Maliye Vekâleti 26 teşrinisanide münfesi İstanbul - Trakya şeker fabrikaları anonim şirketi tasfiye memurları aleyhine 800 bin liralık bir dava açmıştı. Bu para avans, inhisar resmi ve avansın faizlerinden müteşekkildir. Dava arzuhalî müddeialeyhlere tebliğ edilmiştir. Mahkeme ayrıca bir ihtiyatî tedbir olmak üzere tasfiyenin mevzuunu teşkil eden menkul ve gayri menkul emvalin tevziinin ve tasfiyesinin dava neticesine kadar tehirini ve gayrimenkulün ahare menî ferağını karar altına almıştır.

Bir kumarbaz mahkûm oldu

Sarıyerde Madende oturan Rizeli İbrahim Kozalak isimli bir adam bayramın üçüncü günü bazı çocuklara zarla kumar oynatırken yakalanmış ve derhal İstanbul müddeiumumîliğine sevkolunmuştur.

Suçlunun duruşması dün sabah 3 cü sulh ceza mahkemesinde yapılmış, suçsabit olduğundan İbrahim'in 50 lira para cezası vermesine ve bir gün hapsine karar verilmiştir.

nün mesaisile Elektrifikasyon bürosunun tetkikleri şayanı dikkat terakki göstermektedir. Bunların da teferüatına temas etmeliğim çok vaktinizi alır. Yalnız Kütahya Linyit havzası, Simli kurşun taharrileri ve mntaka elektrik santrah tetkiklerinin zikri ile iltifa edeceğim.

Guleman Krom madenin de bize etüdünü yapan enstitüdür. Daha birçok madenler üzerinde tetkikat ve araştırmalar yapmaktadır. Elektrifikasyon bürosu memleketimizin su kuvvetlerinden istifade mevzuunu ve pratik imkânlarını tetkik ve tesbit ediyor. Bu etütler büyük ana elektrik cereyanları tesisatı geçecek sahalarda motopomp yoluyla irtva ve iska düşüncelerini de ihtiva etmektedir.

Epey vaktinizi aldım. Sözlerimi bitireceğim. İktisat Vekili sıfatıyla, vatan daşarımıza millî ekonomi davamızda-

ki samimi müzaheretlerinden bunu millî bir cephe vazifesi telâkki etmiş olmalarından, gösterdikleri şuurlu disiplininden dolayı teşekkür etmek borcumdur.

Matbuata teşekkür

Matbuatımız, her büyük millî işte olduğu gibi, bugün, memleketin en büyük millî davası olan, endüstrileşme, iktisadî cihazlanma işinde de, büyük ve şuurlu rolünü ifa etmektedir.

Bu ciheti de takdirle kaydetmek vazifemdir. Gelecek yıl, memleketin daha ferahlı neticelerle karşılaşacağından şüphem yoktur. Çünkü, işaret ettiği yolda tereddütsüz gittiğimiz ve gideceğimiz bu yolun her merhalesinde kendisine inanmış ve bağlanmış olmanın payamsız kuvvet, zevk ve neşesini tattığımız Büyük Önderin gösterdiği ışığı takip ediyoruz.

Tarihten Sayfalar

(Baştarafı 7 inci sayfada)

Delhi Sultanı İbrahim'in askeri ise yüz bin kişiden ve bin filden ibaretti.

Fakat Babür Türk padişahına gönderdiği bir elçi vasıtasile Türk topçuları getirtmişti. Çünkü en büyük düşmanı olan Şeybaniyi mağlûp eden Şah İsmail Safaviyi Yavuz Sultan Selimin mağlûp etmesinde Türk toplarının çok büyük rol oynadığını duymuştum.

Delhinin şimalinde Cemna nehri kenarındaki Banipat mevkiinde iki ordu karşılaştı.

Sultan İbrahim Amaye kuvvetine mağrurdu ve hattâ süvarisine Babürü çevirecek şekilde manevra yapıyordu.

Sultan İbrahim'in ordusu önündeki bin kadar fil de hep birden hücumla geçtiler. Yemyeşil ovada yerler sarsılıyor, fillerin homurdanışları gök gü-rültüsünü andırıyordu. Fillerin üstündeki süslü köşlerde üçer beşer asker bulunuyor; Babürün askerleri üzerine yağmur gibi ok yağırdıyorlardı. Yalnız fillerin ayakları, karşılarındaki şu küçük orduyu çığneyip ezmek için çok bile gelirdi.

Fakat filler iki yüz kulaç kadar yaklaşınca Babür ordusunun önünde duran bir sıra asker hemen geriye çekildi ve namluları güneşten parlayan toplar birdenbire korkunç bir şekilde patlıyarak ortalığı alev ve dumana boğdu.

Topçular fillere nişan almışlar ve hedefe isabet ettirmişlerdi.

Fillerin safları dağıldı.

Ovadaki sarsıntı ve fillerin haykırışları büsbütün arttı. Bir çokları gerisin geriye dönmüşler, Sultan İbrahim askerlerini çığneyerek öldürüyorlar, safları dağıtıyorlardı.

Toplar bir daha ateş etti. Koca Hind ordusu şaşkın bir halde kaçıyor, çoğu Cemna nehrinin coşkun sularında boğuluyordu.

Babür o gün Delhiye giriyor; Babür imparatorluğunu kuruyordu.

Turan Can

Bütün memleketle karşı karşıya bulunduğum şu saniyede, onun büyük varlığı önünde huşu ile eğilmeyi en büyük vazife bilirim.

Nutuktan sonra İktisat vekilimiz aynı bina dahilinde toplanan ve vitrin müsabakası hakkında karar verecek olan heyeti kabul etmiştir. Stüdyodan oldukça yorgun ayrılan vekilimiz bir muharririmize :

— İstanbul bayram tatilinden istifade ederek dinlenmek üzere geldim, birkaç güne kadar Ankaraya döneceğim. demıştır.

Vitrin müsabakası neticelenemedi

İktisat ve Yerli Mallar Haftasının vitrin müsabakasını neticelendirmek ve müsabakada birinci gelen müesseseye mev'ut mükâfatı vermek üzere toplanan jüri heyeti hiç bir karar vermeden tekrar toplanmak üzere dağılmış-

ruz!

— Yaşasın Bedia, yaşasın Feridun!
 — Yeni çifte uzun ömür, dirlik düzenlik dileriz.

— Gelin ve güvey bir defa daha dansetsinler.. bir dans daha...

— Yeşil ağaçlar altında Bedia beyaz etkeleri ve beyaz tülü ile masallardaki peri kızlarını andırıyor.

— Görüyor musun? Ağaçların kuyuluklarına gömülme için uzaklaşıyorlar.. artık yalnız kalmak istiyorlar.

— İkişi de ne genç, ne güzel... Allah bağışlasın tam birbirine uygunlar...

— Şereflerine bir kadeh daha içiyorum.

— Şereflerine.. saadetlerine.. sevgilerine...

— Gelin nerede? Nereye gitti? Güvey de ortada yok. Gizlice sıvıştılar mı yoksa?

— Seyahat elbiselerini giymeğe gitmişlerdir. Vapur onda kalkacak.. saat sekizi geçti.

— Beyaz elbisesi ve duvağı ile onu bir defa daha görseydim keşki... Ne güzel bir gelin oldu Bedia değil mi?

— Ya.. mini mîni, cana yakın bir gelin.

— Muallâyı gördünüz mü? Ne ka-

İLÂN

Adapazarı İcra ve İflâs Memurluğundan:

Adapazarının Orta cami civarında kunduracılıkla meşgul iken kendilerinin taleplerine binaen iflâslarının açılmasına karar verilen Veli ve Nazif biraberlerin mevcut malları tasfiye masraflarını koruyamayacağı anlaşıldığından tasfiyenin basit şekilde yapılmasına karar verilmiştir. Müflislerde alacak iddiasında bulunanların alacaklarını ve istihkak iddialarını işbu ilânın neşri tarihinden itibaren 20/1/1937 tarihine müsadif çarşamba günü akşamına kadar dairemize müracaatla kaydettirmeleri ve senet ve evrak suretleri veya asıllarını ibraz etmeleri ve bu müddet içinde takip masrafları ve tasfiyenin âdi şekilde yapılması istenildiği takdirde resmen müracaat edilmesi ve başka mahalde bulunan alacaklıların alacaklarını gösterir senet ve evraklarını bu müddet içinde posta ile memuriyetimize taahhütlü olarak göndermeleri, müflislerin mallarını her ne sıfatla olursa olsun elerinde bulunduranların o mallar üzerindeki hakları mahfuz kalmak şartile bunları aynı müddet içinde daire emrine tevdi etmeleri ve etmezlerse makbul mazeretleri olmadıkça cezaî mes'uliyete uğrayacakları ve ruçhanı haklarından mahrum kalacakları ve bu müddet içinde alacaklarını kaydettirmemiş alacaklıların satış tutarının paylaşmasından mahrum bırakılacakları lüzumu ilân olunur.

İstanbul Belediyesi İlanları

Sütlücede polis karakolunun önündeki halka mahsus Millet suyu çeşmesinin memurlu çeşme yapıldığı ilân olunur. (B.) (3656)

Celâl Bayarın "SonPosta,, ya Mühim beyanati

(Baştarafı 1 inci sayfada)

— Yılbaşından itibaren meriyet mevkiine girecek olan yeni gümrük sistemimiz dahilinde ve hariçte ne gibi tesirler yaptı?

— Yılbaşında tatbika başlanacak olan bu yeni gümrük sisteminin ne gibi tesirleri olabileceği hakkında şimdiden birşey söylenemez. Tesirini o zaman göreceğiz.

— Çimento ve iplik ihtikarı olduğundan bahsediliyor. Bu hususta yapılan tahkikat bir netice verdi mi?

— Raporları henüz bana gelmedi.

— Kereste piyasasındaki küçük esnaf ve perakendeciler kereste ihtikârından şikâyet ediyorlardı. Hızır katıyatı menedildiği için işlenen mal ihtiyaca cevap veremiyormuş?

— Bununla daha ziyade Ziraat Vekâleti meşguldür.

— Ticaret odalarının ve Türkofisin lâğviyle yerine bir iktisat odaları teşkilâtı kurulmasından bahsediliyor. Böyle bir proje var mıdır?

— Geçen seferki içtimada böyle bir proje tetkik edildi. Bunun tatbiki düşünülüyor.

— Yeni kurulan ağır endüstri hak-

tır. Oldukça heyecanlı münakaşalarla cereyan eden bu içtimada ekseriyet şu fikirde bulunmuştur:

— Bu yıl müsabakaya iştirak eden vitrinler ancak çok kötü, az kötü diye tasnif edilebilirler. Bu vaziyet karşısında az kötü vitrine mükâfat vermek doğru olamaz.

kındaki düşüncelerinizi lütfeder misiniz? Meselâ Karabük fabrikaları?

— Bu fabrikalar hakkında lâzungele izahat evvelce matbuata verilmiştir. Şimdilik bu fabrikaların amele ve teknisyen evleri ve bir kısım müstemlâtin inşasına devam edilmektedir.

— Avrupa gazetelerinde demokratik ve liberal iktisat sistemleri takibinde ısrar eden devletlerin aralarında anlaşarak diğer memleketleri de tahdidattan vazgeçirmeğe hiç olmazsa bu tahdidatı tahdide irza edeceklerinden bahs olunuyor. Buna ihtimal verir misiniz? Ve böyle bir hareket bizim iktisadî hayatımız üzerinde ne gibi tesirler yapar?

— Belki böyle bir teşebbüs yapılır. Bunun bizim iktisadî hayatımıza ne gibi tesir yapacağı şimdiden kestirilemez, fakat bazı memleketler böyle yapsalar bile biz gene şimdiki gibi hareket ederiz. Yani iktisadî bünyemize en uygun gelen şekilde..

— Yerli malların kalitesini yükseltmek meselesinden sık sık bahs olunuyor. Bu mesele hakkında ne düşünüyorsunuz?

— Bizim fabrikalarımızın istihsalâtından artık kalite meselesi mevzuu bahis değildir.

— Ya eşhas elinde bulunan imalât? — Bu gibi müesseselerin kalitesi düşük mallarına karşı sıkı tedbirler alınmalıdır.

"Son Posta,,nın edebî tefrikası: 63

Yazan: Muezzez Tahsin Berkand

Bütün bu işler hazırlandıktan sonra, senelerdenberi bir köşede tozlanan doktorluk diplomasını bulup çıkardı. Sıhhiye Vekâletine bir istida ile müracaat ederek Anadolu'da bir hekimlik istedi.

— Alacağım maaş Muallâ ile bana yetişir... Yavaş yavaş müşteri de tutar, tanınmış bir doktor olurum... Belki de bir gün gene İstanbula döneceğim.. diyordu.

Gözünün önünde Muallâ ile beraber Anadolu'da geçireceği hayat canlanıyor, gece uykularını kaçırıyordu.

— Küçük bir evimiz.. bir de hizmetimiz olacak... Ben gündüzleri hastalarımı uğraşırken Muallâ evime bakacak.. geceleri de başbaşa konuşacağız.. kitab okuyacağız... O bazan iş işliyecek, dikiş diyecek.. ve bu rahat ve sâkin günler hiç bitmiyecek ve seneler bizi birbirine bağlı iki ak saçlı

ihtiyar olarak görecek.

Gecelerin getirdiği ve yaşadığı karışık hülyalar ve rüyalarından sonra gündüzün Muallâyı karşısında bulunduğu zaman artık onu uzak ve erişilmez bir kadın gibi görmüyor ve çıldırtıcı bir sevinç varlığını bir alev gibi sarıyor du:

— Muallâ benim.. benim karım artık.. Bundan sonra günlerim hep onu mes'ud etmekle geçecek... Artık onun gözlerindeki bu uzak ve soluk ışık parlayacak, yüzündeki bu derin hüznü uçuracak ve o dünyanın en çok sevilen kadını olduğu için ömrünün sonuna kadar bahtiyar olacak.

★

Bahçeden misafirlerin neşeli ve yüksek kahkahaları sıcak bir buğu gibi yükseliyor, evin içini dolduruyordu.

— Gelin ve güveyin şerefine içiyo-

dar memnun. Gözleri gülüyor âdeti!

— Fakat rengi pek soluk.

— Heleccandan olmalı.. yeğeni girdince büsbütün yalnız kalacak zavallı.

— Bedia nereye gidecekmiş?

— Floransaya, oradan Venediğe.

— Gelinin elbiselerini ve çamaşır - larını gördünüz mü?

— Evet, hepsi birbirinden güzeldi.

— Aşkolsun Muallâya... Bediyanın anası ve babası da olsa ancak ona böyle bir cihaz vereceklerdi.

— Fedakâr kız doğrusu.

— Solgun yüzile o ne kadar güzeldi bugün!

— Muallâ mı? Pek zayıflamış.. çok yorgun zavallı!

— Evet fakat gene güzel. Onda solmayan ve hırpalanmayan bir güzellik var.

Bahçede küçük masaların etrafında yer yer oturan davetliler yiyip içiyorlar ve aralarından konuşuyorlardı.

Bütün bir öğleden sonra dansetmişler, koşmuşlar, oynamışlardı... Akşamın loşluğile beraber gelen hafif serinlik hepsine yorgunluklarını hissettirdiği için artık dinlenip konuşmaktan başka bir şey istemiyor gibiydiler.

Yukarıda Bediyanın küçük odasında büyük bir telâş vardı. Gelin beyaz uzun

elbisesini çıkarmış, seyahat için hazırlanıyor, bir yandan da karşısında durduğu halde telâşla göremediği eşyalarını aramak için ortalığı allak bullak ediyor, yere düşen tülleri, kordela ve mendilleri kaldırmayı düşünmeden onları çığneyerek bir taraftan öteye gidiyor, çırpınıyor, terliyordu.

— Teyzeciğim, bej çantamı valize koymadım; kuzum onu bulur musun?

— Peki yavrum.

— Can Muallâcığım, dudak boyamı bulamadım; şuralarda bir yerde olacak. Ne olur arayiver bana!

— İşte şurada duruyor, al kızım.

Muallâ her şeyi yerleştirmek ve tamamlamak için odanın dört bucağına koşuyor, her yere yetişiyor, çantaları kendi elile kapıyor, şapka kutusunu sıkıştırıyor, en lüzumsuz işleri bile kendi elile yapmaktan istiyordu.

— Bedia, siz arka kapıdan çıkın. Bahçedeki misafirler arasından geçerseniz bin türlü muzipliklerle sizi lâfa tutarlar, önünüze geçerler.. geç kalırsınız.

Siz gittikten sonra ben onları hemen savar ve arkanızdan vapura gelirim. emi yavrum?

(Arkası var.)

İttihad ve Terakkide on sene

Altıncı kısım No. 1

ERMENİLERİN İSYANI

Yazan: Eski Tanin Başmuharriri Muhittin Birgen

Ermenilerin, Rusların teşvikile bir isyan hazırladıkları haber alınmıştı

Ruslar bizim Kafkasyada bir taarruz tecrübesine girişmiş olmamıza fena halde hiddetlenmişler, mukabil bir taarruzla memleketi istilâya karar vermişlerdi. Bunun için Ermenileri de içerden teşvik ederek Orduyu iki taraftan birden meşgul edecekler ve işi kısa zamanda bitireceklerdi.

Şimdi nazik bir mesele hakkındaki bilgilerimi ve müşahedelerimi yazmak üzereyim. Meselenin nazik olması şundandır: Ermeni isyanı ve bunu takip eden tehcir ile bu tehcir esnasındaki müesses hâdiseler, Türk milletine karşı pek fena neşriyat yapılmasına sebep oldu. Hattâ müttefiklerimiz olan memleketlerde bile bu neşriyat, sol cehah matbuatı arasında, pek şiddetli şekiller aldı. Bunun için, bir Türk sifâtile benim burada yazacağım şeyleri, belki bugünkü Ermeniler ve onlarla beraber, Türkiyede yaşayan akalliyetlerle bizim o devir tarihimize alakadar olan yabancılar, millî bir tarafgirliğin mahsulü sayacaklardır. Ben bu satırları okuyacak olan herkese evvelâ şunu söylemek isterim ki şimdiye kadar yazdıklarımı nasıl o devrin siyasetine çok yakından karışmış olduğum halde siyasî ihtirastardan tecerrüd ederek yazdığım meydanda ise Ermeni meselesinde de aynı tarzda hareket edeceğim. Şimdiye kadar Türkiyenin o devrine âit siyasî hâdiseleri yazarken siyasî bir adam, bir «İttihatçı» olmaktan ziyade hakikati seven bir «Türk» olduğumu gösterdiğimi zannedirim. Aşağıdaki satırları da tamamen bir «Türk» olarak değil, bir insan olarak yazıyorum.

İsyana hazırlık haberleri

Günün birinde hükümetin kulağına bazı haberler geldi. Bu haberlerin nereden ve nasıl geldiğini bilmiyorum. Fakat, haberler Ermenilerin bir isyan hazırlamakta olduklarına dairdir. Bu haberleri ben de, bir gün, Merkezi Umumide Talât Beyin arkadaşlarıyla konuşurken söylediği bazı sözlerden öğrendim. Talât Bey diyordu ki:

— Çok can sıkacak bir şey: Ermenilerin gene uslu oturmadıkları anlaşılıyor. Bunların Rus teşviki ile bir isyan çıkarmağa hazırladıklarına dair tek tek haberler alıyoruz. Bunun için müteyakkız bulunmaya ihtiyac var. Allahverdi de Ermeni komitelerini şu sırada Ruslara uyup da başımıza bir gaile çıkarmasalar!

Bu sözleri takip eden bir kaç gün sonra Mithat Şükrü Bey bana şu malûmatı verdi:

— Ermenilerin bir isyan hazırlamakta oldukları anlaşıldı. İsyanın aynı zamanda bir Rus hücumu ile beraber yapılacağını ve aynı zamanda memleketin muhtelif noktalarında bir anda patlayacağını gösteren pek mühim muhaberele ve plânlar hükümetin eline geçti. İş şaka değil, adamakıllı hazırlanmış umumî bir isyan şeklinde patlayacakmış. Bereket versin ki hükümet haber aldı da şimdi tedbirli bulunacağız.

İki taraflı tedbir

Hakikaten işin şakaya tahammülü yoktu. Ruslar, bizim Kafkasyada bir taarruz tecrübesine girişmiş olduğu muza fena halde hiddetlenmişler, mukabil bir taarruzla memleketi istilâya karar vermiş görünüyordular. Bunun için de bir taraftan kendileri hücum ederken diğer taraftan Ermeni komitelerini harekete geçirecekler ve orduyu iki taraftan birden meşgul edecekler kısa bir zamanda işi bitireceklerdi. Bu vaziyet karşısında hükümet içtendedirli olmak lâzımdı. Bu tedbirler itti-

Rus Çarı, Grandük Nikola ile 1915 Eylülünde bir Rus kıtasını teftiş ederken haz edilmeğe başlandı.

Tedbirler iki taraflı idi: Bir taraf tan askerî tertibat alınıyor, yani hem Kafkas cephesi takviye ediliyor, hem de isyanın çıkacağı muntakalara askerî kuvvetler toplanıyor, öte taraftan da Ermenileri bu isyandan vazgeçirmek için her çareye başvuruluyordu. Bu çarelerin esası onlarla münasebete girişilerek kendilerini isyandan vazgeçirmek idi. Derhal Ermeni patriği Zaven Efendi ve Taşnak komiteleri ile temasa geçildi. Talât Bey, bütün ikna vasıtalarına müracaat ediyor, yalvarıyor, korkutuyor, vaadlerde bulunuyordu. Ben onu ekseriya Ermeni mebuslarla konuşuyor görüyordum. O sıralarda gene onun bir hikâyesi ile öğrendim ki bizzat Enver Paşa gidip patrik Zaven Efendiyi ziyaret etmiş. Hükümetin elinde bulunan vesikalara nazaran büyük bir isyanın hazırlanmakta olduğunu söylemiş. Zaven Efendi ise kendisinin böyle bir şeyden haberdar olmadığını ileri sürmüştü. Vazifesinin sırf ruhanî bir vazife olduğu perdesi arkasına saklanarak, esasen böyle bir şey olsa bile bundan kendisinin haberdar olamayacağını, bununla beraber bu haberlere inanmamak lâzım geldiğini, bunların bir takım provokatörlerin eseri olmak icap ettiğini söylemiş ve fakat, bunlara rağmen gene siyasî Ermeni mahafili ile temas ederek işi anlamıya çalışacağını ve böyle bir teşebbüse ihtimal vermemekle beraber lâzım gelen tavsiye ve nasihatlerde kusur etmeyeceğini ilâve etmiş.

Talât Bey o gün bunu anlatırken şunları da ilâve ediyordu:

— Zaven Efendiye Enver Paşayı mahsus gönderdim: Harbin amir ve mes'ulü odur. Onun ne kadar enerjik ve şakaya gelmez bir adam olduğunu da herkes bilir. Onun söyleyeceği sözlerin tesiri de başka türlü olur. Fakat, aldığı cevaplara dair söylediklerine göre sözlerinin tesir yapmış olacağını tahmin etmiyorum.

Nasihatlar tesirsiz kaldı

İki üç gün sonra anlaşıldı ki Enver Paşanın patrik efendiye söylediği sözlerin tesiri olmamıştır. Çünkü ikinci bir karşılaşmada patrik efendi alınan malûmatın sırf provokatör haberleri olduğu noktasında ısrar etmiştir. Enver Paşa kendisine şöyle söylemiş:

— Ermeni istiklâl mi istiyorsunuz? Büyük bir Ermenistan krallığı mı yapmak arzusundasınız? Her millet kendisi için büyük bir istikbal tasavvur edebilir. Fakat, size bunun için şunu tavsiye ederim. Bizim mağlûp olmamıza bekleyiniz. Biz mağlûp olursak o zaman istediğinizi yapabilirsiniz. Fakat,

mağlûp olmadıkça kendimizi şiddetle müdafaa ederiz. Bizi arkadan vurmak istiyen her hareketi en şiddetli surette tenkil etmek bizim için sade bir hak değil, bir de borçtur. Bizi vurmaya kalkmayınız, mukabelemiz şiddetli olur!

Bu sözlerin mantıkî ve ciddî sözler olduğunda hiç şüphe yoktu. Ermeni komiteleri, Ermeni milletinin selâmeti namına, her köşesi seferber halde bulunan bir memlekette, bilhassa plânları keşfedilmiş bir isyana gitmemekle mükellef idiler. Geriye dönmeleri ve beklemeleri lâzımdı. (Arkası var)

HASAN

Acı Badem Kremi

Acı badem kremi cilde yarar. Cilde hayat, düzgünlük ve taravet verir. Cildin kirlerini, zehirlerini, fena yağlarını temizler. Buruşukluklarını, lekelerini, çillerini, ergenliklerini, sivilcelerini ızale eder. Çirkin çehreyi güzelleştirir ve ihtiyarlığı gençleştirir.

Fakat acı badem kremi herkes yapamaz ve bu kremi mutlaka acı badem yağ ile yapmak lâzımdır. Bu hem müşkül ve külfetli, hem pahalı bir iş olduğundan biraz acı badem, esansile vazelin yağını karıştırarak yapılan kremleri kullanan bayanlar cildlerini bozuyorlar..

Halis acı bademden pek büyük fedakârlıklarla istihsal edilen hakiki acı badem yağını krem haline getirmiş olan kolonyasile ve müstahzarat ile meşhur eczacı Hasan'dır ki: İrtiyatı nefis ve caziptir.

Hasan acı badem yağı kremile, Hasan yağsız kar kremi ve Hasan yarım yağlı gece kremi bayanlar seve seve kullanmakta ve eczacı Hasanı tebrik etmektedirler.

Sabun, kolonya, losyon, lāvanta, briyantın, saç suları, sürme, pudra, traş bıçağı, diş fırçaları, diş suları, diş macunları ve her türlü irtiyat ve müstahzaratla mutlaka Hasan markasını isteyiniz ve arayınız. Hasan deposu: Ankara, İstanbul, Beyoğlu, Beşiktaş, Eskişehir.

Hikâye

İdam mahkûmu

Yazan: Maxence vander Meersh (1)

Çeviren: Nurullah Ataç

Chambry, sonbaharın altın sarısına boyadığı ihtiyar ıhlamur ağaçları arasında uzanan yoldan otomobile gidiyordu. Sağında tarlalar; solunda hapishanenin uçsuz, bucaksız dimdik duvarı.

Demir zırlı koca kapının önünde durdu, otomobilinden indi, kapıyı çaldı. Kafesli bir çelik levhanın arkasından bir küçük tahta pencere yarı açıldı ve hututu pek iyi seçilemeyen bir yüzün beyazlığı belirdi. Chambry:

— Açınız, dedi, ben, avukat.

Dağ bir kapı aralık edildi. Chambry içeri girdi. Zindancı mandalı bir çene kemiği gibi şaklıyan kapıyı tekrar kapatarak:

— Buyurun, efendim, dedi.

Chambry, duvarların teşkil ettiği dimdik yarlar arasında bir gölge kuyusuna benziyen avlıdan geçti. İkinci bir parmaklığa vardı, oranın da kapısını çaldı. Ta uzaktan, o güne kadar tanımadığı bir gardiyan gözüktü. Chambry parmaklıkların arasından yine:

— Açınız, dedi, ben avukatım.

— Kimi görmeğe geliyorsunuz?

— Andrioux'yu.

— İdam mahkûmunu mu? Onunla görüşmek için müsaadeniz var mı?

— Müsaadenameyi hapishane kalemine vermiştim. Ben mahkûmun avukatıyım.

Gardiyan kapıyı açmadan koridorun öbür ucuna, kaleme gitti. Bir dakika sonra döndü, hiç bir şey söylemeksiz kapıyı açtı, avukatı içeri aldı, kapıyı tekrar kapattı.

— Nasılsınız bakalım, dostum?

— Her şey yolunda. Her şey düzelecek.

— Çok iyi. Maneviyatınızı bozmuyorsunuz.

— Size söyledim ya! benim umurumda değil. Fikirleri uğrunda ölen insanın şikâyeti hakkı olmaz. Ölümü göze almış demektir.

Küçük hapishane hücresinde ikisi yalnızdılar. Chambry çantasını masanın üzerine koymuştu. Uzun boylu, uçuk benizli, çökük yanaklı bir delikanlı olan anarşist Andrioux, avukatın verdiği si-

garayı, dumanı derin derin içine çekerek, içiyordu.

Andrioux, fikirlerini nazariye halinde bırakmayıp fiile

de geçmiş, heyecanı ifrata varan insanlardandı.

Bir kimsenin ölümü ile neticelenmiş siyasî mahiyette bir komploya karışmıştı. Jüri heyeti, bir ders olsun diye hiç bir müsamaha göstermemiş ve bütün mazmunları - her birinin bu işte ne dereceye kadar hissesi olduğunu araştırmaksızın - toptan mahkûm ettirmişti.

Avukata:

— Ben kellemi çoktan feda ettim, dedi. Affedilip edilmeyeceğini tase bile etmiyorum...

— Benim ümidim var...

— Benim için bu işin bir an önce bitmesi daha iyi. Hele şu doktor Priems'in söylediği iş olursa... Doğrusu o harikulâde bir şey. Çok... çok iyi olacak! Siz ondan bir haber aldınız mı?

— Evet.

— İyi haber mi bari?

— Maatteessüf hayır.

Anarşistin yüzünde müthiş yeis alâmi belirdi. Dişleri arasından:

— Köpoğlular! dedi.

Parmakları arasında tüten sigaraya bakıyor, onu ağzına götürmek aklına gelmiyordu.

— Niçin reddettiler? diye sordu.

— Doktor Priems, sizin hayatınızın tababetin istifadesini mucib olacak bir surette feda edilmesi talebinde bulunduğunuzu öğrenince hemen beni görmeğe geldi. Ben kendisine, bir mektubla müddeiumumlîğe müracaat etmesinin tavsiye ettim...

— Sonra?

— Yazdığı mektubda, genç bir hastasının, böbreküstü guddelerinin kifayetsizliği yüzünden ölmek üzere olduğunu anlatmış. Sizin idamınızdan evvel, guddelerinizden birini alıp ona aşılamağ için müsaade istemiş. Bir

diriden alınacak aşının daha faydalı olacağını zannettiğini ve sizin de bu harikulâde fedakârlığa razı olduğunuzu söylemiş...

Onları biliyorum, ne cevap vermişler?

— Müddeiumumlî böyle bir şey müsaade edemeyeceğini söylemiş. Çünkü, fevkalâde bir talik eseri olarak ameliyat iyi netice verir de hasta kurtulursa siz bir kahraman sayılmıyorsunuz, idamınıza imkân kalmazmış.

Anarşist acı acı:

— Evet, dedi, benim bir kahraman olmama müsaade yok.

Bir müddet sustular. Andrioux biraz daha sararmıştı.

— Ya o zavallı? dedi, belki o kurtuldu.

— Ne yapalım?

— Desenize ki ona da ümit kapısı bırakmıyorlar.

— Yine bir tecrübe edecekler.

— Nasıl tecrübe edecekler?

— Bilmem... Priems diyor ki... Nasıl anlatayım? İcab ederse...

Avukat şaşırmış, kekeliyordu. Andrioux:

— Anladım, dedi. Ben öldükten sonra, değil mi? Benim kafam kesilir kesilmez tecrübeyi yapacaklar, öyle değil mi?

— Bilmem...

— Pekâlâ! hiç üzülmeysin, anlaşıldı... Omuzlarını silkti.

— Budalalık! Öbür türlü çok daha iyi olurdu! Her ne ise! razı olmamışlar. Hele bir sigara daha lütfedin, burada pek bulunmuyor. Allah yine de sizden razı olsun...

Odasında yalnız kalınca Andrioux yatağına oturdu, ağlamağa başladı.

Son arzusunu, faydalı olmak, bir can kurtarmak arzusunu, bu hülyayı da tahakkuk ettiremeyecekti. Bir can kurtarsa bile bunu ancak ölümlünden sonra, kendisi farkına varmadan, haberi olmadan yapacaktı. Bir takım şursuz hayvanların da ölümlünden insan oğluna fayda gelebilir; fakat bu onlar için bir meziyet sayılır mı? Kendisinin bir fedakârlıkta bulunmasına razı olmuyorlar; halbuki şimdi istiyen istiyen, gönül rızası ile vereceği bir şeyi, ölümünden sonra çalar gibi almağa tercih ediyorlar. Hem de o zaman belki hiç bir işe yarayacak.

— Kahraman olmamıza müsaadeleri yokmuş!

Andrioux, ruhunda o anda hissettiği çöküntüyü, idam hükmünü dinlediği gün bile hissetmemişti. Haftalardan beri bu ümid, hayatını bir insana feda edebilmek ümidi onu gaşyetmiş, ruhuna bir sükün vermişti.

— Öteki zavallı da bu yüzden belki ölecek! dedi.

O tanımadığı, görmediği, fakat yaşamasına sebep olacağı umduğu hastayı düşünüp onun haline acıyordu.

— Zavallı delikanlı!

İçinden: «Ama, dedi, ben öldükten sonra o ameliyatı yine yapacaklar. A-caba bir faydası olur mu?» Henüz ta mamile ölmemiş etinin bir parçası a-caba o hastaya can verebilecek mi?... İşte asıl ehemmiyetli olan taraf bu.. Andrioux'nun istediği de zaten bu değil mi?

Faydalı olmak! Ölümünden sonra olsun, ne çıkar? Yine arzusu yerini bulmaz mı? Hayatını ilim uğrunda tehlikeye koymağa rıza göstermekle yine gurura, nahvete kapılmış oldu. Şunu anladı. Bu gururdan da silkinmeğe muvaffak oldu. Bir hayvanın vücudu nasıf işe yarar, onun vücudu da öyle yarıyacak. Varsın öyle olsun! Yine işe yaraymış sayılmaz mı? Asıl istediği de bu değil mi?

Andrioux işte asıl o anda, bir kahraman olmaktan da vazgeçtiği anda, kendi de farkına varmadan, hakikî kahramanlığa erdi ve kanunlarını kabul etmediği cemiyete karşı borçlarını ödemiş oldu.

Avukat Chambry:

«Kısık oğlu da ne garib mahlûk - tur!...» diyordu.

(1) Maxence van der Meersh L'Empreinte du Diece «Tanrının izi» adlı romanı ile bu yılın Goncourt mükâfatını kazandı.

"Son Posta", nin tefrikası : 63

— İKİNCİ KISIM — A. R.

Cemil Maşaya fikirlerini korkusuzca söylüyordu. "Çarlık diyordu, milleti aldatan, uyuşturan ve milyonlarca insanın kanını emen bir düşmandır," genç kız ellerini birbirine kilitleyerek Cemile yalvardı: "Bunlar çok korkunç şeyler Allah aşkınıza söylemeyiniz!",

— Evet.

— Bu adam, bu düşmanını ortadan kaldırmak istiyor. Sana, müracaat ediyor. On altın veriyor. «Bu adamı öldür.» diyor... Söyle bakalım; on altın mukabilinde, o adamı öldürebilir misin?..

Maşa, bütün vücudile sarsıldı. Başını iki tarafa salladı:

— Hayır.. Allah göstermesin.

Diye bağırды.

— Yirmi altına?..

— Hayır.. hayır..

— Yüz altına?..

— Hayır.. mümkün değil..

— Haa.. şimdi beni dinle... İşte.

şu anda memleketinizde, tıpkı senin gibi düşünen bir çok insanlar var ki; bunlar, sadece bir boğaztokluğuna, bir çok zavallıların peşlerinde geziyorlar.. vatanperverleri takip ediyorlar.. Bunların hareketlerini hükümete haber veriyorlar.. onları kazakların kurbaçları altında parçalana parçalana, zindanlara, Sibiryalara göndertiyorlar.. hattâ; çoğunu, ipe çekiyorlar.. ölüm mangallarının insafsız kurşunları karşısına sevk ediyorlar... Belki, bunların adlarını sen de işitmişsinizdir. Bunlara; hafiye, casus diyorlar.

Maşa, kıpkırmızı kesilmişti. Başını tamamiyle göğsüne eğmişti. Sanki, beynine indirilen bir darbe altında sersemlemiş gibi idi... Dudakları titremiş; şaşkın bir vaziyetle:

— Fakat.. onlar.. bir vazife ifa etmiyorlar mı?.. Çarlığın.. ve.. dinin düşmanları..

— Dur.. daha sözümü bitirmedim... Evet; onlara, hafiye ve casus diyorlar. İhtimal ki; bu hafiye ve casusların çoğu, kendilerinin hayırlı bir iş gördüklerini zannediyorlar.. ve; bilmiyerek, istemiyerek bir takım felâketlere sebebiyet veriyorlar. İşte böylece de, farkında olmıyarak büyük bir vicdani

Bir Doktorun**Günlük**

Cumartesi

Notlarından

(*)

Kalb hastalıkları

Kalb hastalıklarının sebebi ekseriyetle hâd ve ateşli romatizmadır. Diğer müzmin ve entani hastalıkların ihtilâti olarak ta kalbin kapakları hastalanır. Esasen kalb hastalığı demek kalbin boşluklarındaki kapakların bozulmasıdır. Yokmuş çıkarken, merdiven çıkarken nefes darlığı ve çarpıntı hissederler. Acele yürümeye, koşmağa gelemeler. Ağır işlerde çalışamazlar. Kalb hastalığı olanlar hafif işlerde katipilik, bankacılık, memurluk gibi işleri pekâlâ yapabilirler. Kalb hastalığına müptelâ olanlar sigarayı, alkollü içkileri kat'iyen kullanmamalıdır. Bunları kullanırlarsa hayatları muhakkak surette kısılır. Soğukalgınlığı hastalıkları hele zatürree, zatülcenp onlar için çok tehlikelidir. Kendilerini çok muhafaza etmeye mecburdurlar. Kalb hastalığı olan kadınlar gebe olmamalıdır. Hastalıkları artar, tehlikeye birdenbire baş gösterir. Kalb hastalığı olanlarda cinsî münasebetler çok mutedil olmalıdır. Hiddet, heyecan, korku kendilerine çok fenalık yapabilir. Yemeklere bilhassa akşam yemeklerinin çok hafif olmasına dikkat etmelidirler.

(*) Bu notları kesip saklayınız, yahut bir albüme yapıştırıp koleksiyon yapınız. Sıkıntı zamanınızda bu notlar bir doktor gibi imdadınıza yetişebilir.

bir cürüm işliyorlar.

— Lâkin.. Çarlık.. ve, din...

— Dur, kızım.. şimdi, onlara cevap vereceğim... Sen; oldukça okumuş yazmış.. hattâ, epeyce zeki bir kızsın. Gözlerini yum. Şu, koca çarlık ülkesinin içyüzünü düşün. Acaba, çarlık bugün Rus milletinin saadetini temin edebiliyor mu?..

—

— Ben.. şurada; memleketinizde yabancı sıfatile bulunduğum halde, hergün bir çok sefalet hikâyeleri dinliyorum; ve bu yüzden de bir çok ahlak faciaları işitiyorum. Yalan mı, bunlar?..

—

— Soruyorum, sana.. eğer sen çalışmazsan, babanın hali ne olur?..

— Açlıktan ölür.

— Annen?..

— O da.

— Ya, kardeşlerin?..

— Tabii.. onlar da.

— Fakat sen burada; babana, anana ve kardeşlerine birer lokma ekmecek tedarik etmek için ıstıraba, meşakkate, hattâ.. ben, pekâlâ farkındayım, Maşa.. hattâ, vicdanını ve hissiyatının hilâfına olarak bir çok fedakârlıklara katlanırken; çarlık sana merhamet ediyor mu?..

—

— Senin yerine, ben cevap vereyim; hayır... Koca Rus ülkesini dolduran açlara, sefillere acıyor mu?.. Hayır... Pislikten, hastalıktan, bakımsızlıktan çürüyenlere; tifostan, koleradan, bin bir hastalıktan ölenlere başını çevirip bakıyor mu?.. Hayır... Öyle değil mi, Maşa.. eğer söylediklerim bir hakikat değilse, beni sustur.

—

— Şu halde.. Çarlık; senin, ve senin gibi milyonlarca zavallının dostu değildir. Bilâkis, düşmandır. Hem de nasıl?.. Milleti aldatan, yüzüne gülen, ve milyonlarca insanın kanını emen bir düşman..

Maşa, kıvrandı. Ellerini birbirine kilitleyerek, Cemil'in yüzüne baktı.

— Ah, bunlar.. çok korkunç şeyler.. söylemeyin.. Allah aşkınıza söylemeyin..

Diye yalvardı.

Cemil; bir elini, Maşanın omuzuna bastırdı:

— Pekâlâ.. söylemeyim. Fakat sen, bir tek kelime ile cevap ver. Söylediklerim, bir hakikat mı, değil mi?..

— Sormayın.. çok rica ederim, bana böyle şeyler sormayın.

— Soracağım, Maşa.. bilhassa sana soracağım.. ve.. artık sana açık söyleyeyim, Maşa.. seni, istemiyerek gittiğin, o yanlış yoldan çevirmeye çalışacağım.

Maşa, ellerini yüzüne kapadı.

— Fakat.. ben size fenalık etmedim. Yemin ederim.. nasıl isterseniz, öylece.. beş bin yemin ederim.

— Yemine hacet yok, Maşa.. bunu ben, tamamiyle biliyorum. Ve, onun içindir ki seninle, hiç çekinmeden görüşüyorum... Korkma. Cesur ol. Mademki, fedakârlık edecek kadar kendinde bir kudret görüyorsun; o halde, hakikate karşı atl. Hem memlekete, hem kendine faydalı ol.

— Ooh!.. Ben bunu istemez miyim, zannediyorsunuz. Ve, acaba istemedim mi?.. Fakat.. anam, babam, kardeşlerim.. onlar, açlıktan ölecekler...

(Arkası var)

« Son Posta » nin Tarihi Tefrikası : 2

Yazan : Celâl Cengiz

Tanzer atını mâbede sürdü, Tunçayı birdenbire atının üstüne çekti ve....

Kralın yeğeni herkesin gözü önünde mâbede girmiş, sevgilisini kurtarmıştı... Şimdi Fırat kıyılarında ağaçlık bir bahçede oturuyorlardı. Tunçay, Tanzerin dizinde yatıyordu. Mes'uttular...

Dünkü kısmın hulâsası

Sumerlilerin en parlak devirlerinde Kral Gudea'nın kız fena halde hastalanıyor. Halk payitaht olan Ur şehrinin mâbedlerine koşarak dua ediyorlar. Rahipler, Gudea'nın kızının iyi olabilmesi için masum bir kızın kanının akıtılmasını şart koşuyorlar. Bu kız seçiliyor: Demirci Taner'in on sekiz yaşındaki kızı Tunçay. Taner kızının kurban edilmesine güçlüğüle razı oluyor, ve başını alarak dağa çıkıyor. O rada kızın sevgilisi ve Kralın yeğeni Tanzer'e rast geliyor. Vaziyeti anlatıyor. Tanzer, sevgilisi Tunçay'ı kurtarmak için şehre koşuyor. Halkın genç kız hakkındaki konuşmalarını işliyor.

Roman devam etmektedir.

— O halde kızın temiz kanlı ve temiz yürekli değilmiş. Mâbut Enhil ancak günahsız kızların kanını kabul eder.

— Haydi sus. Benim kızım güneş kadar temiz, yıldızlar kadar lekesizdi.

— Bilmediğin bir günahı olsa gerek. Eğer günahsız olsaydı, Gudeanın anası ölümden kurtulurdu.

— Demirci Taner'in kızını benim kızından daha temiz kanlı mı sanıyorsun?..

— Ben senin kızını bir gün Fırat boylarında destisini doldururken görmüştüm.. aldığı suyun yarısını bastığı yere döktü.. bunu gözlerimle gördüm. İnsan içeceği suyu, çiğnediği yere döker mi hiç?..

— Bu, erkek yüzü görmemiş bir genç kız için günah sayılmaz. Fakat ben, Tunçayı Tanzerle bahçede başbaşa otururken gördüm. Onun kanı, benim kızımın kanından daha temiz olmasa gerek.

— Ne diyorsun.. Tanzerle Tunçay birbirini seviyor mu demek istiyorsun?..

— Böyle bir şey demek istemedim. Sadece onları başbaşa gördüğümü söyledim. Mâbut Enhil böyle şeylerden hoşlanmaz.. değil mi?

İki ihtiyarın konuşması çok sürmedi. Birdenbire kalabalık arasında bir çığlık koptu.. mâbedin dışında toplananlar birbirini çiğnercesine koşmağa ve bağırmağa başladılar.

— Bu ne rezalet!.. Bu ne saygısızlık!..

Bir küçük çocuk sesi herkesi hayrete düşürmüştü:

— Ah.. ölüyorum. Tanzerin atı bacaklarını çiğnedi.

Ortalığı altüst eden bir atının kalabalığı yararak mâbet kapısına doğru koştuğu görüldü.

— Tanzer... Tanzer.. ne yapıyor sun?.. Çocuklarımızı çiğneyorsun.. atını süreceksin yer bulamadın mı?..

Tanzer - yıldırım gibi koşarak mâbet kapısına tam vaktinde yetişmişti. Rahipler Tanzeri görünce şaşkınlara.

— Burada at sürülür mü?

Demiye meydan kalmadı.. Tanzer genç kızın boynunu vuracak olan Asunun bileğine sarıldı.

— Onu öldüremezsin, Asu! O benim sevgilimdir.

— Gudea emretti.. babası kendi elile getirdi. Tanrının gazebinden kurtulmak için onu öldürmeliyiz. Bırak bileğimi!..

Sumer kralı, Tanzeri at üstünde görünce gözlerini elile kapadı:

— Mâbet önünde at sürülür mü hiç?.. tutun bu saygısızı..

Mâbede at gelmek bile günah sa-

yırdı. Kral Gudea buradan atla geçeceği zaman atından iner, öyle geçerci. Kralın muhafızları Tanzerin atının dizginlerine sarılmak istediler. Fakat, geç kalmışlardı. Tanzer sevgilisini bir atlıştta atının üstüne çekti ve ayağının opuklarını atının karnına vurarak öyle bir sıçrayış sıçradı.. öyle bir atılışla yürüdü ki.. Tanzerin şaha kalkan atının altında kalmamak için herkes birbirinin üzerine yağarak kaçmıştı.

Gudea yeğeninin bu çığınca hareketini görünce:

— Tanrının gazebinden nasıl kurtulacaksınız?

Diye söylenmekten başka bir şey yapamadı. Ve muhafızlarına dönerek:

— Bırakın, dedi, dilediği yere gitsin. Dönüp dolaşıp gene buraya başvuracak.. gene mâbet de boyun eğecektir.

O güne kadar mâbette kesilen insan kurbanlarının böyle ölümden kurtulduğu görülüş, işitilmiş değildi. Herkes yerlere eğilerek Tanrıya yalvarıyordu:

— Bizim suçumuz yok, Ulu Tanrı! Sen bizi bütün fenalıklardan ve bütün felâketlerden koru! İçimizde kan akıtılacak Tunçaydan daha suçsuz, daha temiz kızlar var. Hepsini senin yolunda kurban vermeye hazırız!

Mâbet önündeki kargaşalık çok sürmedi. Gudea mâbede girdi.

Tapınma başladı.

İlkönce (şiddet ve felâket mâbudu) Enhilin heykeli önünde dizçöküp yalvardılar:

— Sana Tunçaydan daha temiz kanlı bir kurban bulup hediye edeceğim. Bizi şiddet ve felâketlerle perişan etme! Bizi affet! Ve sen Gudeanın biricik kızını da çektiği işkenceden kurtar! İstiraplarını azalt! Bu yıl ıstırap çekti.. çok üzüldük.. sen gelecek yılımızı bu yıla benzetme! Biz dertleri aşkın ve yürekleri taşkın bir ulusun çocuklarıyız. Artık usandık bu sonsuz ıstıraplardan...

Bundan sonra tapananın batı yüzüne başlarını çevirdiler.

(Güneş) in Sumer dağı arkasına devrildiği sırada başlarını yerden kaldıran Sumerliler şimdi ellerini göğe doğru uzatarak Ulu mâbutları (güneş) e yalvarıyorlardı:

— Mâbut (Enhil) in gazebinden sen bizi koru, ey Ulu Tanrı! Biz, yer yüzünde yaşayan insanların en suçsuzu, en temiz yürekliyiz. Bize el uzatmayanın elini kesmedik... Yurdumuzun çiğnemiyenlerin ayağını kırmadık. Hırsızları, yalancıları, sahtekârları cezalandırıyoruz. Komşusunun malında, canında gözü olanların gözlerini çıkarıyor ve kimsesizlerin mallarını, canlarını koruyoruz. Sen bizi (Enhil) in şiddetinden korumakta neden gecikiyorsun, Ulu Tanrı!

Mâbedin alçak sütunları arasında yükselen bu ses, bir inilti halinde ve bir ağızdan çıkıyor gibiydi.

Duadan sonra mâbedin Asularından biri kralın yanına sokuldu:

— Emrediniz de (Enhil) e yeni bir kurban arasınlar...

Gudea ihtiyarları başına topladı. Ve yirmi dört saat içinde yeni, temiz kanlı bir kurbanlık kız bulunmasını söyledi.

Mâbet boşalırken güneş Sumer dağının arkasında kaybolmuştu.

Sumerlilerin en büyük mâbudu olan

(güneş) o akşam karabulutlar arasından süzülüp giderken, Sumerliler çok kederli ve muztarip görünüyorlardı.

(Ulu mâbut) o akşam dünyaya veda ederken, neden bulutlara bürünmüştü?..

Nereye gitsek, Enhil tepemizde..

Fırat kıyılarında ağaçlık bir bahçeye sığınmışlardı.

Tunçay, Tanzerin dizinde yatıyordu. Uyanıklılar..

Ay ışığı Fıratın şırl şırl akan bere rak suları üzerinde titreyordu.

Yavaş yavaş konuşuyorlardı:

— Beni sevdiğini işte bugün anladım, Tanzer!

— Seni ölümden kurtarmak borcumdu. Bu yüzden Gudeayı darıltmam.. sen memnunsun ya!

— Darılan yalnız Gudea mıdır? Mâbut Enhil'i unutmuyor musun? O, nereye gitsek, tepemizedir.

— Merak etme.. bu sıkıntı ancak yarın akşama kadar sürecek.

— Niçin?.. Enhilin bizi affedeceğini mi sanıyorsun?

— Bizim mâbut Enhil'e karşı işlenmiş bir suçumuz yok. Gudea senin yerine elbette yeni bir kurban bulacaktır. Yarın akşam onun kanı akınca, (şiddet mâbudu) nun hiddet ve gazeli geçer. Biz de felâketten kurtuluruz..

— Ölümden kurtuluşuma babam sevinecek mi acaba? Yoksa o da (şiddet mâbudu) ndan korkarak beni suçlu mu görecektir?

— Hayır.. merak etme! Babam bu haberi alırsa çok sevinecektir.

— Nereden biliyorsun?

— Ben senin kanının akıtılacağından duydum. Dağda dolaşıyorlarmış çok kederliydi..

— Halbuki ben onu mâbette sanıyordum. Demek benim ölümlümü görmemek için, kendini dağlara atmış. Zavallı babam! O ne temiz yürekli bir adamdır..

— Bilirim babamı ben! Taner (Ur) şehrinde kimseye fenalık yapmayan ve yıllardanberi ekmeğini demir üzerinde örs sallamakla kazanan bir işçidir. Böyle bir adamın kızı nasıl oluydu ceylân boğazlanır gibi öldürüldü?

— Aman Tanzer, dikkat et.. düşünerek konuş. Bu sözlerinle de mâbut Enhil'i hiddetlendirmiş olmayasın!

Tanzer elindeki taş parçalarını Fırat'a atarak, suyun üzerinde beliren ve birbiri ardınca uzayıp giden çizgilere dalgın dalgın bakıyordu.

Birden suyun üstünde dolaşan gözlerini sevgilisinin yüzüne çevirdi:

— Bu gece burada yatacağız, değil mi?

— Nasıl istersen..

— Şehre inemeyiz.. belki bizi ararlar.

— Hiç olmazsa iki gün olsun gözden uzak kalmayız. Benim yerime verilecek kurbanın kanı akıncaya kadar şehre inemeyiz..

— Ondandır.. iki gün sonra ne olacak?

Tunçay gözlerini kapayarak, tatlı bir gülüşle cevap verdi:

— Ondandır.. iki gün sonra seni bilirsin.. Tanzer! İstersen beni babama teslim edersin.. istersen babamın isteğiyle yanında kalırım!

— Babam, senin benim olmana engel mi olacak sanıyorsun? (Arkası var)

En iyi ve en mükemmel mallar

Rekabet kabul etmez flatlar.

BEYOĞLUNDA
BAKER

Stoklarımız tükenmeden ihtiyaçlarınızı temin ediniz.

İ L Â N

Adapazarı İcra Memurluğundan :

(Adapazarı şimendifer İstasyon müteahhidi İsmail.)

Hacı Numana olan borcunuza mukabil evvelce demiryollarındaki istihkakınızdan ihtiyaten haciz olunan (671) liranın icraen haczine karar verilmiş olduğu 103 üncü maddeye istinaden davetiye tebliği yerine kaim olmak üzere ilânen tebliğ olunur.

1937 YILBAŞI

Hava Kurumu Büyük Piyangosu

BÜYÜK İKRAMIYESİ**(500.000) Liradır.**

Ayrıca : 200.000, 150.000, 100.000, 70.000, 60.000

50.000, 30.000, 20.000, 15.000 Liralık

ikramiyelerle (400.000 ve 100.000)

Liralık iki adet mükâfat vardır.**Keşide Yılbaşı Gecesi yapılacaktır.****Biletler : (2,5), (5) ve (10) Liradır.**

Vakit kaybetmeden hemen biletinizi alınız...

Dahiliye Vekâletinden:

1 — Vekâlet ihtiyacı için almak 350 ton kok kömürünün mübayaası kapalı zarfla eksiltmeye konmuştur.

2 — Eksiltme 21/12/936 pazartesi günü saat 15,30 da Ankarada Yenisehirde Vekâlet binasında toplanacak satınalma komisyonunca yapılacaktır.

3 — Muhammen bedel 10,500 liradır.

4 — Muvakkat teminat 787 lira 50 kuruştur.

5 — İsteklilerin buna dair olan şartnameyi Vekâlet Levazım Bürosundan alabilirler.

6 — İsteklilerin 21/12/936 günü saat 14,30 za kadar teklif mektuplarını satınalma komisyonu reisliğine vermeleri ve malbuz almaları lâzımdır.

7 — Posta ile gönderilecek teklif mektuplarının yukarıda yazılı saatte Reisliğe gelmiş bulunması şarttır. Postada olacak gecikmeler muteber değildir. «1988» «3413»

Darphane ve Damga Matbaası Müdürlüğünden:1 — 150 adet döküm potası ile 60 dane kapağı kapalı zarf usulile,
2 — Matbaa için tahminen 150 kilo Çizgi, 1800 adet köşe çizgisi ve 543 kilo muhtelif puntoda hurufat ve 132 kilo espas, anterlin ve katrat açık eksiltme ile alınacaktır.

3 — Tahminen 50.000 kilo kırpıntı kâğıt ve 2.000 kilo kurşun remadı ve 1.200 kilo kırpıntı deri ve 150 adet çimento torbası ve 2500 kilo hurda çelik parçaları ve iki adet müstamel çini ve bir adet gaz sobaları pazarlıkla satılacaktır.

4 — Pota ve kapakları muvakkat teminatı 250 liradır. Eksiltmesi 25/12/936 saat 14 de.

5 — Hurufat ve çizgilerin muvakkat teminatı 120 liradır. Eksiltmesi 28/12/936 saat 14 de.

6 — Diğer eşyanın kısım kısım pazarlıkla arttırmasına 30/12/936 saat 14 de başlanacak ve teklif mektupları eksiltme saatinden bir saat evvel Müdüriyete tevdi olunacaktır.

7 — İstekliler şartnameleri almak nümuneleri ve satılacak eşyayı görmek için 14/12/936 dan itibaren her gün saat 15 de İdareye müracaat edilebilir. «3516»

İHAZ
MÜLVESİ
İSTANBUL

Bu yaşta böyle
GÜLEBİLMEK İÇİN
ŞİMDİDEN BİRİKTİR

TÜRKİYE BANKASI

Bütün kremlerin içinde birinci olan ve daima birinci kalan Krem Pertev oldu. Bu Krem Pertevin her zaman pek büyük bir itina ile ihzarından başka bir şey değildir. Krem Pertevin terkinbine (gayrisaf) hiçbir madde giremez.

Kayıp: İstanbul seyrüseferinden aldığım 181 No. lu motosiklet plâkasını kaybettim. Yenisini alacağımdan eskisinin hükmü yoktur.

Bebek Sağlık Ap. 5 No. Mümtaz

Doktor Hafız Cemâl
Dahiliye mütehasssı

Pazardan maada hergün 3 - 6
Divanyolu(104) No. Telefon: 22393
Tel. Kandilli 38 - Beylerbeyi 48

İ L Â N

Adapazarı Hükûmet konağında ve İcra dai esinde çalışan manufaturacı Ali Rıza oğulları İbrahim Hilmi biraderlerin konkordato komiseri Hakkı Armutçu oğlu tarafından:

Adapazarında Uzunçarşıda manifatura ticaretille meşgul iken konkordato akdi talebinde bulunan İbrahim Hilmi biraderlerin talepleri icra tetkik merciince kabul olunarak iki ay mehil verilmiş ve bunlarda alacak iddiasında bulunanların alacaklarını kaydettirmeleri hakkındaki ilân da Son Posta gazetesinin 11/11/936 tarih 2257 sayılı ve Cumhuriyet gazetesinin 15/11/936 tarih ve 4494 sayılı nüshalarile ilân ettirilmiş ve mezkûr ilânın muayyen müddeti geçerek konkordato teklifini müzakere etmek için alacaklıların davetine sıra gelmiş olduğundan İbrahim Hilmi biraderlerde alacak iddiasında bulunup alacaklarını kaydettirmiş olan alacaklıların konkordato teklifinin müzakeresi günü olarak tayin olunan 13/1/937 tarihine müsadif çarşamba günü saat 14 de toplantı için tensip olunan Uzun çarşıda Ticaret Odası binasının içtima salonunda bizzat veya bilvekalâ hazır bulunmaları ve 3/1/937 tarihinden itibaren de vesikaları tetkik edilmek üzere komiserliğe müracaatları lüzumu ilân olunur.

Akay İşletmesinden:

1. — Yalova kaplıcaları methaline iki kilometre mesafede asfalt şose üzerinde gösterilecek mahalde yaptırılacak Elektrik santrali tesisatı kapalı zarf usulile eksiltmeye konulmuştur.
2. — Eksiltme 30/12/1936 Tarihli Çarşamba günü saat 14.30 da Karaköyde İdare Merkezinde Şefler Encümeninde yapılacaktır.
3. — Muhammen bedeli (55.327) lira ve 20 kuruştur.
4. — Muvakkat teminat (4.149) lira ve 54 kuruştur.
5. — Şartname, keşif ve projeler İdare veznesinden bir lira mukabilinde satın alınabilir.
6. — İstekliler teklif mektuplarını yazılı saatte nihayet bir saat evveline kadar Encümen Reisliğine malbuz mukabilinde vermelidirler. (3542)

Hasan Diş Fırçaları ve Dantos

Dişlerin ve Diş Etlerinin Hayatıdır. İki misli büyük 20 kuruş.

Diş fırçalarının serti makbuldür. Mesina nevinin en fevkalâdesinden yapılan Hasan diş fırçaları ile temizlenen dişlerin ömrü uzun olur. Dünyada mevcut bütün diş müstahzaratının en mükemmeli olan DANTOS diş macunile ve diş suyu ile birlikte istimalinde dişler inci gibi olur. HASAN ve DANTOS markasına ve ismine dikkat ediniz. HASAN deposu. İstanbul, Ankara, Eskişehir, Beyoğlu, Beşiktaş.

Ağızdan çıkan her diş
Hayatın temel taşlarından birinin
yerinden sökülmesi demektir fakat

RADYOLİN

Sizi bu akıbetten
vikaye eder

Dişlerinizi gündüz iki defa
Radyolin diş macunile fırçalamak suretile onlara tam bir sıhhat ve ebedi bir hayat temin edersiniz. Radyolin dişlerinizi sade temizlemekle ve parlatmakla kalmaz, ağızdaki bütün mikrobları imha eder.

Daima Radyolin

Remington

Asri hayatta; bir yazı makinesi yazıhanede olduğu kadar ev için de elzemdir. REMINGTON size portatif makinelerinin emsalsiz modellerini takdim eder. Türkiye vekili umumisi: SIDNEY NOWILL ve ŞÜREKASI

Sümer Bank Umumî Müdürlüğünden: San'at mektebi mezunu aranyor

Nazilli Basma fabrikası montajında çalışmak ve ehliyeti görülenler bilâhara fabrika kadrosuna alınmak üzere, Tesviyeci, Elektrikçi, Demirci, su ve buhar boruları tesisatçısı elektrik kaynakçısı, 75 San'at mektebi mezunu alınacaktır.

Taliplerin 25/12/1936 tarihine kadar Ankarada Sümer Bank Umumi Müdürlüğüne aşağıdaki vesikalarla müracaatları ilân olunur.

- 1 — Mektep mezuniyet vesikası,
- 2 — Bonservis,
- 3 — 3 adet vesika fotoğrafı
- 4 — Nüfus kâğıdı
- 5 — Hüsnühal vesikası
- 6 — Sıhhat kâğıdı

Not:

Nazilli Fabrikası tarafından verilmiş olan ilân üzerine vaki olacak müracaatların Banka Umumi Müdürlüğüne gönderilmesi.

Silko

KOMATİZMA
LUMBAGO
SİYATİK
ağrıları TESKİN
ve izale eder.

Her eczanede arayınız

SEKSÜLİN

KUTUSU 200 KURUŞ.

BEŞİR KEMAL ECZANESİ
MAHMUT CEVAT
SİRKECI - İSTANBUL

Kolaylık-Şıklık

Her şeyden önce kolaylık arayan spor meraklıları Bayanlar, onlar için yapılmış olan bu sentür-külotleri giyerek şıklığı da temin etmiş olurlar. Mutlaka inceletir. Vücudun tensözünü düzeltir ve on günde hareketlerde bile kat'iyen kolaylaşır.

Fiyatı: 7 1/2 liradan itibaren.

Satış yeri yalnız:

J. Roussel
Paris
İSTANBUL, Beyoğlu
Tünel meydanı 12 No.lu.
Mağazamızı ziyaret ediniz veya
15 No.lu telefonumuzu isteyiniz.
Fiyatlarımızda büyük tencillik.

Venüs

RİMELİ

Rimellerin en iyisidir. VENÜS rimeli ile tuvalet gören kirpikler çok cazibeli olur. Yayılmaz ve yakmaz 75 kuruştur.

RUJU

Dudaklara en çok yaraşan ve cazip renklerle kullananları hayrete düşüren çok sabit VENÜS rujları 35-60-80 kuruştur.

Deposu: Evliya zade Nureddin ecza, alât ve itriyat deposu İstanbul, Bahçekapı

KARTAL UÇAKLAR.

TÜRK

MODEL UÇAK

SERĞİSİ

20 Birinci Kâun Pazar günü Taksim'de açılıyor giriş serbesttir.

UÇUZ SAĞLAM AYARLI

TAN

SAATLARINI

TERCİH EDİNİZ

POKER

Tıraş bıçakları ile tıraş olmak bir zevktir. Çünkü en sert sakalları bile kolaylıkla tıraş eder ve cildi yumuşatır.

İsrarla POKER PLAY

markalı bıçakları isteyiniz.

Tenvirat reçetesi No. 5

Gözleri daha iyi bir tenviratla korur. Gözlerin muhafazası ancak iyi ve temiz ziya neşreden elektrik ampulleri ile kabildir. Bunun için çifte ispirallı olan Osram ampullerini kullanınız. Bu suretle yüzde 20 nisbetinde daha fazla aydınlık temin etmiş olursunuz. Avizeler için 40 ve 65 Dekalümenlik ampuller kullanınız.

OSRAM-D

ampulleri 15, 25, 40, 65, 100, 125 ve 150 Dekalümenlik.

Son Posta

Yerebatan, Çatalçeşme sokak, 25.
İSTANBUL

İlân fiatları

- 1 — Gazetenin esas yazısına bir sütunun iki satırı bir (santim) sayılır.
- 2 — Sahifesine göre bir santim ilân fiatı şunlardır:

Sahife	: 1 — 400 kuruş
»	: 2 — 250 »
»	: 3 — 200 »
»	: 4 — 100 »
Diğer yerler	: — 60 »
Son sahife	: — 30 »

- 3 — Bir santimde vasatı (8) kelime vardır.
- 4 — İnce ve kalın yazılar tutacakları yere göre santimle ölçülür.

Son Posta Matbaası

Neşriyat Md.: Selim Ragıp EMEÇ

SAHIPLERİ: A. Ekrem UŞAKLIĞIL
S. Ragıp EMEÇ